

3/1/70

ప్రతిదినము ప్రకటింపఁబడును

Post Box No. 212.

Telephone No. 2544.

Vol. 14

చెన్న పట్టణము 1926 వ సం॥ మేనెల 15-వ తేది శనివారము

No 38

సంపుటము ౧౪

శ్రీ అక్షయనామసంవత్సర వైశాఖమాస శుద్ధ చవతి ౪.

సంచిక 3౮

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు మంచిమందు

గొప్ప గొప్పవారికే వేలకువేలు యోగ్యతానత్రములు పొందియున్నది. పంచభావ చీటి మూచి కొనిన మోసముగలుగదు.

అమృతాంజనము నకలవిధ నొప్పులకు నంజీవివంటిది

తలనొప్పుల మాన్పును, వాయువుపోట్ల బాపును,
పార్శ్వపునొప్పులు బారదోలును, పొట్లబొగ్గొట్టును.
జ్వరముల భేదించును వాపుల బాపుమాపును.

ఈమందును రుద్దగానే చెమట పట్టుటవలన శరీర
మందలి దుష్పదార్థములను తొలగించి దేహమున
కారోగ్యము గలిగించును. నొప్పులు తగ్గించును

దగ్గును తగ్గించును దురదను తొలగించును.

విదేశములలో కూడ వాడుచున్నారు

చక్క-నిడబ్బితో నహా సీసా 1-కి ర్పు 0-10-0; డజన్ 1-కి ర్పు 6-4-0. ప్రతియింట నుండదగినది.

అమృతాంజనం డిపో, 6, 7 తంబుశెట్టివీధి, మద్రాసు లేక, 249 ప్రేరిరోడ్డు, ఫోర్టు బొంబాయి.

దయచేసి మీరు రండు!

అచివృద్ధి చేయబడిన

కారులను చూడుడు

మిక్కిలి చౌకయైనది, ఆడంబరము లేనిది,

అతి శ్రేష్ఠతరమైనది.

నూతన రంగులలో గలదు.

నెల్లు స్టార్లరు లేకుండా ధర రు 2050

నెల్లు స్టార్లరుతో సహా ధర రు 2300

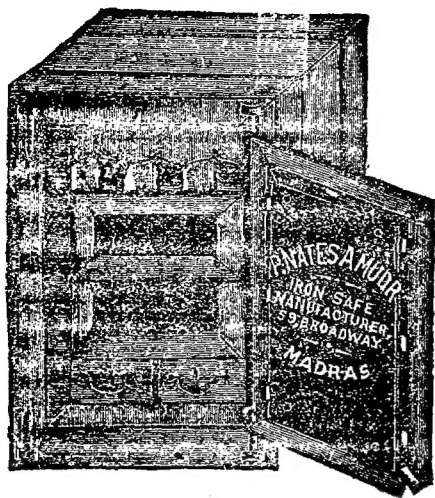
OAKES & Co. Ltd., Madras.

Branch at TUTICORIN.

నర నము

దృ థ మై న ది

న మ్మ క మై న ది

ఇప్పటికే ప్రఖ్యాతి పొందిన బాగుగా తయారుచేయబడిన ఇనుప పెట్టెలు ఈ దినమున తెలుపబడినవారివద్ద అమ్మకమునకు సిద్ధముగా యున్నవి.

బాంకులు, కంపెనీలు, కార్యాలయములు, కో ఆపరేటివ్ సంఘములు మొదలగువాటికి సరఫరా చేయబడినవి. (1429)

పి. న తే శ మొ ద లి యార్,

ఇనుపపెట్టెలు చేయువారు,

ప్రాప్రైటరీ, 59, బ్రాడ్వే, మద్రాసు.

నటరాజన్ ఎంజినీరింగు వర్కుసు.

ఐర్ అండు బ్రాస్ ఫౌండర్లు

ఆయిత్ ఎంజినీలు, మోటారులు, మెషిను బాగములు, మొదలగు నవి రిపేరు చేయుటయందు సమర్థులై గలవారు. రై నుమిల్లుకు కావలసిన

సిలండర్లు, సాఫ్ట్ గు నట్టులు సరసముగా యివ్వబడును. సుబ్బరాయప్ప శ్రీధర్, పెద్దనాయక్ పేట మద్రాసు. మెషి నులకు సంబంధించిన భాగము లన్నియు ఆర్డరు యిచ్చిన తయారు చేసి యివ్వబడును. ఉత్తరములు వ్రాసిన బదులు వ్రాయబడును.

ఆంధ్ర ఇన్ స్ట్రు మెంట్ కంపెనీ,

ప్రధాన కార్యస్థానము—మచిలీపట్ణం.

గమనింపుడు.

- (1) భీమాకంపనీ ఆపత్కాలమున సాయబడు గొప్ప పరస్పర సహకార సంఘము. (చేసికొందురు.
  - (2) దీర్ఘ కాలము జీవించువారు ఆకాలమునందు నొందు వారి కుటుంబములకు తోడ్పడును, తమకు ఆదాయము
  - (3) భీమా చేయుటలో పూర్వము, పురుషార్థము, రెండును యిమిడియున్నవి.
  - (4) వారి క దళలో శరణ్యమును, ఆపత్కాలమున సాయమును, కుటుంబమునకు జీవ నోపాధి కాల్గించును, ఖర్చులో ఆదాయము చేయు మార్గమిది మొక్కటియే.
- మీ జీవితములను యీకంపెనీలో భీమా చేయించి దేశీయ సంస్థను ప్రోత్సహించువును. అన్ని ప్రాంతములనుంచి యేజంట్లు కావలెను.

యర్రమల్లి మంగయ్య, బి.వ. బి. యల్. కార్యదర్శి

నిరపాయ కర మైన ఎరాస్ మిక్ సబ్బు బిళ్లలు

ప్రతి ఒక్కరికి తగినవి-బిడ్డలకు స్నానము చేయుటకు-తల్లికి యవ్వనమునందున్న అందము

శాశ్వతముగా యుండుటకును, తండ్రికి పరిశుద్ధ మిచ్చుటకును శ్రేష్ఠమైనది. మిక్కిలి సున్నిత ముగా సువాసన చేర్చబడినది. మితవ్యయము గలది. అరిగి పోయినప్పుడు కూడ మొదటనుండి నల్ల మంచి సువాసన గలిగియుండును.

ఈ రకము, ఇతర సుప్రసిద్ధమైన ఎరాస్ మిక్ రకములు అన్ని దుకాణములందును దొర కును. 20%g

“ఎరాస్ మిక్” అత్తరు తయారు చేయునట్టి వారిచే లండన్, పారిసులో తయారు చేయబడును. 2

ఇదివరకు మా ప్రదర్శనశాలకు రానివారు దయచేసివచ్చి ఒకదఫా మావద్ద బేరముచేసిన మానమకము, పనితనము, న్యాయము, మీకు విశదమగును

ప్రస్తుత నవనాగరికతకు తగినట్టి లోలాకులు, పువ్వురాగముల తోడులు, బేసరులు, క్లావరులు ముక్కుపుడుకలు అంటుపాగులు, వెండి తిరుగుచెంబులు, టీ పెట్టు, టెన్నిసు కప్పులు, అనేక విధములగు ఉంగరములు, బహుమాన పతకములు మొదలగునవి మావద్ద సిద్ధముగా నున్నవి. తేనివి ఆర్డరుచ్చిన అతిథ్యులలో తయారుచేసి యిచ్చెదము. ముఖ్య గమనింపు:- సీమ వెండికి, నవరం బంగారుకు, మేలురకంపువ్యరాగములకు గారంటి యిచ్చెదము. తృప్తికరముగాలేనిచో వైకమువాప నిచ్చెదము. 1842 ఉమ్మిడి రామయ్యశెట్టి, గురుస్వామిశెట్టి, నగల వర్తకులు, 25 చైనాబజారులోడు, మద్రాసు.

వాణిజ్యముద్రాక్షరశాల, బెజవాడ.

హిందువులు: క్రైస్తవమతము

(కో. సత్యనారాయణగారు - రామకృష్ణాశ్రమము గుంటూరు)

హిందువులగుడ క్రైస్తు నొక ఈశ్వరావతారముగానే బూజించుదురు. దీనికికారణమేమి? గీతలో జెప్పబడిన "యదాయ దాహి" యను శ్లోకముల తార్కాణ మా మహాత్ముని తీవ్రత మునను, వాక్యములలోను, అనుగ్రహమున గనుపట్టును. యేసు ఆచర్యములు హిందువులకు నవీనములుగావు. ఈశ్వరసందర్శనము నకు వలయు ప్రేమ, త్యాగము, పరిశుద్ధత, వినయము, భక్తి, ధ్యానము మొదలగు సద్గుణములన్నియు భారతీయులకు నిత్యము స్ఫురించెడి విషయములే. ఇవిన్నయు భారతీయ వైతన్యమున లీనమైయుండిన విషయములే. శ్రమిటిక పంథాకు జెందిన యుగాలు క్రైస్తు నంగీకరింపజేరి. వారికి రోమీయు లిడుచుం దిన కష్టములనుండి తమరిని గట్టెక్కించు మహానుభావుడగు నాయకుడే కానలసియుండెను. కాని జరిగినదేమి? ఆశిలన్నియు నడుగంటునట్లు ఆధ్యాత్మిక సందేశమునుగొని యేసుసన్న్యాసియనత రించెను. ఫలితమేమి? ఆదైవికసందేశముని కొఱతనుజైచిరి. కాని ప్రాచ్యదేశీయులుకొందరు నక్షత్రమార్గము ననుసరించి పాలస్తీ నమున కరుదెంచి యామహాత్ముని పాదపద్మముల ధూపదీపముల తో నర్పించిరి.

యేసుజీవితమును, యువదేశములును, భారతీయ విజ్ఞాన ఫలితములేయని తెలిపెడి గట్టి నిదర్శనము లెన్నియో గనుపట్టు చున్నవి. ఆయనను సందర్శించిన ప్రాచ్యవాసులెవరు? ఆమహా పురుషుని యాచార్యమును ముందుగఁ దెలిపిన బాను ఎవరై యుండును? వారందరు అచటికి మతప్రచారమున కరిగిన బౌద్ధ భిక్షులూ, లేక హిందూసన్న్యాసులూ యైయుండుట కావంతయు సంతోషములేదు. అకాలమున హిందూవిజ్ఞానభాను డెత్తి ప్రతి బత్తి వెలుంగుచుండెననియు, తన మతప్రచారక కిరణములనప్ర తిపాతముగ వైనా, జపాను, పరిషియా, కేలస్తీసులలోగూడ వారకే ననువిషయము చారిత్రక లంగీకరించినదే. యేసురూ పమును పాశ్చాత్య చిత్రకారు లెంత శ్రేష్ఠిత్వమున బులుముచుం దిననా, ఆయనజీవితాంతములును, ఆచారవ్యవహారములును, యువదేశములును, అన్నివిధముల శాస్త్రభిక్షులు, హిందూసన్న్యాసుల భాషముల నచ్చుముగ బోలియుండెనను విషయము మిర రానిదై యున్నది. నూతనబంధనక ర్తలు, దానికిఆర్యుల భావాదర్శముల తోనే సంబంధ మేమాత్రమును లేనట్లు జేయవలెననియొన్నియో మార్పుల నొనర్చి శ్రవపడిరి గాని, కడకు విఫలమే యయ్యెను.

సువాస్తవలోకల యేసుజీవితమును, పర్వతోపన్యాస మును, ఇతరవ్యాఖ్యానములును, వినుచుండిన భారతీయవాతావరణమున నున్నట్లే స్ఫురింతుము. ఆభావములేమి? విషయము లేమి? పరిసరదృశ్యములేమి? సర్వమును భారతజాతీయ సంబంధమే. సూర్యనిలంధనలోని ప్రేమతత్వమాత్రముబుద్ధుని అహింసా చ్యమే.

ప్రాచీనయుధాచార్యులనెలాగక యేసుప్రేమసందేశి. మానవులకష్టముల కాయనహృదయ మునీరగుచుండెను. దీనులపాలి టికల్పకము. కొఱతనవేయబడిపాణములవిడచున్నను, తనశత్రువుల యెడనొక్క పరుషవాక్యమైనను బలుకడయ్యెను. శరీరము ఘోరయాతన పాలగుచుండినను హృదయము కాంతిపూర్ణము కర జాల్పము. తండ్రి వీరానర్పు పాపకార్యము నెఱుంగరు. కావున వీరిని రక్షింపుము అనెడితే కడసారిపలుకులు. హీబ్రూవాక్యము మెంతవెలెనను గూడ నిట్టిదివ్యప్రేమ స్వాధ్యత్యాగము మచ్చున కైనను గనుపట్టుదు. నీశత్రుల ప్రేమింపుము. కీడున కెప్పుడును మేను నేయనర్పుమని పరికెడికై ప్రవమతమేడ. కొట్టినకొట్టుము పట్టినట్టిట్టుము అనిపలికెడి హీబ్రూమత మేడ రెంటి కెంతయం తరమున్నది. ఇట్టివిషయములన్నియు విచారించియే ఆంధ్రమాగు మొదలగువారు నైన చరిత్రసంశయముల నంగీకరించిరి.

హీబ్రూవాతీలో యేసుక్రీస్తాక పేరుప్రకాశింప పురు షుడే అవక్త లందరివలెనే క్రీస్తుగూడ జీవించియుండిగా జనుల మెప్పునుబొందక పలుబాధలకు లోనయ్యెను. కాని మరణానంతర మాయన యాధ్యాత్మికారద్యములు నడవడిక యువదేశములు పాశ్చాత్య మతవాతావరణ మంతటిని ప్రజ్వలించజేసెను. పశ్చిమ మునగల నీతి నాగరికతలములమాయన యాధర్మ్యములేయనవచ్చును. ఆయన నామమును స్ఫురించుచు నందరో లేమిని పని త్రత ప్రేమ త్యాగము నేవల నుపాసించి సన్న్యాసదీక్షనుబూని పలుకష్టములకు లోనై కృతార్థులైరి. సంఘసేవకు విద్యాలయములు సత్రములు నేవాసమిటులు వైద్యాలయములు మొదలగు ధర్మకార్యము లెన్నియో యాయనస్వార్థకచిహ్నములుగా నెల కొల్పబడెను. క్రీస్తుమతము తూర్పుదేశీయులకు కొంతమేలును చేపర్చుననుట సత్యదూరముగాదు.

ప్రథమావస్థలోని క్రీస్తు మతప్రచారకులు పొందినబాధలు వారియొరిమికాంతము స్వాధ్యత్యాగము మనకు వింతనుగూర్చకపోవు ఏమిక్రీస్తు తనశిష్యుల కిడిన యాజ్ఞలలో నెంతటిగంభీరత త్యాగమున్నదో చూడుడు. నాయనలారా మిమ్ములను దోడెళ్లలోనికి మేకలనవలె బంపుచున్నామనుమా. ధనమునుగాని, శత్రువులనుగాని కడకు పాదరక్షలనుగాని చెంత నుంచుకొనకుడు. వేళకు లభించినదానిని తినుడు. మికు యూరకనే నిద్దురున్నాను. ప్రతిఫలము నపేక్షింపక మీరుగూడ నట్లేయింపంగుడు. ప్రథమమున ప్రచారమొనర్చినవారు తమగురువుల వాక్యముల నక్షరశః ఆచరించియే యుండరు.

మతములోని ముఖ్యమగు నాధ్యాత్మిక తత్వమును జనులు మరిచినపుడే ఆప్రాముఖ్యమును నాచారకాండ దానిపేక మలంకరించును. ఆత్మతత్వరహితము నాచారకాండ నెంతకాస్త్రయుక్తముగ ననుష్ఠించినను మాధ్యము అసహనము వెల్లినమృత్యుము తప్పక సేంపాంచును.

కాలముగడచిన కొలదిని ప్రతిమతమున కిట్టి హైన్యత సిద్ధింపట సహజమే. క్రీస్తుమతముగాని, హిందూమతముగాని దీనికి లొంగవనిచెప్పట వాంఛితమే. కావుననే యామతమున విరాజిల్లిన త్యాగము, నీతి, అహింసలు క్రమేణ కాలగర్భమున జీర్ణించి, పలువిధము లగు యేహ్యారూపములలో గనుపట్టుచున్నది. ఇట్టిదానినే మన మిప్పుడు జూచునది.

నేటి క్రైస్తవమతమునాటి యేసుగాని, ఆయన యాదర్శములుగాని కాగడలతో నెడకినను గనుపట్టువు. పశ్చిమదేశమున క్రీస్తులేదేని పలువురు పాశ్చాత్యులు నొక్కినక్కాజించి యే యున్నారు. అమెరికాలోగాని, ఐరోపాలోగాని యేచర్చి యందు గావించినను, ద్వేషము, మాయమర్మములు, గారడీ, వెల్లినమృత్యుము, ద్రోహము, రాజకీయపుటెత్తులు, అవిశ్వాస మేగాని యధామగు యేసుగాని, ఆయన యాదర్శములుగాని కనుపట్టుట లేదనియు, పండితు లెందరో వక్కాణించి యున్నారు.

క్రీస్తు మతపతనమున కెన్నియో కారణములున్నను, ముఖ్యమగునవి భౌతికశ్రేష్ఠ్య జనితమున కావరము వర్ణద్వేషమే. చర్చి యొకవిధమున పాక్షికసంఘసంస్థయే. జీవితాదర్శాన్నత్యమును మరచినవెంటనే సంఘము యధఃపతనమును బొంది తీరను.

దేవుని కుమారుడగు యేసుకు తలదాచుకొను ప్రదేశమే లేకుండెను. ఆయన జీవితాదర్శములు, పేదరికము, త్యాగము, నెన్నతరమా! సన్న్యాసులలో సన్న్యాసి! యోగులయోగి! యువదేశములూ భౌతికవాంఛల నణగద్రొక్కుచుండెను. మానవుడు ఈశ్వరుని, ఐశ్వర్యము నొకేపరి భజింపజాలడు. "ఆకారము లోనే మానవుడు జీవించుటలేదు" అనియాజ్ఞ. ఏలయన, "ఆత్మ తత్వరహితమున నైశ్వర్యముతో బనేమి? కాని యాయాదర్శము లెంతవర కాయన శిష్యులవలించుచున్నారో మనము చూచుచున్నాము. చర్చిలు, ఆసుపత్రులు, పాఠశాలలు, యేసునామ మును ముందిడుకొని పాశ్చాత్యులు దేశాక్రమణ మొనర్చి, బల హీనపాతుల నడగద్రొక్కి, పరజనుల దోచుకొని, యెట్టిరుండ గములకు బాలుపడుచున్నారో ప్రపంచవిషయములు దెలుపు

చుచే యున్నది ప్రేమ, స్వాధ్యత్యాగములను బదులు పేదరము, దౌర్జన్యము పాలించుచున్నది "ఆత్మనశ్వర్యధూతాని" యను దానికి బదులు అమాయక, వర్ణద్వేషము, ప్రపంచము నరికట్టెను. అమెరికాలోను దక్షిణ ఆఫ్రికాలోను భారతీయుల దుండ గములకు కాననములనొనర్చి తరిమివేయజూచు శ్రేష్ఠములు లందరును శుద్ధక్రైస్తవులే. భరతవర్షమున కాంగ్లేయులతోబాటే క్రీస్తుమతముగూడ నేలెంచెను. దీనివైకాల్యమును, నాగరికతను భిన్నజాతులనుగాంచి రాజకీయముగ మతవ్యాపన కవకాశములే కుండుటను గ్రహించి, భారతీయుల దానధర్మములను పేరు వినిననే తలయొగ్గెడి స్వభావమునుగ్రహించి యాసుపత్రులను, పాఠశాలలను స్థాపించి బాలర నాంగ్లేయభాషా వ్యామోహ మున జిక్కించి మతస్థాపన గావించిరి. కావించుచున్నార

క్రైస్తవమతమునెడ మాకావంతయొద్దేషములేదు. కాని ప్రచారమున నవలంబింపబడెడిమార్గములే యేహ్యములైనవి ఆమతమున నేమోయధికమున్నదనిపలికి, ఇతరమతముల లేనినిం దల దలగట్టి దూషించుచు, భౌతికవాంఛల యాశలగొల్పుచు పా మరులను మోసపుచ్చి హిందూమతము నడగద్రొక్కుచుండుటయే దానిలోని ఘోరమున అపాయము. భరతవర్షమునకే మతము తోడ నెట్టియావశ్యకతయు లేదు. క్రైస్తవులు గోవిందబెట్టు కొన నెరుంగకముందే హిందూమత మన్నివిధముల విజృంభించియుండెను. పామరుడుమొదలు పంతులవరకును వేదాంతమున మున స్థానముగలదు. ఛాందసులు కొందరివేకమున పరమార్థమును, లోకకల్యాణమునుమరచి సంపదితములై పామరుల చెంతజేరనివ్వకుండుటగూడ వైరుల కవకాశమిచ్చుచున్నది చికాగోలో నీవిషయములను వివేకానందుడు దెలిపినపుడే అమెరికా వారు కన్నులనుపుకొని భ్రాంతిమండిమెల్లొందిరి ప్రస్తుత మున క్రైస్తవమత మెంతపాంశువున్నను, అచిరకాలమున, బౌద్ధమతమువలెనే యదిగూడ ఆర్యమతమునలీనమైపాకతిప్పదు క్రైస్తవమతప్రచారకు లింతలునైన న్యాయమార్గము లవలంబించురుగాక. హిందూపండితులందలి తిమసంపదితమున్నది వీడి, విశాలహృదయులై నలుప్రకృతిగాంచి కాలానుగుణ్యముగ తమ మతమును రక్షించుకొందురు గాక.

రామకృష్ణాదులవలెనే క్రీస్తుగూడ యవతారపురుషుడని భావించి యాయన యువదేశములగూడ ముక్తిసాధనము లలి శరసావహించుము. ఆయన జీవితమునగల యమానుసములు, అమూల్యవిషయముల గ్రహించి, యుపాసించి, యాయన వివ్యరూ పసందర్శన మొనర్చిన హౌందవృత్తెందరోగలరు. క్రీస్తుయొక్కచారిత్రకా స్థిత్వము శంక నీయమునగనున్నను, బోధించినమృత్యుస్థాన ము కాంతినిలయమును, శంకారహితమే.

"నేను, వాతండియు నొకటే" యనువాక్యములోనే వేదాంతమున జెప్పబడిన నిర్వికల్పసమాధి స్థితియే సుబోధమును అట్టి దానినే మతస్థుడైనను బొంపింపుము. ఏలయన, మనవుడు దైవాశంసంధూతుడే గదా! కాబట్టి యాయేసుక్రీస్తు ఆయన యాదర్శములును మనకందరికి పూజనీయములే. చర్చి యు ను దాని పరిణామములకు మోసము, మూఢవిశ్వాసము, దౌర్జన్యము, ద్వేషనీయము లగుగాత.

సమకాలికగ్రంథములలో యేసునామమేలేమిగాన గట్టి వాడేలేదనియు, అట్టివాడొకడు కన్యకకు వ్యభిచారవృత్తిచే జనించి దుండగములనొనర్చి శిక్షింపబడి కొరతలేయబడగా యగ్ర రాత్రమున బారిపోయి మెల్లగాహిమాలయములకేరి యచ్చటతల దాచుకొనెనని కొందరుసిద్ధాంతముచేయుచున్నను, ప్రపంచమందలి జనులు చాలభాగము ఆయనను భగవత్స్వరూపునిగా నొనర్చి పూజించుచున్నారగాన మనము మన క్రైస్తవసోదరుల సానుభూతికైన నట్లేగౌరవించి దైవికస్థానవిష్వక్ తప్పదు. మరియు యేసు ప్రాచ్యదేశీయుడనుట తప్పదు. ఇటీవల ఆయన దాక్షిణాత్యుడనిగూడ నిగూడవృష్టాంతము లున్నవని పత్రిక లలోగూడ వ్రాయుచున్నారు. వానినిగూడ బూర్తిగవిమర్శించి క్రైస్తవులద్వేషించి దూరమొగద్రోయక సోదరులవలె భావించి ఉద్ధరింతురు గాక.

(ప్రబుద్ధభారత)

ఆనందాశ్రమ గ్రంథరత్న మాల నూతన ప్రచురము

క్యాటలాగు ఉచితము.

సంపూర్ణప్రతి గ్లేజుకాగితములు క్యాలికోరైండు	గట్టుపేరు	6 0 0
రెండు సంపుటములుగ	"	8 0 0
మూడు సంపుటములుగ	"	9 0 0

ఎ. కణ్ణన్ నెట్టి అండ్ కంపెనీ, 286, చైనాబజారురోడ్, మద్రాస్.

హనుమాన్ సము

యస్. రంగనాథంశెట్టి అండు బిగ్గరు, నెం 12, బందరు వీధి, మద్రాస్.

1727

కాంగ్రెసు అభ్యర్థులు

టంగుటూరు ప్రకాశంవంతులుగారు

రాజ్యోత్త కానవసరము యెన్నికలకు కాంగ్రెసు అభ్యర్థుల నియమించుటకు ఆంధ్ర రాష్ట్ర బాటియోపసంఘమువా రేర్పరచిన ఉపసంఘమువారు చాలమట్టుకు అన్ని జిల్లాలకు అభ్యర్థుల నెన్ను కొన్నారు ఇంకను మార్పుగోచరమిట్టి కొక అభ్యర్థియును చిత్తూరుమండలమునకొక అభ్యర్థియును, గుంటూరు నెల్లూరు జిల్లాల అసెంబ్లీసాసమున కొక అభ్యర్థియును, నార్కట్ పేట జమీందారి స్థానమున కొకరినిని నియమింపవలయున్నది. అయ్యది త్వరలో పూర్తిచేయబడును. అన్ని జిల్లాలనుండియు హిందూమతబాహ్యుల స్థానములకు కావలసిన వాటికంటెను యెక్కువ దరఖాస్తులువచ్చియుండెను. ఉపసంఘమువారు జిల్లాల న్నియు మూడుమార్లు పర్యటనముపల్చి ఆయాజిల్లాల స్థానికపరి శితులను క్రమతతో బరిశీలించియును తగు నిరూపకము జేయుటలో వెనుదీయలేదు. ఇక్కార్యనిర్వహణమునకు తోడ్పడిన వారెల్లరికిని యుక్తముగా తమఅభ్యర్థిత్వమును నిరూపించినను తెక్కుగొనక మాకు నిర్ణయపడయముతో సాయముజేసి ఎన్ను కొన్న కాంగ్రెసు అభ్యర్థులకే పట్టుబట్టి బనిజేసెదమని వాగ్దానముజేసిన మహాశయులకును ఉపసంఘము వారు తమ కృతజ్ఞతా వందనము లందజేయుచున్నారు. కాని కొన్ని ప్రదేశములలో విశ్రులు కొందలు తమ యసంప్రది ప్తిని కనబరచకపోలేదు ఇట్టి విమర్శన అందందుగలుగుట సహజమే. నెలెక్కునుకమిటివారి మాడ పారబాటుజేయుటయు సహజమే! మేముజేసిన నామినేషనుల విషయమై యసమ్మతము దెలిపిన వారు సహాయము పన్నుకొనుడిన అభ్యర్థులకు ఉత్సాహముతో పనిజేయుటకు సామర్థ్యముగల మిగుత ప్రశంసార్హము. కొంద అప్పుడే మిగుత పట్టుబట్టి పని ప్రారంభించినారు. ఇయ్యది కాంగ్రెసు పార్టీవారి యభ్యుదయమునకును బలమునకును నిక్కముగా కుభనూచకము. ప్రజలెల్లరు వారికి దోడ్పడప్రార్థితులు. ప్రజాశక్తి కాంగ్రెసుకే. కాంగ్రెసుకే ధారకతే.

కాంగ్రెసు ప్రతిపక్షులకు అధికారవర్ధము వారును, భారత స్వాతంత్ర్య నిరోధకులును కాంగ్రెసుబలమును, బలగమును తగ్గించుటకు కండకాశ్రయము చేయుచున్నారు. దిక్కుదిక్కులకు సంచారము జేయుచున్నార. ప్రజలు వారి హడావిడికి భయపడకూడదు వారి తియ్యనినాటలకు హెచ్చరికకూడదు. వారి న్ని హితుల శిఘాత్సంకు తొంగకూడదు. దా స్య కృంఖలముల చిక్కునడి కృషించి దీనియే పరితపించుచుండు మాతృమూర్తి నొక్కమారు దలంచుకొని భారత దాస్యవిముక్తికై పాటుబడ నిశ్చయించుకొన్న కాంగ్రెసు అభ్యర్థులకుదప్ప నితరులకు తమ వోటునీయ మని వారికి జెప్పవలసినది.

కాంగ్రెసుసంఘముల పునరుద్ధరించుటకు కాంగ్రెసు సం దేశము ప్రతిగ్రామమునకు గొంపొపుటకును యెక్కువమంది ప్రచారకుల శిక్షాబుచ్చేయుటకు వలయు ధనమును సేకరించుటకు ప్రస్తుతము వ్యవధించారు. ప్రజల సంపూర్ణసహాయమున బలము న కాని యిట్టితని లెజరదు. కావున ఆంధ్రరాష్ట్ర సంఘము వారు ప్రతిజిల్లా మధ్యభాగమున నొక ఉచిత భోజనశాలను నేర్పాటుచేసి తద్వారా కాంగ్రెసుకార్యము నడిపింప నిశ్చయించినారు జూలై నెల 1వ తేదీనుండి ప్రతిజిల్లాయందును నొక భోజనశాల స్థాపింప నుద్దేశించినారు. ఈసందర్భమున యాన ధాంధ్రప్రజలకును నాదివ్య పమేమన. యీనూతన జాతీయభోజన శాలలకు వలయునస్తుసామగ్రి పాత్రసామానులు వాలంటీర్లకు కావలసిన దుస్తులకు తెల్లని ఖద్దరుగుడ్డలు తమతమకే కిలది దానము జేయవలసినదని ప్రార్థించుచున్నాను. ప్రతిమండలమునకును 30 మందికి తక్కువలేక బిడ్డవృందసేవకులు కావలయునని నిశ్చయించుకొన్నారము. ఈభోజనశాలలు యే ప్రత్యేకమలమువారికే మాత్రము కాదు. శిశులు, భాగ్యవంతులు, హిందువులు, మహమ్మదీయులు, క్రైస్తవులు, అను భేదము లేక, దేశసేవానిరతు లగువా రెల్లరు యందు జేరవచ్చును.

కాబట్టి ఆంధ్రప్రదేశ్ సోదరీమణులెల్లరును యీఉద్యమ మునకు ఆయాజిల్లా కాంగ్రెసుసంఘములకు సాధ్యమైనంత సహాయమును జేయుచుకొని కొరుచున్నాను.

WANTED.

Candidates for Telegraph and Station Master's Classes. Particulars and Railway Fare Certificate on 2 annas stamp.
Imperial Telegraph College, DELHI.

The safest, simplest, strongest and the most advantageous Oil Engine with many improvements.

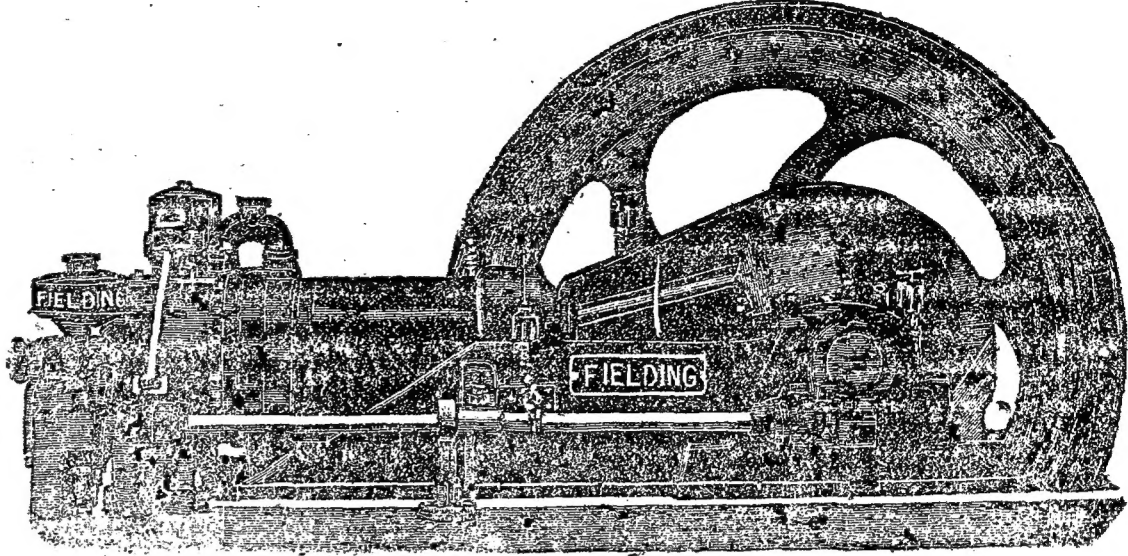
“ఫీల్డింగు”

వేటంటు నేట్టి క్విక్ స్టార్టింగు శమిడిశల్ క్రూడు ఆయిలు యింజను

వేపరైజరు స్వతతో కాల్చవలసిన అవసరములేకుండగనే

586

రెండే నిముషములలో స్టార్టుకాగలదు.

వీటిసామానులు చాలాబలముకలవిగా నుమంచి పెంపరు కలవిగాను వుండుటవల్ల చాలాకాలము అరిగిపోకుండా పనిచేయుటలోను లోడ్లు లాగుటలోను యీ యింజనులు చాలా ప్రసిద్ధిచెంది వున్నవి. క్రూడు ఆయిలు ఖర్చు భూమి తక్కువ. ఎటువంటిమడ్డి క్రూడు ఆయిలుతో నయినను బహు చక్కగా పనిచేయును. 52 బి. హెచ్. పి. వరకు అన్ని సైజులు యెప్పుడున్న స్టాకులో వుంచబడును. ధరలు బహుసరసముగావుండును.

సోల్ ఏజెంట్లు:—డి. ఎల్. శాస్త్రి అండుకో, 12, తంబుచెట్టి వీధి, మెద్రాను. బ్యాంచి ఆఫీసు, కొత్త అగ్రహారం, విజయనగరం.

తెద బహుమానము

5 లక్షల మార్కులు

మీ కొకగొప్ప అదృష్టము రానున్నది

బహుమానము లన్నియు జర్మనీప్రభుత్వమువారి గ్యారంటీ గలిగినది.

గొప్ప బంగారపు ద్రవ్యలాటరీకి

చందాల నిచ్చుటవలన మీకీఅదృష్టము లభించును. దీనికి హామెబర్గునేటు ప్రభుత్వమువారి పూచీ గలదు. ప్రతి నెల ఈ లాటరీయందు 70,000 టిక్కెట్లు గలవు. ఇందులో 27600 టిక్కెట్లు, మొత్తము మీద నగమునకు పైగనే బహుమతులు వచ్చును. జరుపబడు ఆరు డ్రాయింగులలో (నెలకొకమారు డ్రాయింగు) జయము నందగలవు.

మొత్త బహుమానములు

49,76,000 బంగారపు మార్కులు లేక 248,800 పౌనులు.

మొట్ట మొదటి గొప్పబహుమానము 500,000 మార్కులు

లేక 25000 పౌనులు

మరిన్ని ఈక్రింది గొప్పమార్కులుగల బహుమానములు గలవు

200,000	120,000	70,000	60,000
100,000	80,000	50,000	40,000

Samuel Heckscher, senr, Banker
Dammtor Street 14 Hamburg (Germany)
.....Cut off here.....
Please send me.....
Order Form.
Ticket for first second and third drawing. Amount of.....is enclose
British Postal Orders.
Name and Address (Plainly and in fully) :
.....
Date :.....
Postage on ordinary letters is 3 d.

యిదేప్రకారం మాలిష్టుప్రకారం యింకను బహుమానములు గలవు. జాబితా కొరవారికి ఉచితముగా పంపబడును. మొదటి మూడు డ్రాయింగులలో పువయోగపడు టిక్కెట్లు ఖరీదు నిండుటిక్కెట్లు 8 పౌనులు, అరటిక్కెట్లు 80 పిల్లింగులు, కాలటిక్కెట్లు 15 పిల్లింగులు. తక్కినమూడు డ్రాయింగులకుమీద టిక్కెట్లు యిదేధర యుండును. ప్రతి టిక్కెట్టుకు రిజిస్టరుపోస్టుఖర్చు 6 పెన్నీ లగును. సామ్మచేరినతోడనే టిక్కెట్లు పంపబడును. డ్రాయింగు కావడమతోనే బహుమానము పంపడ మగును. రాజ్యోత్త డ్రాయింగు త్వరలో రానున్నది. గనుక వెంటనే టిక్కెట్టుకు సామ్మ 31-5-1926 తేదీలోగా పంపవలెను. యందులో నున్నప్రకారము ఇంగ్లీషులో విలాసము వ్రాయవలెను.

కలియుగ సూర్యనఖలు

ఆర్యులారా, ఈ కలియుగమునందు ప్రతికూటంబునందును ప్రతిదినమున కలుగు ఆర్థికములును వానిచే పురుషులుపడు వ్యసనములును, చదువరులకు మనోహరముగాను, స్త్రీలకు నీతిబోధకముగాను వ్రాయబడియున్నది. ఇది యొక విచిత్రమైన తేట వైదిగంధము. ఇది స్త్రీ, పురుష, బాలికలకు తేటదలమిని దెలియునట్లు వ్యవహార వచనముల వ్రాయబడియున్నది. ఇది ప్రతివారు ముఖ్యముగా చదువలెను. దీనిని చదువువారు అనందరసాంబుధిలో చయ్యన నయ్యలలాడుచు, నెయ్యింబును మానరు.

ధర 1-కి 0.12-0. శరీర మర్మకాస్త్రము 64 చిత్రపటములతో ధర రూ. 1-0-0.

ఎం. ఎన్. సరస్వతి అండు కంపెనీ, 11 ఆరుముగంపిది సోకార్ శేట, మదరాసు.

రాజమండ్రి

(స్వకీయవిలేఖరి)

వైస్ చాన్సలరు రామలింగారెడ్డిగారి రాక

మే 14:—శ్రీ కట్టమంచి రామలింగారెడ్డి ఎం. ఏ. కాం. టెబ్ గారు మొన్న ఉదయము మెయిలులో మాపట్టణము నకు విచ్చేసిరి. మొన్న సాయంకాలము 4 గంటలకు టవున్ స్కూలు హాలులో శ్రీ విద్యాభిమాని సమాజసత్తమున ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయ వైసు ఛాన్సలరులగారికి అల్పాహారవిం దొం సంగబడెను.

ఆనాడే 5-80 గంటలకు శ్రీ విద్యాభిమాని సమాజము యొక్క 84 వ సంవత్సరపు వర్ధంతి మ.రా.రా సర్ మాన్య వేంకటరెడ్డినాయుడు బి.ఏ.బి.యల్. యం.యల్. సి.గారి అధ్యక్షతన జరుపబడెను. ఈ వర్ధంతిని ఆత్మేపించుచు శ్రీ విద్యాభిమాని సమాజముయొక్క సభ్యులు కొందరు 12 గురు కరపత్రములను పట్టణమంతయు పంపివెట్టిరి. ఏలకో శ్రీ విద్యాభిమాని సమాజమువారు మా మునిసిపల్ సంఘకార్యకసభ్యులకును, జస్టిసుపక్షమునకుఁబడిన మరికొందర ప్రముఖులకును అల్పాహార విందునకుకాని, సభకుకాని ఆహ్వానము పంపియుండలేదు ఈ విషయమై పట్టణములో పలువిధముల చెప్పుకొనుచున్నారు ఇంతేకాక ఆనాడు సాయంకాలము వర్ష కాలముగ మారుటచే కొంత ఉత్సాహభంగముయ్యెను.

శ్రీ విద్యాభిమాని సమాజసత్తమున వైసు ఛాన్సలరు గారగు శ్రీయుత కట్టమంచి రామలింగారెడ్డిగారి కొక స్వాగత పత్ర మొసంగబడెను. స్వాగతపత్రమునకు జవాబునిచ్చుచు రామలింగారెడ్డిగారు సు.మా.రా.క.గ.ం.ట.మా.ట్లా.డి.రి. వారి ఉపన్యాసములోని ముఖ్యాంశములను యీక్రింద పొందు పరచుచున్నాను. — “ఈ విద్యాభిమాని సమాజముయొక్క కట్టుబాట్లలో, నడవడిలో ఒక్క-విచిత్రము గాన్పించుచు నే వచ్చుచున్నది. శ్రీ సి. ఆర్. రెడ్డిగారెవ్వరు రాజమహేంద్రవరపట్టణములోనుండుట తట్టించినను అప్పుడు ఈ సమాజముయొక్క వర్ధంతలు జరుగుచు నేయుండును. ఈసమాజవర్ధంతులకు కాలముతోకాని తదితరనూత్రములతోకాని సంబంధమున్నట్లు కాన్పించదు. నాబోటి అల్పజ్ఞుని రాకయే యీసంఘ సాంవత్సరికోత్సవమునకు కారణముగ కాన్పించుచున్నది.

నాకొసంగబడిన స్వాగతపత్రములో మిత్రులు విశ్వవిద్యాలయమునకు సంబంధించిన కొన్ని విషయములను గూర్చి ముచ్చటించిరి. నేటి ఉదయము మన అధ్యక్షులగు సర్ కె. వి. రెడ్డిగారు నాతో మాట్లాడుచు మన విశ్వవిద్యాలయము క్రొత్త త్రోవలను తొక్కినకాని యీక్రొత్త విశ్వవిద్యాలయ స్థాపనా వశ్యకతను స్పష్టికరించలేమని చెప్పేయున్నారు. వారు ఆమూల్యమును అభిప్రాయములను కూడ కొన్నిటిని వెలిబుచ్చియుండిరి. మాతృభాష మొక్క ప్రాముఖ్యతను గూర్చి ఎక్కువగా ముచ్చటించియుండిరి. ఈకోజున స్వాగతపత్రములో చేతిపనుల ఆవశ్యకతను గూర్చి నడివియున్నారు. ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయ కమిటీ కార్యదర్శి గారగు సి. వి. నరసింహారాజుగారును, నేనును కమిటీపక్షమున రిపోర్టును తయారు చేసితిమి. ఆరిపోర్టులో ఈరెంటిని గూర్చి మేము ముచ్చటించియుంటిమి. పెక్కు విశ్వవిద్యాలయములు ప్రజల సానుభూతిపైసను సహాయము పొందునదొరకెనువారితోడ్పాటుమీదను ఆధారపడియున్నవి. దొరతనమువారి తోడ్పాటున్న పన్నులిచ్చు ప్రజలసహాయమే కాదా. ఈవిశ్వవిద్యాలయములకు వారుచేసెడి సహాయమువలన ప్రజలకు కొంత సదుపాయము కలుగవలెనని కోరుటలో ఆశ్చర్యమే మియులేదు. ప్రజాబాహుళ్యమున. కనుకూలముగ నుండునట్లు పలుకాస్త్రములలో ఉపన్యాసముల నివ్వగలిగెడి కొందరు ఉపన్యాసకుల తయారుచేసి, వీరిని పల్లెపల్లెలకునుపంపి, వారిద్వారా ప్రజలకు జ్ఞానమును గలపవలెనని కోరుటలో వారికి హక్కు కలదా. ఈవిధముగాగాని ఉన్నతవిద్యను ప్రజాబాహుళ్యమునకు అందుబాటులో నుండునట్లు చేయలేమనియు, యిట్టి ఉపన్యాస ఆవశ్యకతను, ప్రాముఖ్యతను మొదటిసారి సర్ శివ స్వామి అయ్యగారు వారి కాన్వోకేషను అడ్డెనులో తెలియబరచిరి. నేనప్పటికే యీవిషయమునుగూర్చి పలుసభలలో ఉపన్యసించియుంటిని. విశ్వవిద్యాలయములో విద్యను గలపెడి భాష వేరొకటియు, ప్రజాబాహుళ్యమునకు విద్య గలపెడి భాష యింకొకటియు అయినచో కష్టమున్నది. రెండింటిని సంబంధమున్నందున మాతృభాషద్వారానే ఎల్లరకును విద్య గరపవలసియున్నది. కాని యీమార్గ మనుసరించుటలో పెక్కు-

జర్మనులకు మూల వ్యాధిని

బాగుచేయుట ఎట్లు అనునది తెలియును.

ప్రపంచమును అంతటను వేసకునేలమంది “హడెన్ సా” ను ఉపయోగించుచున్నారు.

గొప్ప జర్మనీ మూలవ్యాధి నివారిణి. సుప్రసిద్ధమైన బర్లిన్ స్టేట్ యూనివర్సిటీ క్లినిక్ నందు మూలశలకకు “హడెన్ సా” ను మాత్రమే వాడుచున్నారు. “హడెన్ సా” మూలవ్యాధినిమాడ్చి రాలిపోవునట్లు చేయును. యిక మీదట ఒక నిమిషముకూడ బాధపడవలదు. నేడే ఒక “గొట్టుమును” తెప్పించు కొనుడు.

ప్రత్యేకపు సన్నగొట్టుము గల పెద్ద పెజా గొట్టుము 1 కి ధర రూ. 2 4 0

పూర్తియైన తృప్తితెనివో పెకము వాపసుచేయుటకును. చురుకుగా పనిచేయు ఏజంట్లు కావలెను.

Sole Agents:—THE INTERNATIONAL TRADERS AHMEDABAD.

Agents for the Madras Presidency:—Messrs. DADHA & Co., ESPLANADE, MADRAS.

ఏల

అది జబకునుమ తైలముగానుండవలెను

వెంట్రుకల కుదుళ్లను బలపరచుటకును; వెంట్రుకల పెరుగుటకు తోడ్పడుటకును, వాటిని అందముగాను, నలుపుగాను, కాంతిగాను చేయుటకును, బట్ట తలరానీయక ఆటంకపరచుటకును; చుండును పారదోలుటకును, మితిమీరి పనిచేయుటవలన గలుగు తలనొప్పి, వినుగుదల, జావకశక్తి తగ్గుట, నిద్రలేమి మొదలగువాటికి మంచి గుణమిచ్చును.

జ బ కు ను మ

యందు ఆసిడ్ చేరుటలేదని సుమారు 50 సం॥రములనుండి రూపించబడినది.

C. K. Sen & Co., Ltd.,
29, Kolutola, Calcutta.

జ బ కు ను మ
చిన్న బుడ్డి
రూ. 1-0-0
పెద్ద బుడ్డి
రూ. 3-4-0

ది ఆంధ్ర కర్తాగారము లిమిటెడ్, గుంటూరు

ఎలక్ట్రిక్కు లయిటింగు స్కీము స్థాపించుచున్నాము

50000 షేర్లు

షేరు వకటింటికి 10 రూపాయలు మాత్రము.

ఇప్పటికి కొన్ని షేర్లు అమ్మితిమి, షేర్లుగావలసినవారు త్వరలో దీసుకొనవలెను. ఎలక్ట్రిక్కు లయిటింగు స్కీము స్థాపించుటవలన షేర్లదారులకు, ఎక్కువ లాభము గలుగును.

క్రొత్త షేర్లు వేయించుటకు, అన్ని జిల్లాలలోను, స్వతంత్ర సంస్థానములలోను, రంగూను, సింగపూరు పగయి రాజ్యాలను ఏజంట్లుగావలయును. ఏ జిల్లకు పంచికవిషయం యివ్వబడును.

షేర్లుగాని, ఏజంట్లుపదవికిగాని, మాకంపెనీ యింజనీయరు, యమ్. జి. రాజుగారికి వ్రాయవలయును.

పాడ్ ఆఫీసు గుంటూరు,

నడింపల్లి వెంకటలక్ష్మీనరసింహారావు,

M. A. (Hons), L. L. B., Edin Bar-at-Law. మేనేజింగు డైరెక్టరు.

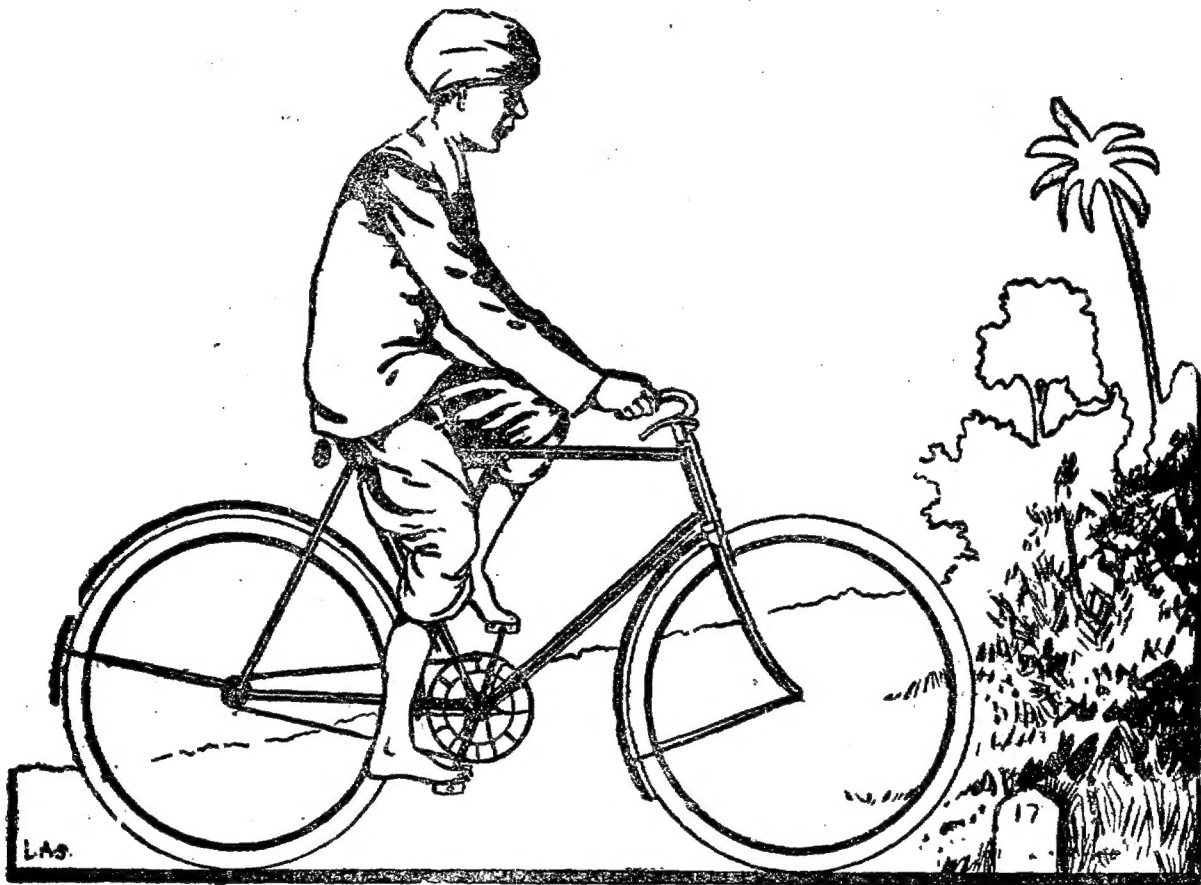
డన్లప్ టైరులతో అమర్చబడిన

బై సి కి లు కొ ను డు

DUNLOP TYRES

ఈ వారమంతయు మీరు

చక్కగా ఆనందింతురు

చిక్కులు, కష్టములున్నవి. కాని మాతృభాష మూలకముగనే విద్య గరవుటకు సర్వవిధముల ప్రయత్నము చేయబడును.

ఆంగ్లవిశ్వవిద్యాలయములో యిప్పుడు నేర్పబడుచున్న విద్యకు తోడు చేతిపనులకు సంబంధించిన ఇంజనీరింగు మొదలగు శాస్త్రములను నేర్పటకు ప్రయత్నము చేయవలసియున్నది. మా మాలుత్రోవలను వీడి క్రొత్తమార్గముల త్రొక్కుటకు సర్వవిధముల ప్రయత్నముల చేయవలసియున్నది. కాని ఏదొరతనము వారును, ఏమంద్రవనమువారును యిట్టి ప్రయత్నములను చేయుటకు సాహసించరు. ఇట్టి ప్రయత్నములన్నియు నెరవేరనని చెప్పలేము. కాని యిట్టి ప్రయత్నములు చేయనిచో విశ్వవిద్యాలయ ఉన్నత ఆశయములను నెరవేర్చుటకు సాధ్యపడదు. ఆంగ్లవిశ్వవిద్యాలయమునకు ప్రత్యేక వ్యక్తిత్వమును నిరూపింపదలంచినచో ఎల్లరను విశ్వవిద్యాలయాధికారులకు తోడ్పడవలెను.

ఈ సహాయము రెండువిధములుగ రాగలను. మొదటిది ఉదారస్వభావులగు సంపన్నగృహస్థులు దేశక్షేమమునకోరి విశ్వవిద్యాలయములో ఏదోఒక శాఖను స్థాపించుటకు తగినంత డబ్బు నిచ్చుట. ఆకున్నట్లు, కేంద్రీయ విశ్వవిద్యాలయములంత అభివృద్ధిలోనికి వచ్చుటకు అచ్చటి దాతలు ఆయా విశ్వవిద్యాలయములకు తగినంత ధనసహాయమును చేసిరి. వైఆధికారులతో సంబంధము లేకుండ పలుకాస్త్రములలో విద్యను గరవుటకుగాను పలువురు ధనమును టిరివిగా యిచ్చియుండిరి. ఇందువలననే యీ విశ్వవిద్యాలయము లింత అభివృద్ధిలోనికి వచ్చినవి. ధనలోపములేని కారణమున యీ విశ్వవిద్యాలయ పరిపాలనలో కొంత స్వాతంత్ర్యము కలదు. దొరతనమువారు సర్వసామాన్యముగా మామూలు మార్గముల కలవాటుపడుచుండును. మామూలు మార్గములనువీడి క్రొత్తత్రోవలను తొక్కివలెనని ధనసహాయము కావలెను. మనదేశములోనున్న మహారాజులను, రాజులను, జమీందారులను, భూస్వాములను, వర్తకశిఖామణులను ఆంగ్లవిశ్వవిద్యాలయమునకు సహాయముచేయుమని కోరుచున్నాను. మహారాజుల సహాయమువలన మనదేశములో ఆరుకళాకాల లింత వరకు జరుపబడుచున్నది. ఒక్కొక్క మహారాజు ఒక్కొక్క స్థలములో ఏదోయొక శాస్త్రమునుగూర్చి తగినశిక్ష నలవడుటకు గావలసిన అవకాశములను కల్పించినచో సమంజసముగా నుండదా? అట్టిదియును మనదేశములో నూతనముగ పరిగణించదా? ఇంకొకవిధముగా కూడ విశ్వవిద్యాలయమునకు సహాయపడయగలము. మనదేశములోనున్న మునిసిపల్ సంఘముల వారును జిల్లాబోర్డువారును కూడ కొంతసహాయము చేయగలరు. ఒక్కొక్క జిల్లాబోర్డువారు ఒక్కొక్క శాఖకు, శాస్త్రమునకు కావలసిన ధనసహాయముచేసినచో పలుకాస్త్రములను బోధించుటకు అవకాశము కలుగును. ఈవిధముగనే మునిసిపల్ సంఘములవారును చేయవచ్చును. దొరతనమువారిపనిని చేయకూడదాయని సందేహము గలుగవచ్చును. తత్వవిచారణలో యిది సమంజసముగనే కాన్పించవచ్చును. కాని దానివలన పనిజరుగుదు. నేను తిరిగి రాజమహేంద్రవరపట్టణము విచ్చేయమనినప్పుడు గాని తిరిగి నన్నీ పురమునకు రమ్మని మీరు కోరుతూవుగాగాని మీమునిసిపల్ సంఘములవారిని, జిల్లాబోర్డువారిని ఏదోవారికి తోచిన శాఖకు, శాస్త్రమునకు తగిన సహాయము చేయవలయును.

ఏర్పాటుచేయ కోరుచున్నాను. రాజమహేంద్రవర పట్టణమును విశ్వవిద్యాలయ కార్యస్థానముగ చేయవలసిన ప్రజలలో కొంత ఉత్సాహము తగినదని మిత్రులొకరు నాతో చెప్పియున్నారు. ఈకారణమువలన రాజమహేంద్రవరపట్టణ వాస్తవ్యులు సహాయము చేయనిరాకరించినచో తక్కినపట్టణములవారు కూడ, యిట్టికారణమును చెప్పలేరా? విశ్వవిద్యాలయ కార్యస్థాన మెక్కడున్నను ఆంగ్లవిశ్వవిద్యాలయముని గ్రహింప కోరుచున్నాను.

వీరమటుంబముల వారిపక్షమున శ్రీరామలింగారెడ్డిగారి కింకొక స్వాగతప్రత్ర మొసంగబడెను. తరువాత యన్. సుబ్రహ్మణ్యముగారును శ్రీరామలింగారెడ్డిగారును తిక్కనకవిత్వమును గూర్చి కొంతకేపు ముచ్చటించిరి. పిమ్మట అధ్యక్షులగు సర్ కూర్మా వెంకటరెడ్డి నాయుడుగారు బెళ్ళికల్ విద్యా ఆశ్రయ కలను గూర్చి ఉపన్యసించిరి. రామలింగారెడ్డిగారితో రాజమహేంద్రవర పురవాసులపై చెప్పిన నేరములో సత్యము లేదని సర్ కూర్మాగారు నుడివరి. అంతవందనములతో సభముగిసెను. నిన్న సాయంకాలము మెయిలులో శ్రీరెడ్డిగారు బెజవాడకు విచ్చేసిరి.

మోహినీతైలము

5 తు|| నూనెగల సీసా 1-8 రూ. 0-12-0

శ్రీపురుషులు వాడుటకు యోగ్యమైనది.

అమృతాంజనం డిప్, మదరాసు - బొంబాయి.

వర్ణవిభేదచట్టము

ఆంధ్రానుగారి యభిప్రాయములు

జిల్లా, మే 14:—కలకత్తానుండి సింహానుగారిగారుకును పోవుచు జిల్లాలో దిగిన ఆంధ్రానుగారు అస్పృశ్యులకును ప్రాప్తమైనట్టి యభిప్రాయములు చెప్పెను. “నేను ఈ వర్ణవిభేదచట్టమును వారు ప్రస్తుతము ఆపుచేయుదురని తలచితిని. జనరలు హార్డిగాజుగారు తమ అభిప్రాయమును విధానమునుగూర్చి చిర్చించి నిర్ణయముకొనవలెనను ఆవగలగని తలచితిని. ఈ ప్రకారము చేయుటకు జనరలు హార్డిగాజుగారు ఇష్టపడియే యందురని నా నమ్మకము. కాని దక్షిణాఫ్రికా కార్మిక పక్షమునట్లు పట్టియుండవచ్చును. యంత్ర సహాయముచే చేయబడు ఏ పనియైనను ఈ కాసనములో ఒకసారి చేర్చబడినయెడల దానిలో తెల్లకార్మికులైనా ఇతరులు పనిచేయుటకు వీలులేకుండ చేయుటయే ఈ బిల్లు ప్రధానోద్దేశము. కావుననే ‘కలరుబారు బిల్లు’ అనిపేరు వచ్చినది. గార్డిగాజుగారు ఈ బిల్లు కాసనమైనను ఆచరణలోనికి తీసికొనిరాబడదు. బంగారుగనులలో ఇది వరకే రంగు భేదమును కాసన మూలకముగా కాకపోయినను పాటించుచున్నారు. అక్కడ మాత్రము ఈ కాసనము ఆకాసనము ఆచరణలోనికి రాగలను.

ఆంధ్రానుగారు ఇట్లు చెప్పిరి: హార్డిగాజుగారి వాగ్దానము నెఱవేర్చబడినయెడల ఆకాసనము బంగారుగనులలో మాత్రము పరిమోగింపబడిన యెడల భారతీయులు చాలమంది గనులపని వారిని తేనెండున వ్యక్తులకు మాత్రమే కష్టము గలుగును. కాని భారతీయ సంఘమున కంతకును నష్టము గలుగదు. హార్డిగాజుగారి వాగ్దానము భవిష్యత్ తరువాత వచ్చువారు ఈపంథిలెక్కచేయక పోయినయెడల అప్పుడు రానున్న కష్టములను భారతీయులు గుర్తుంచుకొనవలెను. వీలన ఈ కాసనమును అన్ని పరిశ్రమలలోను ఆచరణలోనికి తీసికొని రాబడినయెడల భారతీయులందరూ నిరుద్యోగులు కాక తప్పదు. నేటాలుచెరుకుపరిశ్రమకు ఈ కాసనమును అనుసరింపచేసినయెడల నేటాలులోని భారతీయులందరూ కష్టముగలుగును. కావుననే భారతదేశము దీనిని తీవ్రముగా నిరసించి ఖండింపవలెను. అట్టి ఖండన దక్షి

ణాఫ్రికాకు తొలి సంవత్సరమున దానిని చాల విలువచేయుదురు అందువలన గారు అట్టి ఖండనమును నిరసనమును దక్షిణాఫ్రికా భారతీయుల కాలగ్రామ తరపున కార్యదర్శి ఖాళీగారి కోరగా పంపియున్నారు. అది వారికిచేయున్నది. ఇప్పటికే భారత ప్రభుత్వమువారు కైతము ఖండనము పంపియుండురని నమ్ముచున్నాము. కాని భారత దేశములోని ప్రతి ప్రజాపిత సంస్థ ఆలస్యము నేయక అట్టి ఖండనమును పంపవలెను. కాన్ఫరెన్సుకు ఈ కలరుబారు బిల్లు ఆమోదము ప్రతిబంధకముగా నుండునాయని యడుగ వారిట్లనిరి. కాన్ఫరెన్సుకు ఇది యొక్కట్టి చెబ్బయే. కాని కాన్ఫరెన్సు ఈ విషయమునుగూర్చి చర్చింపవచ్చును. కావలసిన వాగ్దానమునుబడయవచ్చును. ప్రస్తుతములో ఇంక నేమియు చెప్పవలయుకొనలేదు. ప్రభుత్వరాయబారము రానున్నది. విషయము లన్నియు చెప్పగలరు. వారు తెచ్చేది వారలవలన తిరుగ ఆశీర్వాదగలదని తలచుచున్నాను. ఈ విషయమునీయందు కొంత ఉపశాంతిని గలుగచేయగలరు. ఆంధ్రానుగారే రాయబారులు సింహా చేరిన వెంటనే వారిలో చాలసేపు మాటాడి విషయములన్నియు గ్రహింపవచ్చురని తెలిపిరి. అఖిల భారత కాలగ్రామ సంఘమువారు పాడిపను రాయబారమునకు కృతజ్ఞత చెలిపిరి. భారతీయుల కృతజ్ఞతకు పాడిపను రాయబారము అర్హులు. మలానుగారి ‘పాశ్చాత్య జీవిత విధానము’ అను పద్యమునకు మీ అభిప్రాయము మనముడుగ ఆంధ్రానుగారు అదియంతయు పాడిపనుగారు తిరిగివచ్చుటతోడనే అంతయు తేటతెల్లము గాగలదని చెప్పిరి. మంగళవారమో బుధవారమో సింహా చేరునున్నారు. తరువాత నా అభిప్రాయములను ప్రతికలద్యారా తెలిపెదను. ఆ. (ప్రె.)

ఆంధ్రానుగారికి స్వాగతము

చింతామణిగారు లిబరలుపక్షముతరపున సంవిరి
జిల్లా, మే 14:—శ్రీ సి. వై. చింతామణిగారు శ్రీ సి. యస్. ఆంధ్రానుగారి కిట్లు తలపినవిరి. “లిబరలు ఫెడరేషను తరపునకు నాతరపునకు తమకు స్వాగతమువచ్చు తమరు దక్షిణాఫ్రికాలో చేసిన ఘనతరమును కృషి కృతజ్ఞత తెలుపుచున్నాను”. ఆ. (ప్రె.)

యూనియను ప్రభుత్వమునకు తెలిపి

హిందూమహాసభ పంపుట

జిల్లా, మే 14:— హిందూమహాసభవారు యూనియను ప్రభుత్వమునకు ఈదిగువతెలిపి పంపియున్నారు. “హిందూమహాసభవారు కలరుబారుబిల్లును తీవ్రముగా ఖండించుచున్నారు. దానిగూర్చి పునర్విచారణ నాపుడని తేడుచున్నారు” ఆ. (ప్రె.)

మనుష్యుల తిన నలవాటుపడిన పులిని చంపుట

అలహాబాదు, మే 14:— నానిటాబాద్ లోని పయోనీరు పత్రికకు ఇట్లు వ్రాసియున్నారు. 7 ఏండ్లనుండి తక్కిన గార్వాలలోనుండి ప్రజలకందరకును భీతావమాను గలిగించుచుండిన మనుష్యులను తినెడు పులి తుట్టుకుదకు నానిటాబాద్ గర్విభవనపు కాపైను జె. కార్వెటుగారిచేతిలో మడిపినది. ఇప్పటికి 25 గురి మనుష్యులను చంపినట్టి యామ్యుగము 7 అడుగుల 10 అంగుళముల పొడవున్నది. ఆ. (ప్రె.)

త్వర రామగోపాలహాలు మించిన పడుడు! పార్కు విజయనగరం దుర్గము!!
ఆనేక దేశములలో మిక్కిలి ప్రఖ్యాతిగాంచిన మిస్ గోహార్ జాన్ సంగీతసభ వైనుదహరించిన హాలులో యూనెల 19, 21 తారీఖుల ను జరుగబోవుచున్నది. ఆంధ్రదేశమందు యిట్టిసభ యిప్పటికెన్నడును జరుగలేదు గాన యీతరుణము మించిన దొరకుట దుర్లభము. టిక్కెట్లకై వెంటనే త్వరపడుడు.

రేటు:—రోజుకు రూ 5. 4. 3. 2. 1.
యద్రు, ఎ. జె. గోపాల రావు పంతులుగారు, తాడి రామమూర్తి నాయుడుగారు, జాయింటు ప్రొఫ్రయెటర్లు, రామగోపాలహాలు, విజయనగరం.

కొద్దిరోజులు వరకు మాత్రమే

తెరచి నవ్వుడు

Grand Sensational Sale.

OF OUR 2 FAMOUS PORTABLE INSTRUMENTS.

మంచితరుణము - మరలరానేరదు.

యిచ్చుట చిత్రించిన మామడత “వారాఫ్టాట్” హార్మోనియము. యిది హిందూదేశమంతయు మిగుల ప్రసిద్ధి కెక్కినది. దీనిని తోలుచుచున్న తేలితో తీసుకొని పోవచ్చును. డ్యుల్ ప్యానినోదన్న, డజల్ తిట్లు (Bellows) తోను చేయబడి పెద్దహార్మోనియములను విందుచున్నదునుధర స్వరముతో పాడును. మా “వారాఫ్టాట్” ను చూచి అనేకమంది, దీనినితల తయరుచేయ ప్రయత్నించుచున్నారు. గావున మీరు మోసపోక అసలు దానినే తీయుడు. సాధారణ జాగ్రత్తతో 5 ఫంట్ల తక్కువ గాకుండగా మన్నును. డ్యుల్ లెన్జ్ మూలమున దీనిధ్వని సాఫీగా నుండుటయేగాక గాన ప్రణిమలకు వీలగునట్లు సింగిల్ రీడు మీదపాడేటందుకు మార్చే లివరుగూడా అమర్చబడియున్నది. అందరకును ఉపయోగపడును. యిట్టివి షాంకావోట దొరకజేరవు.

దీని అసలుఖరీదు 50 రూ॥ యీనెలాఖరువరకు మాత్రమే 40రూ॥లకు యిచ్చుచున్నాము. త్వరపడుడు. 10 రూపాయిలు అడ్వాన్సుగా పంపవలెను. మిగిలిన మొత్తమునకు వి. పి. చేయబడును.

పోస్టుఖర్చులు ప్రత్యేకము.

మేనెల 31 వ తేదీ సాయిత్రము వరకు ఆర్డర్లు పోస్టుచేయువారికే యీ తక్కువ ధరల కిచ్చుచుంటిమి. మానరుకు లన్నిటికి గ్యారంటీ యివ్వబడును.

International Products Corporation, Dept. "A".

Post Box No. 666,
BOMBAY.

మే 31 వ తేదీవరకు మాత్రమే

మడిచి నవ్వుడు

మడిచినవ్వుడు

మరగామవార్తలు

కలెక్టర్ సమావేశము:—కలెక్టర్ల సమావేశము ఉదకమండలమున మే 31 తేదీ నుండి జరుగును.

తమిళ విశ్వవిద్యాలయము:—తమిళ విశ్వవిద్యాలయము ఏర్పాటునకు ప్రభుత్వమువారు విచారణసంఘము నొకదానిని నియమించి దలచుచున్నారు.

మద్రాసు శాసనసభ:—మద్రాసు శాసనసభవారి రాబోవు సమావేశమును జూలై 10 వ తేదీనుండి జూలై 27 తేదీ మధ్య నట్లున్నది. (డెయిలీ ఎక్స్ ప్రెస్)

రేవువిచారణ:—రేవు రాయపురము రైల్వే పోలీసు ఇన్స్ పెక్టరు రంగస్వామి అయ్యంగారు మూలారుపేట బాటవద్ద పడి చనిపోయినవాని కేసునుగుర్చి విచారణ సలిపెదరు. రైలుక్రిందపడి చచ్చిననుచున్నారు. (ఆ. ప్రె.)

కృష్ణగాననభ:—తిరువల్కేటి యందు వీరరాఘవ మొదలిపిది 81 వ గృహమున కారదమందిరమున 16 తేదీ ఆదివారము సాయంత్రం 4-15 గం. శ్రీమతిపద్మావతిబాయ్ గారు సీతాకళ్యాణమును జరుపుదురు.

యాకూబ్ హాసేన్ గారు గవర్నరుగారితో మాటలాడుట:—ప్రస్తుత మిచ్చటనుండు యాకూబ్ హాసేన్ గారు రాబోవు ఎన్నికలందు తానభ్యర్థిగా నిలచువిషయమును గురించి గవర్నరుగారితో మాటలాడిరి.

వైద్యవిద్యార్థి మరణము:—వైద్యవిద్యార్థి మరణ సందర్భమున జరిగిన విచారణలో గోవిందసామినాయుడు గారు విద్యార్థి ఆరునెలల క్రితము విశాఖపట్టణముందు విషము మ్రింగటచే మృతి చెందెనని తీర్మానించిరి. (ఆ. ప్రె.)

కబీర్ దాసుచరిత్ర హరికథ:—మద్రాసు యన్. యన్. కాల యాజమాన్యమున తిరుచెట్టిపిది 180 నెంబరు గృహమున గరల్పు స్కూలు హాల్ లో త్రిపురసుందరీబాయి ఆదివారము సాయంకాలము 4-15 గంటలకు కబీర్ దాసు చరిత్ర కాలక్షేపము జరుపును.

తపాలప్రకటన:—ఇంగ్లీషుమెయిలు మే 14 తేదీ శుక్రవారం 22-0 గంటలకు బొంబాయినుండి మద్రాసుకు వచ్చు మెయిలులో బొంబాయి నుండి పంపబడును. దానిని జనల్ పోస్టాఫీసునందు డెలివరీ 9-30 గంటలకును పోస్టుబాక్సులు గలవారికి 8-30 గంటలకును 16 తేదీ ఆదివారమున ఇట్లు.

కుటు పనినాని ఆత్మహత్య:—ఉదయమున గోవిందసామినాయుడుగారుకుటుపనినాని మరణమునుగుర్చి విచారించిరి. బాబు 29 ఏండ్లవాడు. చాల కోజలనుండి ఏ జబ్బుచే తనో బాధపడుచుండెను. ఆ బాధపడజాలక సోడా బుడ్డిగాజా ముక్కలతో కఠము మీదను ఇతర చోట్లను గాయములు చేసి కొనెను. కైద్యాలయమునకు గొనిపోక మునుపే చనిపోయెను. ఆత్మహత్యయని తీర్మానించిరి. (ఆ. ప్రె.)

మద్రాసు హైకోర్టు:—హైకోర్టు నెలపులందు అవసర కేసులను తీర్మానించుటకు మే, జూన్ నెలల 4-వ వారమున ఏప్రిలు 19 తేదీన జేసిన ప్రకటన ప్రకారము మే 25, జూన్ 22 తేదీలందు గాక మే, 26 జూన్ 23 తేదీలందు న్యాయ పతిగారు విచారణకు కూర్చుందురు. పైచెప్పినవారముల విన్నప ప్రతములను రిజిస్ట్రారుగారికి మే, 25, జూన్ 22 తేదీలలో మధ్యాహ్నము 2 గంటలకు లోపల ఇయ్యవలయును.

దొంగతనము:—తెలుపులు తీసివేసి ఇంటిలో చొరబడి 10 నెల రూపాయిల విలువగల చీరలు, నగలును, మైలాపూరులోనున్న కాసన సభ కార్యదర్శి రావుబహదూరు ఆర్.వి.కృష్ణనుగారి యింట తల్లివారుబామునపట్టుకొనిపోయిరి. రావు బహదూరు జగదీశ అయ్యరు డిప్టీ కమిషనరుగారు స్వయముగ ఆచోకి తీయుచున్నారు. ఆ. ప్రె.

జ్వరముతో నున్నప్పుడు త్రాగుటకు తగినది.

మీకు ఉష్ణము చాల హెచ్చుగా నున్నప్పుడు రాబిస్కన్స్ పేటెంటు బార్లీతో రయోచేయబడిన సిర్ప్సు లేక గంజని త్రాగుడు. అది చల్లదనము నిచ్చును, అలసటను తీర్చును, తృప్తినిచ్చును. దానిలోనున్న రుతుకుదనము మీకు గల అత్యుష్ణమును, మామూలుజ్వరము తగ్గుటకు తోడ్పడును. ఇతరమైన వర్షియ మమనమునున్నప్పుడు ఇది ఉదరమునందు నిలుచును. సులభముగాను త్వరలోను తయారుచేయవచ్చును.

ఉష్ణరూతులకు చేసినవారందరు ఇతర బార్లీకంటెను రాబిస్కన్స్ పేటెంటు బార్లీనే ప్రస్తుతము ఉపయోగించుచున్నారు. అమోఘమైన వస్తువు లన్నియు మేలైన బార్లీతో చేర్చి శాస్త్రజ్ఞముగ రయోచేయబడినదని వారికి తెలియును. రయోచేయువద్దరి ననుసరించి చేరితో కాకబడకయే, పరిమితముగా వాటికి చేరుచున్నదనియు అయితే ఇతర బార్లీగల అవరిమధ్యర తెలియకుండుటకై. పలుమార్లు వాటికి పీచుగుచ్చముతో కచ్చుచేయబడుచున్నదనియు వారికి తెలియును. ఇవిగాక ఓకిల్ పెరల్ బార్లీ సమానమైన రాబిస్కన్స్ పేటెంటు బార్లీ యెనిమిదింటిని గంచుచున్నను. గాన ఉపయోగించుటకు నరకమైనది. అన్నిదుకాణములందును విక్రయింపబడునట్టి రాబిస్కన్స్ పేటెంటు బార్లీనిమాత్రము వ్యాపితోనున్నప్పుడు, ఆరోగ్యముగానున్నప్పుడు వాడుడు.

రాబిస్కన్స్ పేటెంటు బారి.

ప్రస్తుతము వైద్యగమును కోముటకు పీలుగానుండును. మోతన దబ్బలలో కాగితపు చీటిలు లేకుండ వ్యాపింగు చేయబడును.

ఆంధ్రరాష్ట్ర కాంగ్రెసు సంఘము:—ఆంధ్రరాష్ట్ర కాంగ్రెసు సంఘ కార్యాలయమును బ్రాడ్వే 40 వ గృహమునుండి మైలాపూరు యెల్లాపాడమాదాకోయిల్ పిథిలో 1/27 వ గృహమునకు మే 18 తేదీనుండియాల్పిరి. ఉత్తరముల నన్నిటిని ఎల్లాపాడమాదాకోయిల్ పిథికి పంపవలయును.

పూని యాదవకులసంఘము:—పైసంఘము వారు మే 16 తేదీ సాయంకాలము 8 గంటలకు నంబులయ్యర్ పిథి 6 వ గృహమున పచ్చప్పకళాల తమిళపండితులకు కె. ఆర్. గోవిందరాజమొదలియర్ గారి యధ్యక్షత క్రింద ప్రథమ సమావేశమును జరుపుదురు. ఆర్. జి. రామచంద్రబాయ్ గారు సంఘలక్ష్యములను గురించి యుపన్యసించుదురు.

ఆంధ్రసెంట్రల్ పబ్లిసిటీ కార్యాలయము:—పైకార్యాలయమును 1926 ఫం జూన్ 1 వతేదీనుండి మైలాపూరులో ఎల్లాపాడమాదాకోయిల్ పిథియందు 1/27 వ గృహమునకు మార్చుదు. రాష్ట్రకాంగ్రెసుకుమిటిచే నియమింపబడిన అభ్యర్థులను, జిల్లాకాంగ్రెసుసంఘముల సెక్రటరీలును, ఇతర స్నేహితులను ప్రత్యేక జిల్లాసంబంధ విషయములను ప్రపంబిసిటీ సెక్రటరీకి వెంటనే బంప ప్రార్థితులు.

పొరబడకుడు

మదరాసు, మే 14:—మదరాసుజిల్లా కాంగ్రెసు కార్యదర్శియు కేంద్ర దక్షిణ మహామ్మదీయ నియోజకవర్గము తరపున మదరాసు శాసనసభకు అభ్యర్థిగా నిలువదలచినవారును హైకోర్టు వక్తులను అను బడిరు ఆహ్వాదుసయ్యదు యం. ఏ. వి. యల్ గారు సోదండియన్ రైల్వేలో క్రొత్తగా ప్రాజెక్ట నరుగా నియమింపబడిన బడిరు ఆహ్వాదు సయ్యదుగారును తామును ఒక్కటిగాదనియు పేర్లుతెండును ఒక్కటిగా నున్నంతమాత్రమున వారిరువురును ఒక్కరేని పొరబడరాదనియు విన్నవించు కొనుచున్నారు. (ఆ. ప్రె.)

రాకపోకలు:—రివిన్యూబోర్డు సభ్యుడు టి. రాఘవయ్యగారు నేడుదయమున మద్రాసుకు వచ్చిరి. టంగుటూరు ప్రకాశంగారు గడచిన రాత్రి ఉదకమండలమునకు పోయిరి. గొల్లరత్న స్వామిగారు గడచినరాత్రి రెంగుళూరికివెళ్లిరి. రెళ్ళివెంటు కర్నూలు జె. పుడ్ కాక్ గారు కొలంబోనుండి నేడుదయమున నిజటికి వచ్చిరి. టి. విజయరాఘవాచారిగారు వానియంబాడి నుండి మద్రాసుకు వచ్చిరి. మోదరాముడు, నవాబు ఖాసిఖుమర్ బహదర్ గారుగడచినరాత్రి కిక్కిందాబాదు వెళ్లిరి. అసిస్టెంటు ఎక్సైజు కమిషనరు ఎ. ఇ.రాంసుబోతోంగారు గడచిన రాత్రి క్లావకోడ్ కు వెళ్లిరి. హెచ్. ఓ. కర్నాగారు గడచినరాత్రి ఉదకమండలమునకు వెళ్లిరి. (ఆ. ప్రె.)

ఆదిభట్ట నారాయణదాసుగారి హరికథ

ఈ మే నెల 16 వ తేదీ ఆదివారం సాయంత్రం 5-30 గంటలకు గోవిందప్పనాయకపిథిలోనుండు సౌందర్యమహాలు నందు దక్షిణఇండియా వైశ్యసంఘము తరపున బ్రహ్మశ్రీ, ఆదిభట్ట నారాయణదాసుగారిచే తెలుగున దుక్కణికళ్యాణ కాలక్షేపము జరుపబడును. వీరు సంస్కృతము, ఆంధ్రము, ఆంగ్లము, పారసీకము మున్నగు భాషలందు విశేషజ్ఞాన సంపన్నులు, మహాకవులు, సహజ పండితులు, వైదిక నటకోహణులు విజయనగర సంస్థాన స్థాపితమున సంగీత పాఠశాలకు ఉపాధ్యాయాధ్యక్షులు. వీరి సంగీతసాహిత్య ప్రదర్శనము తప్పక చూచి తీరవలయును. మరియు వీరు హరికథా పితామహులని బిరుదు వహించి స్వరచితమున సత్కథాకాలక్షేపముల గావించి ఆంధ్రదేశమున కంతటికిని వన్నె దెచ్చిన విద్వాంసులు. ఇట్టి మహనీయుల సందర్శనము ఇదివర కెన్నడును మదరాసునకు కలిగియుండలేదు. కాన ఆంధ్రభాషాభిమానులును భగవద్గీతలనుసరింపాదర సోదరసోదరీణులందరును ఈతరుణమును బోగొట్టుకొనక తప్పక విచ్చేసి ఆనందింతురని కోరుచున్నాము.

కంచర్ల రామమూర్తి బి. ఏ. యల్. టి. కార్యదర్శి, దక్షిణఇండియా వైశ్యసంఘము.

ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయము

బెజవాడ

ఆంధ్ర సెనేటు

ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయపు సెనేటునకు రిజిస్టర్డ్ పట్ట భద్రుల తరపున ఎన్నుకొనబడవలసిన పదయేనుగురు సభ్యుల లో నొకడుగా నుండవలయునాను.

భావరాజు వెంకటకృష్ణారావు బి. ఏ.
రాజమహేంద్రవరం.

సెనేటున కభ్యర్థిత్వము

బెజవాడ, మే 14:—బెజవాడలో మైకోర్టువకీలుగా నున్న శ్రీ సి. రాజగోపాలాచారిగారు తాను సెనేటునందలి స్థానములలో నొకదానికి అభ్యర్థిగా నుండవలసినట్లు తెలియ పరచుచున్నారు. (అ. ప్రె.)

ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయము

బెజవాడ పురపాలకసంఘ తీర్మానము

బెజవాడ, మే 18:—పురపాలకసంఘమువారు నిన్నటి ప్రత్యేక అవసరసమావేశమందు బందరు కాలువకు ఉభయపా త్త్యయులను పట్టానుసకు తూర్పుగనునను ధూమి 101 ఎకర ములను 2 లక్షలకు కొని విశ్వవిద్యాలయమునకు ఇచ్చుటకు తీర్మా నించిరి. (అ. ప్రె.)

శ్రీ వానవాంబ వైశ్యసమాజము:—ఈసమా

జసభ జరుగునని సభ్యుల కెల్లరకు సక్రమముగా తెలియపర్చక ఉచితరీతిని జరుగని సభయందు మ.రా.కం. వెం. రామబ్రహ్మం శ్రీకృష్ణగారికి బదులుగా మ.రా. కొట్టెల రామాంజముశ్రీకృష్ణ గారిని గౌరవకార్యదర్శిగా నియమించుట వ్యాయవిరద్ధము కనుక యీసమాజసభ్యుల కెల్లరకు మందుగా తెలియపర్చి అసా ధరసభ జరిపి యెన్నిక పర్యవసానము లేలువవరకు నూతన ముగా నియమింపబడిన గౌరవకార్యదర్శిని ఆమోదించుకొడడు.

బుద్ధా గంగయ్య

కార్యనిర్వాహకసంఘసభ్యుడు.

న్యాయస్థాన వార్తలు

కుదుసనామ్మ - విశ్వానంద్రోహనేరము

జూరీ టాను పోలీసుకోర్టు

చతుర్ముఖుడగు కుకాలదాసు అండ్ సన్స్ కంపెనీ యందలి కృష్ణదాసుగారిచే కొన్ని కల సంధ్యయులో విశ్వానంద్రోహము క్రింద టి. ఆర్. టాకర్ అండ్ సన్స్ కంపెనీయందలి టి. ఆర్. సదాశివ టాకర్, కృపాశంకర టాకర్ గార్లపై శ్రీమాంకోపింపబడినందున రెండవ త్రెసిడెన్సీ మ్యాజిస్ట్రేటుగారు నివర్తి దినము టాకర్ కంపెనీ సమన్లు వారీచేయి నుత్తరు వొసం గిరి.

మొదలు టాకర్ కంపెనీవారు ఫీల్డ్యాపివద్ద ధనమును ఋణముగాగ కొని అందుకు వంటిగా చాల భగలుకుమరై టైను. పిదప కొంతకాలమునకు మొదలు ఫీల్డ్యాపివద్దనున్న నగలు ఆస్తి డబ్బు చెల్లించుటకై, అప్పుకముగానినో తిరిగి నగలు ఇచ్చునట్లు వ్రాతమాలకముగ ఒడంబడిక గావించి, అనగలను వేరొక వర్తకువద్ద కుదువకు కొన్నింటిని, కొన్నింటిని తమ బంధువుల కును ఇచ్చివేసి ఒడంబడికకు భంగముగ ప్రవర్తించుటయే గాక, ఫీల్డ్యాపికి సిరిగతులను చెబుక, నగలు అప్పుకు బోలేడ నియు తిరిగి ఒప్పగింపబడు ననెడి అభిప్రాయమునే గలుగజేసిరి. పిదప మొదలు ఇన్సాలే వెన్సీ చిక్కులలో నుండుపుడు ము ద్దయికి నగలన్నిటి రెండుపుడు అమ్ముకు బోయిన పిదప ద్రవ్యము కల్గింపబడునని తెలియబరచెను. అవి కంప్లెయింటునందు అకో పింపబడెను. మొదలుకే సరస్సు బారీచేయబడెను.

వి. యన్. కుప్పురావు, సి. నరసింహాచారి, రాజగో పాలాచారిగారలు ఫీల్డ్యాపి తరపు వాదించుచున్నారు.

శ్రీరామారావు - మిమోరియల్

టూర్న మెంటు అన్నవరం

దరఖాస్తులు యీ నెల 18 తేదీవరకు మంజూరు చేయ బడును. 18 తేదీనే చీట్లు వేయబడును.

శ్రీచలికాని వెంగళరావుగారు

కార్యదర్శి.

తూర్పుకృష్ణాజిల్లాకాంగ్రెస్ సంఘము-బందరు

మాతనజిల్లా కాంగ్రెస్ సభ్యుల యెన్నికలు

ఈజిల్లాలోని ప్రతి ఫిర్కాయందును, ఆఫీర్కాలోని కాంగ్రెస్ సంఘసభ్యులు సమావేశములుజరిపి, ఫిర్కాకు అయి చుగురుచొప్పున సభ్యులను జిల్లాకాంగ్రెస్ సంఘమునకు యెన్ను కొని, 1928 మే 31 తేదీ లోపుగా జిల్లాకాంగ్రెస్ కార్యస్థా నము (బందరు)నకు శంభుటకుగాను తాలూకా కొకరుచొప్పున ఈజిల్లావారిని తొరడజేసెడి.

1. డివిటాలూకా, శ్రీయంత నూరెంపాట వెంకటకృష్ణ య్య చౌదరిగారు.
2. బందరుటపువో బందరుపట్టణకార్యదర్శిగారు.
3. బుడరుతాలూకా శ్రీయంత అన్నావర్ముల రామజో గయ్యగారు.
4. గుడివాడటపువో పట్టణకార్యదర్శిగారు.
5. గుడివాడతాలూకా శ్రీయంత నూరపనేని గోపాల కృష్ణయ్యచౌదరిగారు.
6. శైకటూరుతాలూకా శ్రీయంత పరిమి వెంకటపిచ్చ య్యగారు.

ఈవిధముగా యెన్నుకొనబడిన నూరసభ్యుల సమావేశ ము, తిరిగి నోటిసుతో నిమిత్తములేకుండా, డాన్ నెల 2 తేదీ బుధవారము వ ధ్యాటము 8 గంటలకే గుడివాడ భజనసమాజ ముడిచిములో జరుగునని తెలియపర్చబడి యిది. అందు నూతనో ద్యోగులను కార్యనిర్వాహకసభ్యులను యెన్నుకొనబడుదురు. బందరు. } టై. వెంకటసుబ్బారావు, 15-5-26 } కార్యదర్శిగాను.

ప్రకటన

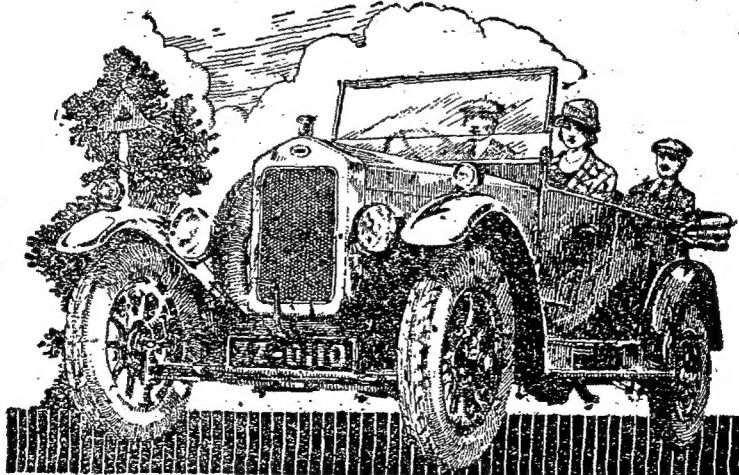
19-5-26 తేదీన శ్రీవాణి పుస్తక భాండాగారముయొ క్కు 14 సం॥ 0 వార్షికోత్సవము దెల్పాటి కలెక్టరువారసు భాకాసాహెబు ముక్ష్మిషేకు హుస్సేనుసాహేబు బహదూరు గారి ఆధిపత్యముక్రింద బోర్డు సెండ్రీన్సులు భవనమునా జరుపబడెను.

మీరు ఒకకారును కొనదలచినప్పుడు మీరు దీనిని గుఱించియే యోచించుడు

Wolsley

మీరు చింతించ వసనరముండదు. మీ జీవితకాలమంతయు మీకు మోటారు సౌఖ్యముండను. కోపమును గలిగించునంతటి ఆలశ్యము, ఆశ్చర్యములు మొదలగునవి వటుత్వములేని, తక్కువరకము మోటారు కారులను ఉపయోగించుటచే గలుగును. అయితే ఊల్సులికారునే కొనుటచే ఇవన్నియు తొలగును. మీరు చెల్లించుపైకమునకు తగినది, ధర, మోస్తరు, తయారుచేయబడుట, వాడుట మొదలగునవి మిక్కిలి సరిగా నుండును. విశాల మునకు, సౌఖ్యమునకు, కష్టములేక ధారాళముగా పనిచేయుటకు, దీర్ఘ కాలమువర కుండు టకు ఇది తగిన

డొ ల్సు లి కారు

- 11/22 హెచ్. పి ఇద్దరు కూర్చోను టకు తగిన స్టాన్డర్డు ధర 1 కి ర్పు 4500
- 11/22 హెచ్. పి నలుగురు కూర్చోను టకు తగినది స్టాన్డర్డుది ధర 1 కి ర్పు 4700
- 16/35 హెచ్. పి ఐదుగురు కూర్చోను టకు తగిన టూరింగుకారు ధర 1 కి ర్పు 8750

- 11/22 హెచ్. పి ఇద్దరు కూర్చోను టకు తగిన డి.లూక్సు ధర 1 కి ర్పు 5200
- 11/22 హెచ్. పి నలుగురు కూర్చోను టకు తగిన డి.లూక్సు ధర 1 కి ర్పు 5350
- 11/22 హెచ్. పి నలుగురు కూర్చోను టకు తగిన సెలూన్ కారు ధర 1 కి ర్పు 6550

కారునుతీసి, ఈ దీర్ఘ వేసవికాలమున దు సుఖించుటకు ఇప్పుడే మంచినమయము. మీరు మావద్దకు దయచేసివచ్చిన దానియొక్క వివరము లన్నియు మీకు నివర్తనరూపకముగా చూపించి, మీకు నమ్మకను గలిగించెదము.

R. P A T E L & Co. - 18, 20 General Patter's Road, Mount Road, Madras.

ఆర్. ప టే ల్ అం డు కం వె నీ,

టెలిఫోను నెం. 3157.

మోటారు వ్యాపారస్థులు, మద్రాస్.

అజీర్ణమునకు ఉదరసంబంధమైన వ్యాధులకు

లైసెన్సేడ్ మెగ్నీషియాను "Bisurated Magnesia" ప్రయోగమునకు మిగుల అతీర్ణములను, పొడకరమైన
దగ్ధపుష్పి కలనను బాధపడ నవనతములేదు. అది తక్షణమే గుణమిచ్చును, లైసెన్సేడ్ మెగ్నీషియా "Bisurated
Magnesia" హానికరమైన పులుపును పారదోలి, ఉపశమనమును కలిగించును. మంచి ఆరోగ్యమును కలిగించి తరువాత
ఇకలవ్యాధులను రావీయక ఉదరమును కాపాడును. ఈ కురుకేంద్రమైన నివారణే ప్రయోగమునకు సిఫార్సు చేయబడుచున్నది.
ప్రపంచమును అంతటను వేనకునేలు ప్రజలచే పాడబడుచున్నది. ఉదరమును వికారములకు లక్ష్యముగా, పిరందరు దీనిని ఉపయో
గించి అనుభవములను ఇది తక్షణమే గుణమిచ్చుచుండు శ్రేష్టతరమైనదనియు, త్వరితముగ పరిశోధనని తెలుసుకొని
యున్నారు. లైసెన్సేడ్ మెగ్నీషియా "Bisurated Magnesia" కెమిస్ట్రలందరిమొదలను పొడగుగా, శిశువులను
విక్రయించబడుచున్నది.

'BISURATED' MAGNESIA

అతీర్ణమునకు ప్రపంచమునందున్నవాటి అన్నిటికంటెను గొప్పది.

బుడ్డిపైన చుట్టుబడి యుండు గీలపుకాగితముపైన ఈ గుఱుతును గమనించి చూడుడు. కృత్రిమముగా తయారు చేయబడు
చున్నవాటిని కొనుగోడ మిమ్ములను హెచ్చరించును.

మీరు చిరుతిండికూడ చేసుకొనవచ్చును!

మీ అన్నదా, కూరతో సహా,
చిరుతిండియు చేసుకొనవచ్చును.

రుక్కణి కుక్కరు

మీ చిరుతిండిని కూడ బాగుగా తయారు
చేయును. 5 పైజులందు 1, 2, 4, 6, 8,
వనమృదులకు తగినదిగలదు. ధర రు 18, 18,
22, 27, 38. కారణం ప్రత్యేక రుసుము
ఇవ్వబడును. వివరముల ప్రస్తావన ఇనా
ముగా పంపబడును.

రుక్కణి కుక్కరు కంపెనీ

19 మాదాగుడిదిది.

రాయపూరు, వైదాను.

నాటకసంబంధమైన క్రిస్టల్స్

పర్చుటల మాకంపెనీ
యందు అమ్మకమునకు
సిద్ధముగా నన్నది. నాటక
మునకుముఖమునకుచేయు
కలర్లు గ్రీన్స్ పెయింటును
అన్ని కలర్లు ధర 1 0-7-0
డజను 1-కి 3-8-0 (క్రేపు
-కా-1 ఫూట్ 1-కి
ధర 0-5-0 (క్రేపు హాయిర్ 1 గజము 1-కి ధర 0-14-0
స్ప్రిట్ గమ్ బుడ్డి 1-కి ధర 0-5-0.
కావలయువారు ఈదిగువవాటికి వ్రాసి తెప్పించుకోవచ్చును.
Pearlcream Bottle 1/4 0-10-0
K. NATHAMUNI & Sons.,
No. 164, ChinaBazaar Road, MADRAS.

శుద్ధమైన పాలు

రాత్రి పగలు ఎల్లప్పుడును సిద్ధముగావున్నది.

కొనుడు
వాన్ హిల్స్

కిడ్డి అచ్చు వేసిన మీగడతో కట్టబడిన పాలు

రకము మంచిది   ధరతక్కువగా బజారున వున్నవి.

మీరు నిర్భయముగా ఎట్టి వేళలయందును మంచి ఆవుపాలువలె దేనికైనను పువయోగింపవచ్చును.
హాల్తెండు దేశమున తయారుచేయబడి ప్రపంచమంతయును పువయోగించుచున్నది.
మీరు బజారువారిని వాన్ హిల్స్ కిడ్డుమార్కు కట్టబడిన పాలును అనుకుడు.
దక్షిణ ఇండియా అమ్మకపు అధికారులు. (నెం 1)

విజయం అందుకో,
27, తంబుచెట్టివిది, మదరాసు.

(M P. Coy.)

బ్రాహ్మణేతరోద్యమము

స్వరాజ్యపార్టీ ఖండనము

ఎ. రామస్వామి ముదలియారుగారి బెజవాడ
యువన్యాసము

బెజవాడ, మే 17:— నిన్న సాయంకాలమున రాను
మోహన గ్రంథాలయ మందిరమున యం. యల్. సి. ఎ. గా
మస్వామి ముదలియారుగారు పెక్కమంది స్వరాజ్యవాదుల
తో కూడిన సభలో ప్రస్తుత రాజకీయ పరిస్థితులను గూర్చి
యువన్యాసించిరి. బారిష్టరును బందరు మ్యూనిసిపలు సంఘాధ్యక్ష
తుడును అంకిలం జగన్నాధరావు నాయుడుగారు ఆసృత
త వహించిరి.

స్వరాజ్యవాదులు వెంట వెంటనే తమ సిద్ధాంతమును
మా ర్పు కొనుట ను నిరూపయోగమైన వారి
ప్రతిభుటనవిధానమును ముదలియారు గారు ఖండించి
ప్రజలయెదుట వారి చేసినవాదానముల స్పష్టతనింపలేకపో
యిరి. తెలియజేసిరి. స్వరాజ్యవాదుల ప్రతిభుటనవిధానమును
విశులముగా జూరంగవరచి వారిప్రతిభుటన సిద్ధాంతములను
తీవ్రముగా ఖండించిరి. బ్రాహ్మణేతరపక్షము వారితో సేకీగ
నించిన రెస్పాన్సిబు సహకారవాదుల సిద్ధాంతమునాయనతమో
దించి 1920 లో సంస్కరణములు ప్రారంభమైనప్పటినుండి
యుతమపక్షమువారి సిద్ధాంతమునే పట్టుకొనియుండిరిని తెలి
పిరి.

స్వరాజ్యవాదుల ప్రశ్నలవర్షము

జడగండ్లగాన గురిసెట్లు స్వరాజ్యవాదులు ప్రశ్నలవర్షం
వరలను పంపుచున్నప్పటికిని ఆయన రెండు
గంటలనే పు ఉపన్యాసించెను. స్వరాజ్యవాదుల ఫీ
రంగల నుండినప్పుడు గుడ్లన్నియును మహావక్త తగిలి వెంటనే
జవాబులుచే పుట్టచేత నింపయోగములయ్యెను. ప్రశ్నలవే ఆ
యన నెంతఅట్లుపెట్టిన ఆయన అంత కాంతతవహించెను. తద
కు బ్రాహ్మణేతరపక్షవిధానములో గల మేలును సభ్యులు గ్ర
హింపగలిగిరి. క్రమముగా తమమతసిద్ధాంతములను బోధించి ఆ
యన సభ్యులను విశేషమకొనెను. సంస్కరణములు ప్రారంభ
మైనప్పటినుండియు బ్రాహ్మణేతరపక్షమువారేమారు చేసినదను
ల నీ ప్రాంతమందలి జనులు తెలుసుకొనగలిగిరి. తుదకు ముదలియారు
గారు బ్రాహ్మణేతరపక్ష వివాదానుశ్రయమును బహిర్నకమైన
ర్పించిచెప్పనగును, దేశమంతయును రెస్పాన్సిబు సహకారవాదుల
విధానమునే అనుసరింపవలసినదని ఆయనకోరెను. స్వరాజ్యవా
దులకు చెప్పినవిషయం సభ్యులు గమనిం.

చాలమంది స్థానక వక్తరులుగా పానుగల్గిరి. వారందరూ
బాగాగల్గెను, దివాకొలహుమార్ ఎలిరాజులనాయుడుగారు ను
సభకువచ్చి. (జి. వి. నాయుడుగారి తండ్రి)

శ్రీ వేంకటరమణనివాస పుస్తక భాండాగారము

తిరుపతి, (పెద్దాపురంతాలూకా),
ది 10-5-1928 తేదీ సోమవారం కోజాన మాహాంధార
నిరభవనమునకు పెద్దాపురం డిప్యూటీ కలెక్టరు వారసును. రా
ం. టి. గుబ్బారావు నాయుడు బి. ఏ. గారిచే కేసుకొనన
మహాత్మ్యమును మ. రా. రా. కె. నందరరామయ్య బి. ఏ
ఎల్. టి. గారి అన్యత తక్కింద భాండాగార నవమవాద్వి కొన్న
వమును జరుపబడినది.

క్రమలాక్ష్మి

(విచిత్రకథ)

గ్రంథకర్త:— నెల్లూరు వెంకటగిరి మహా
రాజా కాలేజీ ప్రధానాచార్యులు మ-రా-శ్రీ,
రాయసం వెంకటశివుడుగారు యం. ఏ., 'యల్ టి
సాంఘికనవల—ముప్పదేండ్లకు పూర్వపు
ఆంధ్రదేశస్థితి, ఆకాలపు చదువుసంగతులు, పిల్లల
యాటపాటలు, వ్రతాచారవ్యవహారములు, 7000
శీలములు సందర్భానుసారముగ వ్రాతలయందు
ప్రత్యక్ష మగుచుండును.
120 పేజీలు. ఫైవరైటుకాగితము. మంచి అచ్చు. 0-11-0;
మే వే జరు.

7, తంబుచెట్టివిది, మదరాసు.

కామన్సుసభ : కార్మికనమస్క

శ్రీకృష్ణశాస్త్రి

“ఇటీవలి సందర్భములవలన ఏర్పడిన ద్వేష చిహ్నములను మనము మరచుట యుక్త” మని జార్జి సార్వభౌము డిచ్చిన సందేశమునందు గలదు. ఈ సందేశమును యజమానులు నిర్వహించుచున్నారా? లేదని ప్రస్తుతస్థితి తేటపరచుచున్నది. తాత్కాలిక విజయోద్రేకమున కన్న ర్వేటీపు పత్రికలును యజమానులును మైమరచి యుండవచ్చును. కాని, కార్మికులబల మింతటితో నశించినదని దలచుట పొరబాటు. మార్క్సింగు పోస్టుపత్రిక ప్రభుత్వమువారి తెలివితేటల నభినందించుచు, యుద్ధవిజయమున కన్న నిదియే గొప్పదనియు, మరల యొక తరమువరకు నమ్మె జరుగకుండ చితుకొట్టబడె ననియు, గోల బెట్టుచున్నది. మిగిలిన కన్నర్వేటీపు పత్రికలు సయితము యిట్టి ధోరణి నవలంబించు చున్నవి. కాని, ఇటుల కారులరచువారికి, రామ్మే మాక్డనాల్డుగారు కామన్సుసభలో తగిన జవాబు చెప్పిరి. కార్మికులు దేశమునకు నష్టము గలిగింప నుద్దేశింపలేదు. విప్లవము గలిగింప తలపెట్టలేదు. ఆ కారణముచేతనే నమ్మె శాంతముగ జరిగిపోయినది. అల్లరుల కెడమియ లేదు. రక్తపాతము జరుగలేదు. ఈ సంగతిని సార్వభౌము డంగీకరించెను. కార్మికసంఘమువారు, నమ్మె కేవలము పారిశ్రామిక మనియు, విప్లవముతో దీనికి సంబంధము లేదనియు ప్రకటించిరి. మొదటి నుండియు సంధికి తాము సుముఖులుగ నున్నట్లుల దెలుపుచునే యుండిరి. సంధిని గూర్చి యోచించుచున్న సమయమున ప్రభుత్వమువారి రాకస్మికముగ రాయబారములను నిలిపివైచిరి. అందుచే కార్మికులకు నమ్మె తప్పని సరియయ్యెను.

సర్ హార్బర్టు సామ్యుయల్ గారి జోక్యము వలన సంధి రాయబారములను మరల జరుపుటకు వీలగునని తెలియగనే కార్మిక సంఘమువారు నమ్మెను నిలిపివైచిరి. అయ్యది వారి నద్భావమునకు నిదర్శనము. ఇందుకు వారి నభినందించుటకు మారుగ కన్నర్వేటీపు పత్రికలు నిందించుట అవివేకము. “ఎట్టి పరతు లేకుండ కార్మికులు లొంగిపోయి”రని కన్నర్వేటీపు పత్రికలు ప్రకటించిన సమాచారమును కార్మికసంఘమువారు నిరసిచుచు తమ అసమ్మతిని ప్రకటించిరి. కార్మికుల నణగదొక్కి వారిని పశుతుల్యులుగ జూచుటకు ప్రస్తుతస్థితి నవకాశముగ గైకొనుచో కార్మికులందుల కేమాత్రము నమ్మింపరని మాక్డనాల్డు గారు గంభీరముగ నుడిచిరి. బాల్బువినుగారు సామ్య

ముగ మెలగుచున్నను సహచరులు మాత్రము వారికి తోడ్పడుచున్నట్లుల దోచదు. బ్రిటీషు గజెట్టుపత్రిక బాల్బువిను ప్రసంగమునకు విరుద్ధముగ వ్రాసెను. ఈ పత్రికను చాలింప నిశ్చయించుటచే ఇకమిద నిట్టి వ్రాతలు ప్రభుత్వపక్షమున వెలువడవని తలంచెదము. బాల్బువినుగారు నద్భావపూరితులయినను యజమానులను తిప్పగలుగుదురని దోచదు. వీరు కన్నర్వేటీపుల తీవ్రాశయములను ప్రతిఘటింపగలరని దోచదు. నమ్మెకు పూర్వము గూడ యజమానులకు వీరు లొంగిపోవుట చేతనే విషమస్థితి జనించెను. ఇప్పుడయినను, బాల్బువినుగారు చాకచక్యముతో మెలగినగాని ప్రయోజనముండదు. బాల్బువినుగారి యూహలు కార్యరూపము దాల్చిన గాని లాభములేదని, లేబరునాయకులగు థామసు గారు కామన్సుసభలో స్పష్టపరచిరి. బాల్బువినుగారు పార్లమెంటునభలో జెప్పినవిషయములు గూడ ఉత్సాహము గలిగింపకున్నవి.

కార్మికులను వెన్వెంటనే పనులలోనికి దీసికొనవలయును. సంధి ముగియువరకు వారి జీతముల నేమాత్రము తగ్గింపగూడదు. ఈ రెండు పరతులను యజమానులు చెల్లించినగాని, అనుకూలస్థితి ప్రబలనేరదు. బాల్బువినుగారి రిట్టిపరిస్థితులను సమకూర్చగలరా? కార్మికులచర్యలచే దేశమునందరాజకము ప్రబలననియు, తా మిదివరకు జేసిన వాగ్దానములకు విరుద్ధముగ కార్మికులనందరను మరల పనులలోనికి దీసికొనవలయునని యజమానులను తాము బలవంతపెట్టజాలమనియు, ఈ విషయముగూర్చి యజమానులును కార్మికులును కలిసి పరస్పరముగ చర్చించుకొని ఏర్పాటుజేసికొనవలయుననియు, బాల్బువినుగారు సూచించిరి. బాల్బువినుగారి సూచనవలన, న మా థా న ము గుదురునని తలంపజాలము. ఇంతకు పూర్వము గూడ, బొగ్గువిచారణ సంఘమువారి రిపోర్టుపై బాల్బువినుగారి రెట్టిచర్య దీసికొనక యజమానులును పనివారలును ఒడంబడిక గుదుర్చుకొనవలెనని గోరిరి. దానిఫలిత మేమయ్యెనో ఎల్లరకు చెలిసియేయున్నది. ఈమారు గూడ బాల్బువినుగారు వెనుకనిలిచి వ్యవహారము సంతను ఉభయపక్షములవారికిని వదిలిబెట్టుచో నందిగస్థితి మరియొక మారు జనింపక మానదు. ఉభయములును సమాధానము గుదుర్చుకొన గలిగియున్నచో వ్యవహార మింతదూరము బోయియుండదు. వేతనములను తగ్గించుటకై యజమానులు ప్రస్తుతావకాశము నుపయోగించుటకు మాత్రము తాము ప్రోద్బలపరుపమని బాల్బువినుగారు దెలిపిరి. కాని వారి కోర్కెలు మనస్సులో నున్నమాత్రమున ప్రయోజనమేముండును? కార్మికులపై దాడివెడలుట జరుగదని ఊరడించి లాభములేదు. ఇదివరకే పరిస్థితులు విషమించినవి. యజమానుల దృక్పథమువలన నమ్మె కట్టినవారు పలువురింకను పనులలో ప్రవేశింపలేదు. పనివారల నందరను జేర్చికొని వారి జీతములను తగ్గింపమని యజమానులు ప్రకటించిన గాని వీరు మరల పనులను చేపట్టమనిరి. రైల్వే యజమాను లిదివరకే జీతములను తగ్గించుటకు ప్రయత్నింపుచున్నారు. ఒక కంపెనీపారు కార్మికుల సంఖ్యను తగ్గింప నిశ్చయించిరట. నమ్మె ప్రారంభమయిన ఏమట్టి లరెస్టయినవాటి నంద

రను విడుదల జేయవలయునని కార్మికులు గోరుచున్నారు. తమను బాధింపమని వాగ్దానముజేసిన గాని తిరిగి రామని బలుకుచున్నారు. కార్మిక సంఘమువారు సయితము తమతో సంప్రదింపకుండ వ్యక్తులు తొందరపడగూడదని ప్రకటించిరి. కార్మికుల నవమానించుటయే యజమానుల యుద్దేశ్యమగుచో, అందుకు తాము లోబడమని, కార్మికసంఘమువారు స్పష్టపరచిరి. ఇట్టి ప్రయత్నములను నిరోధించుటకు వారు నిశ్చయించిరి. వీనాడు నమ్మెకట్టిరో, ఆనాడే పనివారలు చాలించుకొని వెడలిపోయినట్లుల స్థిరపడె నని, రైల్వే యజమానులు వ్యాఖ్యానము జేసిరి. పనివారలను మరల తీసికొనుటయు తీసికొనకుండుటయు యజమానుల యిచ్చపై నాధారపడి యున్నదట. ఇట్టి సిద్ధాంతమే నిజమగుచో, కార్మికుల హక్కు లింతటితో సంతరింపక మానవు. నమ్మె కట్టుట, నేరమగును. యజమానుల దృక్పథమువలన, వారికి మరల నష్టము గలుగును గాని లాభము గలుగనేరదు. కార్మికుల నిశ్చయ మింకను బలపడును గాని తగ్గనేరదు. బాల్బువిను ప్రభుత్వమువారందుచే వెంటనే జోక్యము కలుగజేసికొని, నమ్మెకు పూర్వమున్న స్థితిని పునరుద్ధరింపవలయును. యజమానులు పగసాధించుట కవకాశము లేకుండ జేయవలయును. ఇందుకు తగిన ధైర్యసాహసములను బాల్బువినుగారు గనుపజుచెదరా యని సందియము గలుగుచున్నది. లేనియెడల, కన్నర్వేటీపుల పలుకుబడి యంతరించి, కార్మికప్రాబల్య మతిశయింపక మానదు. బొగ్గు పునర్నిర్మాణమును నిరూపించుటకు రీడింగుప్రభువుగారి అధ్యక్షతక్రింద ఒక విచారణసంఘము నేర్పరచెదరని తెలియుచున్నది. మరియొక విచారణసంఘము నేర్పరచిన మాత్రాన ప్రయోజనములేదు. ఏమన, ఇదివరకేర్పడిన విచారణసంఘమువారి సూచనల ఫలమేమయ్యెను? వానిని గూర్చి ప్రభుత్వమువారు తగినచర్య దీసికొననపుడు, రీడింగుసంఘమువారి సూచనలను మాత్రము వీరు అమలులో బెట్టెదరను నమ్మక మేముండును?

ప్రస్తుతస్థితి మిగుల నిరుత్సాహకరముగ నున్నది. బాల్బువినుగారి సూచనలు నేటివార్తలందు గలవు. ముందేమి జరుగునో చూడవలయును. కార్మికులనమ్మెవలన, ఒక్క పారమును మాత్రము పనివారలు నేర్చుకొనవలయును. తగిన బలమును సంపాదించుకుండ నమ్మెకట్టుట అవివేకమని గ్రహింపవలయును. చీటికిమాటికి నమ్మెలే శరణ్యములని భావించువారు, తీరనినష్టము గాంచక మానరు. ఇంగ్లండునందే కార్మికులనమ్మె యింత త్వరలో యంతరించినపుడు, హిందూదేశమునందు చిరకాలము నిలచుట దుర్లభము. నమ్మె రెండుక మారు విఫలమగుచో, కార్మికుల ప్రతిపక్ష భంగము వాటిల్లును. వారికోర్కెలను నెఱవేర్చుటకు యజమాను లాతురముజూపరు. తమకోర్కెలు నెఱవేరువరకు కార్మికులు స్వయంసహాయముపై నాధారపడియుండ గలుగుచో నమ్మెకట్టిన లాభముండును. ఎట్టికష్టములు సంభవించినను జారన్యము బూనక వానిని సంతనపూర్వముగ ననుభవించుటకు కార్మికులు సంసిద్ధు లగుచో మాత్రమే ప్రయోజనముండును. అట్టి సామర్థ్యమును సంపాదించువరకు కార్మికులు తొందరపడక సక్రమముగ నాందోళన నలుపుట వివేకము.

రంగుభేద చట్టము: నాయకుల హెచ్చరిక

రంగుభేద చట్టముగూర్చి గాంధీమహాత్ముడు జేసిన యుపదేశమును పాఠకులు జూచియుందురు. మహాత్ముని యభిప్రాయములం దతికయోక్తి ఏ మాత్రము గనుపింపదు. ఆసియాచట్టమునకన్నను, వర్ణభేదచట్టము అభ్యాన్నమని మహాత్ముడు సూచించెను. ఆసియాచట్టమునుగూర్చి విచారణ జరుగ నున్నప్పుడు రంగుభేదచట్టమును ఆసి యులకుట న్యాయమై యుండెను. మహాత్ముడు సూచించిన నటులు, రంగుభేద చట్టముగూర్చి జరిగిన చర్చ జూచి, ఆసియాచట్టముగూడ యాచరింపనే యిది మింహమున కలెననవచ్చును. ఇట్టి కూర్పుకమును దక్షిణాఫ్రికా గవర్నరు జవరలుగారు వెన్వెంటనే నిరాకరింపవలయు నని మహాత్ముడు గోరుచున్నాడు. వృట్టుసేనాని సంయతము చట్టము బనికీరాదని చాటివపుడు, దానిని కాననము గావించుచో దక్షిణాఫ్రికా తనబాధ్యతను పూర్తిగగోల్పోవు ననుటకు నందియము లేదు. నూతనచట్ట మమలులోనికి వచ్చునడల శ్వేతేతరు లందరును తెల్లవారలపై తీవ్రాగ్రహపూరితు లగుదు రనియు, తెల్లవారల కిది ఆత్మహత్య యగుననియు గాంధీమహాత్ముడు చేసిన హెచ్చరిక చాల ముఖ్యమయినది. ఇందు కనుగుణ్యముగ, దక్షిణాఫ్రికా నివాసుల సభలో రంగుభేదచట్టము బహిరంగముగ దహింపబడె నని, యొకవార్త చెలు పు చు న్నది. ఇట్టి ఆత్మ హత్యను హర్షిగాజు ప్రభుత్వము వారు మానుకొందురని దోచదు. ఆంధ్రాసుగారు అశ్వసి ఘేటెడుప్రెస్సు ప్రతినిధితో చెప్పిన సంగతుల విచుక గమనింప వచ్చును. ఆంధ్రాసుగారు దక్షిణాఫ్రికాలో పర్యటనము సలిపి రాండుటేబిలు సమావేశమునకు అక్కడి ప్రభుత్వమువారి రంగీకరించునటుల ప్రోద్బలపరచిరి. వీరు సలిపిన నిష్కామనేవకు భారతీయు లెప్పుడును కృతజ్ఞులై యుందురు. అట్టివారికి రంగు భేదచట్టము కానన మగుట ఎంత కంటకముగ నుండునో యూహింప వచ్చును. దక్షిణాఫ్రికా లేబరువక్షమువారి మూఱమువలన యిటీసితి సంభవించెనని వీరు చెలుపుచున్నారు. నూతనచట్టము చాల నష్టదాయక మయినను ఆంధ్రాసుగారు రింకను లేనిపోని భ్రమలో మునిగియున్నారు. రంగుభేదచట్టము హర్షిగాజుగారి కిష్టములేదనియు లేబరువక్షమువారు వీరిని బలవంత పెట్టిరనియు వీరితలంపు. ఇందెంత వరకు సత్యము గలదో తెలియదుగాని నృట్టు గారిపై వీరు గురిపించిన దూషణ జూచిన హర్షిగాజుగారుగూడ పట్టుదల జూపిరనియే యూహింప వచ్చును. చట్టము కాననమయినను బంగారపు గనులలో దప్ప ఇతరచోటుల దాని నాచరణలో పెట్టమని ఆంధ్రాసుగారితో హర్షిగాజుగారు జెప్పరట. ఇట్టి వాగ్దానముపై నాధారపడి యుండుట కన్న ప్రమాదము వేరుండదు. హర్షిగాజుగారొక వేళ భారతీయులపై దయజూప నెంచినను చట్టమునకు విరుద్ధముగ ప్రవర్తించుటకు వారికి మాత్ర మధికారము గలదా? కాననసభవారూరకుండురా? శ్వేత ప్రజలు నిలువని త్తురా? ఆంధ్రాసుగారి కడ పటి యూశ యడియాశ

యనుటకు నందియములేదు. చట్టము నమలు లోనికి చెచ్చుచో మాత్రము, భారతీయులకు తీరని నష్టము వాటిల్లునని ఆంధ్రాసుగారు రంగీకరించెదరు. బంగారు గనులలో భారతీయు లంతగ లేకబో వచ్చును. కాని మిగిలినపరిశ్రమలలో భారతీయు లధికముగ గలరు. హర్షిగాజుగారు గాకబోయిన, ఫారి తరువాతివారయినను చట్టమును పూర్తిగ కొనసాగించుట నిశ్చయము. నేటాలునందు పంచ దార పరిశ్రమలో వేసకుటేలు భారతీయులు గలరట. వారు నష్టపడెదరని ఆంధ్రాసుగారి యుద్దేశ్యము. భారతీయు లన్నిప్రాంతముల నుండియు ఈచట్టము నెడల తేకుయనమ్మతినదెలుపవలయునని ఆంధ్రాసు గారు కోరుచున్నాడు. ఈపలహాను దేశము కొవ సాగించునని వమ్మెడము. ఇందువలన ఎట్టి లాభ ముండునో ప్రతిముఖకే ఏకక. రంగుభేదచట్టము కాననమయిన హిమ్మటగూడ రాండుటేబిలు సమావేశమువలన లాభముండునని ఆంధ్రాసుగారు నమ్ముచున్నాడు. కలుపురకు సమ్మకము గలుగ జాలదు. రాండుటేబిలు సమావేశ సందర్భమున, షాశ్వాత్కలవలె జీవించుటకు భారతీయు లంగీకరింపవలయునని, మలకామృతిగారు పట్టుబట్టిరి. దీని యర్థమేమియో ఆంధ్రాసుగారు చెలుపలేదు. మలకాగారి కోర్కె నెరవేరుటకయినను రంగుభేద చట్ట మడ్డమువచ్చును. భారతీయులకు జీవానాథారమేలంతరించినపుడు, షాకుగ నెటుల జీవింపగలుగుదురు? దక్షిణాఫ్రికా ప్రభుత్వమువారి యూహ ఎద్దియో స్పష్టమగుచునేయున్నది. భారతీయులకు నిలువ నీడలేకుండ జేయుట కిట్టి నిర్బంధములనేక ముటు కల్పింపబడుచున్నవి. భారతీయు లింటగాని వెలుపలగాని తలయెత్తి దిరుగవలయు ననుచో, స్వరాజ్యసంపాదనము దప్ప వేరుమార్గములేదని స్పష్టమగుచున్నది.

హిందూ మహమ్మదీయ సఖ్యము హిందూ మహమ్మదీయ సఖ్యమును బల పరువలె నను ఆర్థధ్వను లక్కడక్కడ విసుపించుట శుభచిహ్నము. కెలిచేరిలో నేడు ప్రారంభమయిన మహమ్మదీయసభ కాహ్వానసంఘాధ్యక్షులయిన బోకరుగారు హిందువులును మహమ్మదీయులును పూర్వవైషమ్యములను మరచి అన్నదమ్ములవలె మెలగవలయునని గోరిరి. మోపాల పక్షమున వీరుగావించుచున్న విన్నపము నెల్లరును గ్రహించుట మేలు. ఎవరికి వారు తమవంతమే గెలువవలయునని గోరక, ఉభయ సంఘముల వారును పరస్పర సహనము జూపవలె నని గజ్జువీగారు హెచ్చరించుచున్నారు. హిందూ మహమ్మదీయ సఖ్యావశ్యకతను బలపరచుచు జ్ఞానాభివృద్ధివలనగాని యిటీసినమస్య పరిష్కారము గాదని రెవ్విధుడు బలికెను. కలకత్తాలో హిందూ మహమ్మదీయ నాయకుల సమావేశమును బెంగాలు గవర్నరుగారు 17 వ తేదిన సమకూర్పుచున్నారు. డాక్టరు కిల్లూగారు స్పెషలు కాంగ్రెసును సమావేశపరచి హిందూ మహమ్మదీయ సహస్యను కాశ్యతముగ పరిష్కరింప వలయునని గోరుచున్నారు. కాని కాంగ్రెసు తీర్మానము లేమి జేయగలవు? హృదయము మార్పు జేదనిది తీర్మానములవలన ప్రయోజనముండునా? అయినను నిరాశ జెందక హిందూ మహమ్మదీయ సఖ్యమును రక్షించుటకు వలయుమార్గముల నన్నిటిని సన్నేపించుట ప్రాజ్ఞులధర్మము.

జాతీయపక్షము. నిర్బంధచట్టము కలకత్తా అల్లరులు సమాసిపోయినవిమ్మట, నిర్బంధచట్టమును బెంగాలు ప్రభుత్వము వారు నిర్మింపదలచుట విచిత్రముగనున్నది. ప్రస్తుతచట్టములు ప్రభుత్వమునకు తగిన అధికారముల నొసగుచుండగ, మరల నూతనచట్టమును నిర్మించుట పాడిగాదు. కలకత్తా శార్పరేవమనభ్యులు తెలిపినటుల, యిటీచట్టములు శాంతినమయమునందు రాజకీయాందోళన పరులను బాధించుట కువయోగ పడుచున్నవి. పూర్వానుభవ మిటులుండ, జాతీయ పక్షమువారు నూతన నిర్బంధచట్టము నామోదించుట వింతగ దోచును. వివినచంద్రపాలుగా రిందుకు సమ్మతించుట మరింత విచిత్రము. చట్టమును దుర్వినియోగపరచుటకు పాద్య మయినను, లాటరదుల రక్షణ విమిత్రము ప్రజలీట్టి కష్టముల ననుభవించక తప్పదని పాలుగారు హెచ్చరించుచున్నారు. బెంగాలు ప్రభుత్వమువారు సలుపవలసిన ధర్మము, నిర్బంధచట్ట నిర్మాణము గాదు. హిందూ మహమ్మదీయ కలహములకు ఘోరకారణము గనుగొని, ప్రజాప్రముఖుల సహాయముతో దానిని నివారించుటకు ప్రయత్నింపవలయును. హిందూ మహమ్మదీయ సఖ్యమును పెంపొందించుటకు బూనవలయును. అందుకుమారుగ కేవలము నిర్బంధచట్టముల గావించుటవలన వీరి సంకల్పము నెఱవేరజాలదు.

హిందూమహమ్మదీయ సఖ్యత

పరస్పర సహనము లేనిది. కుదురదు వి. కె. ఘజ్జువీగారి స్టేటుమెంటు కలకత్తా, మే 14:— ఏబాబల చప్పుడు వివరముండ తమ మనీడులలో ప్రార్థన చేసుకొనుటకు మహమ్మదీయులకు గల హక్కులను గూర్చి ఎ. కె. ఘజ్జువీగారొక పెద్ద స్టేటుమెంటు నిచ్చియున్నారు. దానియందు వారిట్లు నుడివియున్నారు మనీడులయెటుట బాబాలు వాయించుటగూర్చి మహమ్మదీయుల భావమిది. బాబాలలో బయలుదేరు యూరేగింపులు హిందువుల వైనను మహమ్మదీయులవైనను తెలుసులవైనను క్రైస్తవుల వైనను మనీడుగాని దేవాలయముగాని చర్చిగాని పెగోడాగాని ఏదైన పూజాస్థలమువద్దకు వచ్చినప్పుడు తుద కానుకప్రదన వైనను తమ మేళముల నాపవలెను. మనలోమనము ఒకరొకరి మతభావములను గౌరవించుకొనుచుండవలెను. ఇదివరకెన్ని దినంబులనుండియో అపాదిగా యీ యాచారము జరుగుచుండెను. వీలై తప్పిండుకొన గలిగినప్పుడు ఇతరసంఘములవారికి కష్టముగా నుండుపనులను చేయకుండుటయే పరస్పర సహనభావమునకు లక్షణము. ఒకవేళ మనీడు లున్నటువంటి బాబాలలో బాబాలు వాయించుటకు పోవుటకు తమమతస్థాయమైన హక్కుగలదని హిందువులును నశిబాబాలలో గోవులను చంపుటకు తమమతస్థాయమైన హక్కు గలదని మహమ్మదీయులును తలంచినచో బుద్ధిగలిగి ఆలోచించిదివారందరును మనీడులు రాగానే పూజాలు నిలిపివేయవలసినయను హిందూ దేవాలయముల చేరువును మీదుమిక్కిలి బహిరంగ విధులనును గోవులను చంపరాదనియు చెప్పెదరు. వేసంతకు మించి బహిరంగ విధులనులేక నబడు ప్రదేశములందుగూడ గోవులు జరుపరాదని మహమ్మదీయులకు సలహా నిచ్చెదను. అనగా మహమ్మదీయులకు కష్టముగానుండు పనులను హిందువులును హిందువులకు కష్టముగానుండు పనులను మహమ్మదీయులును చేయరాదని నా భావము పరస్పర సహకారమును నేర్చుకొని ఉభయమును తమతమ మతములయొక్క నిజోద్దేశముల ననుసరింప వలసినదని ఉభయ సంఘముల వారికి నిచ్చెదను. ఇది జరుగనంతకాలము హిందూమహమ్మదీయ సఖ్యత నేదియు లేజాలదు. (ఆ. పే.)

యజమానుల కఠినపరతులు

కార్మికుల అసంతృప్తి - కామన్సువలలో చర్చ

కార్మిక పక్షమువారి ఆక్షేపణలు

కార్మికుల లక్షణాలు ఇంకను పనులయందు చేరకుండుట

లండను, మే 13:—సమైక్య విషయమై నేటిదినము చర్చ జరుగనున్నందున కామన్సువల సభ్యులతో మేక్షకులతోను నిండిపోయెను.

రామ్సే మాట్లాడుట

రామ్సే మాట్లాడుట చర్చను ప్రారంభించు ఇట్లు ఉపన్యసించిరి.

నిన్నటిదినము ప్రధానామాత్యుడు ఒక సందేశమును సార్వభౌము డొకసందేశమును ప్రకటించిరి. కాని బ్రిటిష్ గజెటు ప్రకటించు కార్మికులకు ఉద్రేకము కలిగించు ప్రకటనలు గా వింపబడినందులకు చింతిల్లుచున్నాను. ఈ సమైక్య కేసులు పారిశ్రామిక వివాదాధిపతియైన మరల ప్రకటించుచున్నాను. పారిశ్రామిక విషయములందు కార్మికుల కేర్వడిన ఇబ్బందులు అంతమొందినను లేక అంతమొందునని నూచనలు కనుపడినను సమైక్య రద్దు చేయవలయునని ప్రభుత్వమునుండి ప్రేమ యూనియను కాంగ్రెసువారు నిర్ణయించుకొనియుండిరి. ప్రధానామాత్యుని సందేశములవల్ల కార్మికుల ఇబ్బందులు అంతమొందునని ప్రేమ యూనియను కాంగ్రెసువారికి ధైర్యమేర్పడుటచే వారు సమైక్య రద్దుచేసిరి. నిన్నటిదినము ప్రేమయూనియను కాంగ్రెసు వారు కాంతిస్థాపనము చేశేమునును దృష్టియందుగాని సమైక్య రద్దుచేసి తమ సదుద్దేశములను ప్రకటించిరి. కాని ప్రస్తుత పరిస్థితులను చూచిన ప్రేమ యూనియను కాంగ్రెసువారి ధరసప్రవర్తనము ప్రతిపక్షులచే తిరస్కరింపబడుచున్నట్లు లోచించుచున్నది. ఇంతకుపూర్వము పారిశ్రామికవివాదము లేర్పడినపుడు సమైక్య జరుగుచుండెను. కాని సమైక్య ముగియునో యజమానులు పనివారు ఎట్టి మనస్ఫూర్తితో లేక పనులు జరపుకొనుచుండెడివారు. నేటిదినము పరిస్థితులు వేరువిధముగ నున్నందులకు చింతిల్లుచున్నాను. సమైక్య రద్దయినను కార్మికులు పనులయందు ప్రవేశించుటకు వీలులేకున్నది. యజమానులు కఠినముగ పరతులను కొరుచున్నార. కార్మికులు యజమానులను దైన్యముతో ప్రార్థించుటలేదుకాని ఈ సందర్భమున సరసముగ ప్రవర్తించరాదాయని కొరుచున్నాను. ప్రేమ యూనియనులను ధ్వంసముచేయు వలయుననియు, ప్రేమ యూనియను నా య కు ల ను తిరస్కరింపవలయుననియు ఏలరికపియు పూనుకొనడని నమ్ముచున్నాను. ఇసమైక్య భగ్నమైందనియు, ఇకను ప్రేమ యూనియనులను తిరస్కరింపవచ్చుననియు తలచుట అవివేకము. కార్మికులు అసమానమును ఎన్నటికిని సహించదు. కార్మికులు ఎల్లకాలము యజమానులకు లాంగియుండవలయునను సిద్ధాంతమును మే మెన్నటికి అంగీకరింపము. దేశమును చక్కపెట్టు సందర్భమున మార్క్స్యు ఆనుచితమనియు సరస ప్రవర్తనము అవసరమనియు, ఈసభవారు దేశమునకు ప్రకటించవలయునని కొరుచున్నాను. (కార్మిక పక్షము వారి ధీర్ఘ హర్షధ్వనులు.)

బార్లిస్టన్ గారి సమాధానము

బార్లిస్టన్ గారు ప్రత్యుత్తర విచ్చుటకు లేవగానే కాన్సర్వేటివు పక్షమువారు హర్షధ్వనులు గావించిరి. పిమ్మట వారిట్లు పన్యసించిరి:—

ఈసమైక్య వీర్పడిన విపరీత పరిస్థితు లొక్క దినము లోనే చక్కబడునని తలచుటకు వీలులేదు. కొన్ని దినముల వరకు పరిస్థితులు కష్టముగనే యుండగలవు. యద్ధము ముగిసిన పిమ్మట రెండు నెలలు యద్ధసమయమునందు కన్న ఎక్కువ ఇబ్బందులను కష్టములను అనుభవించిన విషయమును జ్ఞాపకమునకు తెచ్చుకొనవలెను.

కార్మికులలో ఆధిక సంఖ్యాకులను మరల పనులయందు ప్రవేశపెట్టు విషయమై మనము ఆలోచించవలయును. కావున ఈవిషయమై ఉద్రేక పూరితములగు ఉపన్యాసకు లిచ్చుటవల్ల వ్యవస్థ గలగును గాని లాభముండదు.

కాని ఒక్క విషయము మాత్రము నేను చెప్పవలసియున్నది. సమైక్య ప్రకటించినవారు, పారిశ్రామిక మేమైనను వారి ప్రయత్నములు విజయముగాంచిన దేశపుసాంఘిక జీవితమే సుఖించి యుండెడిది. ప్రభుత్వమువారు ముందుగనే బాగ్రత పడి తగినవిధముల చేయకుండిన దేశమున ఆరాజకము ప్రబలి యుండెడిది. ఇట్టి సందర్భసమయమున ప్రభుత్వము వారికిని దేశమునకును తోడ్పడినవారికి తగుసహాయమువ్వబడునని నేను వాగ్దాన మొసంగియుంటిని. వాగ్దానమును మెల్లించుట అవసరము. దేశములో నావాగ్దానములకు కొంత విలువయుండవలయునని నమ్ముచున్నాను. ఈసందర్భసమయమున తోడ్పడిన వారికితప్ప ఇతరు

లకట్టి వాగ్దానమును ప్రభుత్వము వారికియుండలేదు. ఇట్టిపరిస్థితులలో సమైక్య కట్టినపనివారందరిని తిరుగపనులయందు చేర్చుకొనుట అసాధ్యమును కాని ఈసమస్యను పనివారు యజమానులు తమలోతామే సరసముగ విధమున పరిష్కరించుకొనెదరని నమ్ముచున్నాను.

రైల్వేకంపెనీలు తిరుగపనులయందు ప్రవేశించుపనివారి చీరములను తగ్గింప నుద్దేశించుచున్నారని కార్మిక పక్షము వారు చెప్పుచున్నారు. ఈవార్త అసత్యమైనది. సమైక్య పూర్వమును జీతములను తగ్గించు ప్రయత్నములను నేనెంతమాత్రము అంగీకరింపను. ఈసమైక్య వర్తకము కొంతవరకు ఖీజించిపోయినది. విదేశపు కాంట్రాక్టులు రద్దు చేయబడినవి. బొగ్గు పట్లయలేనందున పరిశ్రమలయందు పనులు కూడ సన్నగిల్లినవి. ఇట్టి పరిస్థితులలో అందరకు మరల పనులందొరకుట అసంభవము. యజమానులు సాధ్యమైనంతవరకు తమపనివారిని పనులయందు చేర్చుకొనవలయునని నేను కొరుచున్నాను. కాని కొంతకాలమువరకు మరల నిరుద్యోగసమస్య తీవ్రముగ నుండగలదు.

ప్రేమయూనియనులపై దాడివెడల కొందరు ద్వేషించుచున్నారనువార్త నమ్ముటకు వీలులేదు. నామట్టుకు నేను ప్రేమ యూనియనులను అంతమొందించు ప్రయత్నముల నెంతమాత్రము ఆమోదింపను. కొంతకాలమువరకు రెండుపక్షములవారి కివి మనస్ఫూర్తి వివాదములు నుండుట సహజము. దేశమున పరిమ్రులు వృద్ధియగుకొని పరిశ్రమల యజమానులకును కార్మికులకును ప్రత్యేక నిర్మాణము లుండుట అత్యవసరము. పెట్టుబడి దాడుల సంఘములతోపాటు కార్మిక సంఘములు లేకున్న గొప్ప నష్టములు ఇబ్బందులు ఏర్పడును. ఈ ప్రేమయూనియను సంఘములు 50 సంవత్సరముల కృషికి ఫలితములుగనున్నవి. ఇతరులపై ఆధికారము చెలాయించుటకు నాకు అధికారములేదు. కాని ఈవిషయసమస్య శృప్తికరముగ పరిష్కరింపబడుటకు యధాశక్తి పాటుపడెదను.

ధామసుగారి సందేహములు

పిమ్మట జి. హెచ్ ధామసుగారు ఇట్లు పన్యసించిరి:— ఈసమస్య పరిష్కరించునంద్ధమున రామ్సే మాట్లాడుట బార్లిస్టన్ గార్లు తన ఉపన్యాసము లు లాభకరముగ నుండగలవని నమ్ముచున్నాను. బార్లిస్టన్ గారు తన ఉపన్యాసమున ప్రకటించిన సదుద్దేశములు క్రియారూపము దాల్చునట్లు పనిచేయవలయునని కొరుచున్నాను. ప్రభుత్వమువారి బార్లిస్టన్ గారి హితమును నిరాకరించుచున్నందులకు చింతిల్లుచున్నాను. సమైక్యకట్టినవారు తిరిగి పనులయందు ప్రవేశించి ఆద్యిరాటి కార్యాలయమునకు వచ్చినప్పుడు అధికారులు వారిని పనులయందు చేర్చుకొనక సన్నెందుచేసిరి.

లాయడుజార్జి గారి అభిప్రాయములు

పిమ్మట లాయడుజార్జి గారి విధమున మాట్లాడిరి:— బార్లిస్టన్ గారి ఉద్వేగనము ననుసరించి ఈసభవారు దేశము ప్రవర్తించెదరని నమ్ముచున్నాను. బార్లిస్టన్ గారు చెప్పినమాటల వల్ల ఈవివాదము అంతమొందునని నమ్ముచున్నాను. ప్రేమ యూనియనులపై దాడివెడలు ప్రయత్నములను ప్రభుత్వమువారు రామోదించరని వారు ప్రకటించినందులకు వారిని ప్రశంసించుచున్నాను. సదుద్దేశముతో యజమానులు పనివారు మరల పనులను ప్రారంభించుట ప్రయత్నము.

ఎట్టిపరతులు కొరక లొంగిపోవుట

కార్మిక పక్షమువారి ఆక్షేపణలు

లండను, మే 14:—సమైక్య అంతమొందిన విధమును వివరించుచు ఎట్టి పరతులు లేకయే కార్మికులు లొంగిపోయిరని ప్రధానామాత్యుడు ప్రకటించెను. ఈమాటలను ఆధారముగ గైకొని వార్తాపత్రికలు కార్మిక పక్షమునకు అసమానము కలుగు విధమున ఈవార్తలను ప్రకటించినవి. ఇట్లుకేయుట ప్రేమ యూనియను కాంగ్రెసువారి నిర్ణయమునకు అపార్థము కల్పించుట యనియు, ప్రేమయూనియను సంఘముల నీవిధమున తిరస్కరించుటచే యజమానులు కార్మికులవద్దనుండి కఠినముగ పక్షుల కొరుచున్నారనియు అందుచే ముత్రికారు తమ అర్థమును స్పష్టపరచి ఈఅపొహలకు అవకాశము లేకుండచెయవల

యునని పార్లమెంటురీ లేబరు పక్షమువారు రామ్సే మాట్లాడుటలపై అభ్యంతరము ఒక సభ జరిపి ఒక తీర్మానము గావించిరి.

యజమానులు కఠినపరతులు

సమైక్యకట్టినవారనేకులు తిరుగపనులయందు ప్రవేశించుటకై వచ్చుచున్నారు. కాని వారిని తిరుగ పనులయందు చేర్చుకొను విషయమై ఇబ్బందులు లభించుచున్నవి. సమైక్య వ్యాపారము సన్నగిల్లుటచే పనివారి నందరికి పనులు లేకున్నవి. సమైక్యకట్టినప్పుడు పనులయందు చేరినవారిని యజమానులపనుల యందుంచుకొనక తప్పదు. సమైక్యకట్టిన పనివారి నందరిని పనులయందు చేర్చుకొనవలయునని కార్మికులు కొరుచున్నారు. ఈకారణములవల్ల సమైక్య రద్దుచేయ బడినను పనులయందు కార్మికులకింకను చేరనన్నారు. రైల్వేలు జన్యులు పూర్వము వలెనే వాలంటీరులతో నడుపబడుచున్నవి. వార్తాపత్రికలు చిన్నపైజానందే ప్రకటించబడుచున్నవి. పరిస్థితులు చక్కబడుట కింకను ఒక వారము పట్టును.

రైల్వేకంపెనీలవైఖరి

రైల్వేకంపెనీవారు సమైక్యకట్టిన కార్మికులందరిని మరల పనియందు చేర్చుకొనుటకు వీలులేదని ప్రకటించుచున్నారు. సమైక్యకట్టుటచే పనివారి ప్రాతకంట్రాక్టులు రద్దయినవనియు కొత్తకంట్రాక్టులపై పనివారు చేరవలయుననియు కొన్ని రైల్వేకంపెనీలు కొరుచున్నారని కార్మిక పక్షమువారు ప్రకటించుచున్నారు. ఈవార్త సత్యమైనచో సమైక్యకట్టినవారి సర్వీసు పరిగణించబడదు. మరల తక్కువజీతముల సంగీనరించి వారు పనులయందు చేరవలసియుండును. కాని యీవార్త అసత్యమని ప్రభుత్వమువారు తెలుపుచున్నారు.

రైల్వేపనివారి వైఖరి

లండను, మే 14:—శృప్తికరముగ విధమున రైల్వేకంపెనీల వైఖరి మారునంతవరకు పనివారు సమైక్యకట్టయిండవలయునని చూడు రైల్వే యూనియనుల కార్యసంఘమును తీర్మానములు గావించినవి.

లండను వార్త ఈవర్తన కంపెనీ పనివారు నిన్నటిదినము పనులయందు ప్రవేశించుటకు పోగా కార్యాలయము ఎటు ఈ క్రింది నోటీసు అంటింపబడియుండెను. కర్మాగారమును సాధ్యమైనంతవరకు తిరుగుటకు ఏర్పాటులు చేయబడుచున్నది. కంపెనీవారికి అవసరమున పనివారికి త్వరలో నోటీసులు పంపబడును.

రైల్వే మానేజరుల సమావేశము

రైల్వే మానేజరుల సంఘమువారి క్రింది ప్రకటనము గావించుచున్నారు. ఈసమైక్యకట్ట కంపెనీలకు వర్తకమునకు గొప్ప నష్టముకలిగినది సమైక్యపూర్వము పనిచేయుచున్న పనివారందరిని పనులయందు చేర్చుకొనుటకు అవకాశములేదు. పనులు ను వదలి సమైక్యకట్టినవారు కాంట్రాక్టులకు విరుద్ధముగ ప్రవర్తించినవారగుచున్నారు. ఈ విషయమై తమకు గల హక్కులను రైల్వేకంపెనీల వారు అవసరమైన ఉపయోగించెదరు. వా ధ్య త తో మాడిన స్థానములందున్న వారుకూడ నోటీసు ఇవ్వకయే సమైక్యకట్టిరి. సమైక్యకట్టినవారిలో కొందరు దౌర్జన్యమునకు గడుగిరి ఇట్టి వారి ప్రవర్తనమును కంపెనీవారు ప్రత్యేకముగ పరిశీలించెదరు తక్కువజీతములను అంగీకరించినగాని కార్మికులను పనులయందు చేర్చుకోవడరనువార్త నిరాధారమైనది.

రైల్వే మానేజరులయొక్కయు రైల్వేయూనియనుల డ్రెటింగులయొక్కయు సమావేశము నేటిదినము జరిగెను. ఎట్టి పరిష్కారము గావించబడలేదు. మరల రేపటిదినము ఈసమావేశము జరుగును.

డామసుగారు

సమైక్యకట్టినవారి నందరిని పనులయందు చేర్చుకొనుటకు యజమానులు అంగీకరించినగాని పనులయందు చేరకుండదని డామసుగారు తీర్మానించుకొనిరి.

రేవుల యజమానులు ట్రాన్సుపోర్టు వర్క్సు యూనియనువారి కొక లేఖవ్రాయుచు సమైక్యకట్టినవారి నందరిని తమలయందు చేర్చుకొనుటకు తగుపనులులేవనియు, ప్రభుత్వము వారు ప్రధానామాత్యుడు యొసగిన వాగ్దానము ననుసరించి సమైక్యకట్టినప్పుడు పనిచేయవచ్చినవారి నిష్పన్న పంటివేయుటకు వీలులేదనియు, పనులనుబట్టి పనివారు చేర్చుకొనుచుదగినయితేలిసిరి.

ముద్రాలయములందలి పనివారు

ముద్రాలయముల పనివారిసమైక్య ఇంకను ముగియలేదు. వార్తాపత్రికలు చిన్నపైజానందే ప్రకటించబడుచున్నవి.

శ్రీమాయానియను కాంగ్రెసువారి ప్రకటన
 లండను, మే 14:—ప్రత్యేక పుటాంబుడికల నంగీకరింపకూడదనియు, ప్రతివిషయమునందును యూనియను కార్యనిర్వాహక పర్లమెంటు కలహాపుష్కరిని పనిచేయ వలయుననియు పూర్వపు అగ్రిమెంటులను యజమానులు ఆదరింపబట్టకై శ్రీమాయానియను సంఘములు తాటుబడిగలవని శ్రీమాయానియను కాంగ్రెసువారు కాంగ్రెసు సంగమమున్నిటికిని సర్దులగులను పంపియున్నారు. సమైక్య పూర్వమున్న ఒడంబడికలపై కార్యకల సందరిని యజమానల పనులయందు చేర్చుకొన వలయుననియు యజమానులకి తనకుగ వరతులనుకోరి శ్రీమాయానియనులపయ దాడివెదలిన కార్యములు తుదివరకు పట్టుదలతో పోరాడెదరనియు కాంగ్రెసువారు ప్రకటించుచున్నారు.

రాజీ రాయవారములు

ప్రారంభముగుట

బాల్వినుగారి సలహాలు

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతి)

లండను, మే 14:— డౌనింగ్ స్ట్రీట్ లో నేనీ బాల్విను, జర్మను హెడ్ ప్రభువు, సర్ ఆర్థర్ స్టీలు మేటులాండు, కల నలు లేనుఫాన్సుగార్లు గనులపనివారి ప్రతినిధులతో 45 నిమిషముల సందర్శించి మాట్లాడిరి.

బాల్వినుగారు ఈక్రిందిమాటలను బొగ్గుగనుల యజమానులకును పనివారికిని అందజేసిరి:—

ఈపార్లమెంటు సమావేశమునందే బొగ్గుగమనువారి వేదికమునందు గావించబడిన ముఖ్యమాటలను చట్టముగ మార్చుటకు ప్రభుత్వమువారు ప్రయత్నించెదరు. తాత్కాలికముగ మాడుమిలియనుల పొనులు బొగ్గుపరిశ్రమ సహాయార్థమై ప్రభుత్వమువారి సంగడరు కార్యముల తీతములను నిర్ణయించుటకై ఒక జాయింటుబోర్డు స్థాపించబడును. రెండుపక్షములకు చేరని వారు ఈబోర్డునకు అధ్యక్షులుగ నుండెదరు. బొగ్గుపరిశ్రమ పునర్నిర్మాణము - జరుగునంతవరకు పనివారు యజమానులు ఈ నూచనలను అంగీకరింపవలయునని బాల్వినుగారు కోరుచున్నారు.

నేనునలు జేజెబోర్డును ఏర్పరుచుటకై ఒకబిల్లు, నేను నలు పూయిలుపదరు కాన్సిలుబిల్లు ప్రవేశపెట్టబడును. ఈ రెండు బిల్లులయందును కార్యకపక్షపు ప్రతినిధులు సభ్యులుగ నుండెదరు. బొగ్గుగమనువారు గావించిన మరొకొన్నిమాటల (అనగా లాభములందు కార్యములకు కొంతభాగమిచ్చుట, కార్యకల కుటుంబములకు ప్రత్యేక పులనన్నులనిచ్చుట) ను పరిశీలించుటకై మరియొకబిల్లు లేబడును. ఈవిధమున బొగ్గుగమనువారి నూచనలను అమలునం దుండుటకై ప్రభుత్వమువారు యత్నించెదరు.

రైల్వేకంపెనివారి షరతులు

కార్మికులు లొంగిపోవుట

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతి)

పనులన్న సమైక్యకట్టినవారిని తిరుగ పనులయందు చేర్చుకొనుటకు రైల్వేకంపెనివారు అంగీకరించిరి. సమైక్య ప్రకటించుటచే కార్మికులు కంపెనివారికిచ్చిన అగ్రిమెంటులకు విరుద్ధముగ ప్రవర్తించినచో, అందుచే తగుచర్య పుచ్చుకొని తమకు గలిగిన నష్టమును సమైక్యకట్టిన వారివద్దనుండియు, సమైక్య జరుపుటయందు బాధ్యతవహించిన వారివద్దనుండియు రాబట్టుకొనుటకు కంపెనివారికి అధికారమున్నదని శ్రీమాయానియనులు అంగీకరించినవి. ముందుగ కంపెనివారికి తెలుపక తాము సమైక్య జరుపమని కార్యములు సమైక్యకట్టకూడదనియు అట్లు అక్రమముగ ప్రవర్తించు కార్మికులకు శ్రీమాయానియనులు తోడ్పడకూడదనియు రైల్వే కంపెనివారు కోరుచున్నారు.

ఇతర ప్రదేశములనుండివచ్చిన వార్తలనుబట్టి యజమానులు చిరు కడుచున్నారు రనియు, శ్రీమాయానియను ప్రతినిధులతో కలసి కార్మికులను పనులయందు చేర్చుకొను విషయమై ఆలోచించుటకు అంగీకరించుచున్నారనియు తెలియుచున్నది.

మీ బిడ్డ ఒక రాజగును!

రాజార్థమైన ఆహారముచే అతనిని పోషింతుడు. గ్లాక్సో ఆహారము లన్నిటికిని రాజామిత్రమే గాక, రాజాంతరూప ఆహారమగుచున్నది. ఏడు రాజభవనములందు రాచబిడ్డలకు ఇది పోషింతుమన్నది.

మీ బిడ్డకు కావలసిన ఆహారము నిమయమే పరిశీలన నతనకు లేదు. గ్లాక్సోయందు ఇండియా దేశపు శిశువులకిరికావలసిన పొగడగలదు.

మీ బిడ్డకుని అనుగుడు.

THE VITAMIN MILK FOOD.

అక్రెడిటెడ్ యంజి అండు కో., లిమిటెడ్, (ఇండూస్ట్రీల్ ఇంకార్పొరేటు చేయబడినది. తపాలపెట్టె నెం. 40 మద్రాసు.

పోలండులో విప్లవము

పిల్సుడిస్కిగారి విజయము

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతి)

పోలండునుండి వార్తలు సమముగ రానందున సంపూర్ణ వివరములు తెలియుటలేదు. విప్లవము ఏర్పడగనే ప్రభుత్వమువారు (సి-జనుస్కి ప్రభుత్వము) రాజీనామ ఇచ్చిరి. లిటాకు గారు ప్రధానమంత్రిపదవిని అంగీకరించిరి.

కాని పిల్సుడిస్కిగారి బలము అధికముగనున్నది. కొందరు పిల్సుడిస్కిగారి భవనమును ఆక్రమింప నుద్దేశించుటచే ఈ విప్లవము ప్రారంభమయ్యెను. పిల్సుడిస్కిగారు డ్రాగూస్కు రెజిమెంటును పిజావనంపి రెజిమెంటు నాయకత్వమును వహించి తన ఇంటిని ఆక్రమింపవచ్చిన వారిని తరుమకొట్టుటయేగాక ప్రభుత్వమువారిపై దాడివెడలిరి.

వార్ని, మే 14:—దినమంతయు ప్రభుత్వమువారి సేనలకును పిల్సుడిస్కిగారి సేనలకును యుద్ధము జరిగెను. పిల్సుడిస్కిగారి సేనలు క్రమముగ అన్ని ముఖ్యస్థానములను ఆక్రమించుకొనుచున్నవి. బెల్విడిర్ భవనముమాత్రము ప్రభుత్వమువారి స్వాధీనమునందున్నది. మిగిలిన నగరమంతయు పిల్సుడిస్కిగారి స్వాధీనమునందున్నది. రాష్ట్రమునందలి ఇతరభాగములనుండి వచ్చుచున్న సైనికులు పిల్సుడిస్కిగారి పక్షముననే చేరుచున్నారు. ఇంతేకాక వాలంటరీ లక్షకులు వారిపక్షమున చేరుచున్నారు.

సోషియలిస్టులు సమైక్య ప్రకటించుట

పిల్సుడిస్కిగారి పట్ల అభిమానమును చూపుటకై సోషియలిస్టు పక్షమువారు సమైక్య ప్రకటించిరి.

బెల్విడిర్ పాలను ఆక్రమించుకొనబడుట

పిల్సుడిస్కి సైనికులు బెల్విడిన్ పాలను ఆక్రమించుకొనిరనియు, లిటాకు ప్రభుత్వవర్గపువారు పరుగెత్తుకొని పోవుచుండ నిర్బంధింపబడిరనియు బర్లిన్ నుండి వచ్చిన వార్తలను తెలియుచున్నది.

యార్కు ప్రభుని కొమార్తె

లండను, మే 13:—యార్కు ప్రభువు కుమార్తెకు ఎలిజబెత్ అక్టోబర్ 18 మేరీ అను నామకరణము చేసిరి.

పబ్లికుసర్విసు కమిషను

సభ్యుల పేర్లు

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతి)

లండను మే 14:—సర్ ఫిలిప్ హార్లాగ్, ఎ. హెచ్. లే, సర్ టి. విజయరాఘవాచారి, నయ్యదు రజా అలిగార్లు భారతదేశపు పబ్లికుసర్విసు కమిషను సభ్యులుగ నియమింపబడిరి.

జాయింటుకమిటీ సభ్యులు

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతి)

లండను, మే 14:—కామస్సు సభవారు ఈక్రింద పేర్కొనినవారు భారతదేశపు పార్లమెంటు జాయింటు కమిటీ సభ్యులుగ ఎన్నుకొనిరి. జెనరలు ఛార్లెస్, సర్ హెన్రీ క్రయిల్, సర్ రాబర్టు హామిలను, సర్ ఆల్బర్టు నాస్సు, సర్ ఫ్రాంకు వెల్సును, సర్ విక్టర్, వారండు వార్డులా, మిల్ని పిల్పర్, జాక్స్కోర్, స్మిల్, వార్ హెడ్ గార్లు.

చైనామంత్రి వర్గము

డాక్టరు యెంగారు మంత్రివర్గమును పునర్నిర్మించుట పికింగ్ మే 13:—డాక్టరు యెంగారు ప్రధానమంత్రి పదవిని అంగీకరించిరి. వారు మంత్రివర్గపు పునర్నిర్మాణమున గావించుచున్నారు. డాక్టరు జీగారు విదేశాంగమంత్రిగ నియమింపబడెన రని తెలియుచున్నది.

బ్రిటిషు వ్యాపారము

ఏప్రిలు నెల లెక్కలు

లండను, మే 13:—ఏప్రిలు నెలలో 106718000 పౌనుల విలువగల సరకులు దిగుమతి చేయబడినదియు 52748000 పౌనుల విలువగల సరకులు ఎగుమతిచేయబడినదియు శ్రీమన్ బోర్డువారు ప్రకటించుచున్నారు. 1923 సంవత్సరమున మార్చి నెలలో దిగుమతులు 106881000 పౌనులు ఎగుమతులు 56889000 పౌనులు యుండెను.

నూతన "హిస్ మాస్టర్స్ వాయిస్"

1926 నవంబరు 10 నాల్గవ రికార్డులు

ది గ్రామోఫోన్ కంపెనీ లిమిటెడ్

(ఇంగ్లాండులో ఇంకార్పొరేటెడ్ చేయబడినది)

కలకత్తా, బొంబాయి.

1926 నవంబరు 10 నాల్గవ రికార్డులు

"హిస్ మాస్టర్స్ వాయిస్" 10 అంగుళముల రికార్డులకు అనుబంధములు
రికార్డులు 1-కి ధర రూ. 2-12-0.

ఆదిలక్ష్మి - మైసూరు

N. 1739 { శివదీక్షాపరులు మొదటిభాగము కురంజి
శివదీక్షాపరులు రెండవభాగము కురంజి

మిస్టర్ బి. రాచప్ప - మైసూరు

N. 1740 { విటకి తేరపాయి రాగం "బేగడ"
బలకే బలకే రాగం "బంజుట్టి"

చంద్రకాంత - మైసూరు

N. 1741 { ఇదుచిత్రం. శృంగారశ్లోకం రాగం తోడి
భవదోల్ భర్త. రాజశేఖరశ్లోకము రాగం "భైరవి"

మిస్టర్ కె. వెంకట్రామయ్య - మైసూరు

N. 1742 { పాలిసుని ఎన్నగోపాలా రాగం "బిలహరి"
బెదరువానేనె విరాటపర్వమునుండి

ఆదిలక్ష్మి - మైసూరు

N. 1743 { పరమపురుష మోహనం
గోపాలరత్నం

వైదికశిఖామణి పీఠే శేషన్న - మైసూరు

N. 1744 { మరియాద-గదరా మొదటిభాగము శంకరాభరణము ఆది
మరియాద-గదరా రెండవభాగము శంకరాభరణము ఆది

N. 1745 { కనడరాగం ఏకతాళం
సాహనరాగం ఏకతాళం

జి. సి. ఎస్.వి. మైసూరు మహారాజు మహాలనందు జరిగిన కర్నాటక కన్యోగబంధము

N. 1746 { దూక్ తూమురి
నామనిజయ జిల్లా-కాఫీ

మిస్టర్ ఎ. జి. అబెల్ (సి. బి. మిషన్) విశాఖపట్టణము యేసుక్రీస్తుశ్రమలు

N. 1747 { ఆహా యెంతటి శ్రమలు. హిందూస్తాని భైరవి - చాప్
ఏపాపమెరుగని యోపావన నాధనామక్రియ

The Gramophone Co., Ltd. (2575)

(Incorporated in England) Calcutta-Bombay

ఎంతలోతువరకైనను
జనిచేయు

మైయర్స్ డబుల్ ఆక్టింగు ఫోర్న్ పంపులు

కాగ్ గియరులు చేతిపిడులు,

దీరకాలమువరకుండునట్టి వాల్చు సీటుగలది

ఎంత లోతైనది తెలుపుటకు మరచకుమా.

మైయర్స్ సెల్సు ఆయిలింగు పవరుపంపులు,

మైయర్స్ టాంకుఫోర్న్ పంపులు,

వ్యవసాయమునకు తోటపనులకు తగినవి.

మైయర్స్ స్ప్రే పంపులు.

తోటలకు, సున్నము కొట్టుటకు తగినవి.

పోల్ ఏజెంట్లు:

The Limaye Brothers Ltd.,

17173, Brindavan, P. B. 202, MADRAS.

ఉత్తరధ్వజ ప్రయాణము

కోర్వాట్, మే 18:—నాగ్ వాయువిమానమున ఉత్తరధ్వజమునకు కాత్తన ఆయాస్పదము గారు ప్రయాణమై పోయిరి. ఈ వాయువిమానపు బాడ తెలియలేదని రోమనం దలి ప్రభుత్వపు వైరులను కార్యాలయము వారు తెలుపుచున్నారు.

క్షజల ఉత్సాహము

ఆస్ట్రే, మే 18:—నోర్త్ విమానము ప్రయాణమునకు చూచుటకు జేరినది ప్రజలు చేరిరి. కాత్తన ప్రత్యేక ప్రకటనలు గావించబడినవి.

నాగ్ వాయువిమానము కాత్ బూత్ దాటి రోమునకు వచ్చుచున్నదిని ఈవిషయముండి వచ్చిన తలెవాగ్ నల్ల తెలియజేయుచున్నది.

లంకయందు తలపన్ను

జినివేయవలయునను అభిప్రాయములు

సిలోకా గవర్నరుగారు తలపన్నును తీసివేయు విషయమును విచారించుటకై ఏర్పాటుచేసిన కమిటీలో పెక్కు ప్రతికూలపన్నులు వెంటనే తొలగింపవలయుననియు ఆమెనుపై ఆధారపడియున్న రోడ్డుకమిటీలకు స్థానిక సంఘములకును నష్టపరిహారము నీయవలసినదనియు విభావించేరి.

వారి రిపోర్టు ఈక్రిందివిధమున నుండెను:—“ఈవిచారణసంఘమునందు నల్లయశస్త్రి తక్కిన వారందరూ ఈ తలపన్ను కొద్దియైనను నిరుపేద అసహనాని చాల బాధించుచున్నందున దీనిని వెంటనే తొలగింపవలయునని తలచుచున్నారు. పన్నుకట్టువారు పట్టాముల స్థానికాధికారులను కొరకుగాను ఎక్కువపన్నును కట్టవలయునా? యనువిషయము పట్టాములందు రోడ్డుకమిటీల యావరణములందును గల నిరుపేదల నెందరిని ఇదిరక్షించునో చూచిన తేలిపోగలదు. కావున రోడ్డుకమిటీలను పట్టాములకును కొంత ధనసహాయము చేకబడవలెను. ఇందువలన ప్రభుత్వమువారికి 24,508 రూపాయలు వ్యయము గను. దాని నీక్రిందివిధమున వెచ్చింపవలయును.

కాండ్లమునిసిపాలిటీకి	16,211
గ్యాలిమునిసిపాలిటీకి	14,808
జిల్లాసభలకు	57,882
స్థానికబోర్డులకు	55,080
సానిటరీబోర్డులకు	102,582

పట్టాములభారము నితరులపై వైవ నిష్పము లేనందున డబ్బియు, డబ్బియు. వున్నవారును, ఆర్. ఎస్. థెయికోగారును, జె. ప్లానకొగారును, ఎం. టి. అక్బర్ గారును అందుల కంగీకరింపకుండిరి.

కాంగ్రెసు మునిసిపల్ పక్షమునకు

సుహృద్వాదీగారి సమాధానము

కలకత్తా, మే 15:—శిప్టి మేయరు సుహృద్వాదీగారు కాంగ్రెసు పక్షమునకు చెందిన కార్పొరేషను సభ్యులకు నిన్న సభలో సమాధానమిచ్చెను. 2 గంటలపేపు కర్క్ మైనెజుకు ఈ మధ్యజరిగిన అల్లరులలో సుహృద్వాదీగారు తీసికొనిన చర్యకు వారిని సభ్యులు చాల చురుకైన జేసి మాటాడిరి. స్వరాజ్య పక్షమునకు వ్యతిరేక మైనట్టియు భంగకరమైనట్టివియు ఏదియును చేసియుండలేదని ఆయనవాదించెను తీర్మానము ఏదియు ఆమోదించబడలేదు. ఆయనను సమాధానము సభ్యుల ఆగ్రహమును సమాధానపరచుటకై పోయెను సుహృద్వాదీగారు బొంగలేదు. చక్కసముగాదావేయబడిన కాని కార్పొరేషనుసభలోనే విశ్వాసరాహిత్య తీర్మానమును పాడింతురని తెలియుచున్నది. ఆ. ప్రె.

శ్రీ కృష్ణ ఆయుర్వేద ఫార్మసీ

వీ లూ రు

బోర్డు, పురపాలక సంఘములకు, వైద్యులకు, ఇతరులకు 85 పిల్లలనుంచి వైద్యకాస్త్రమునందు అనుభవము గలవారిచేత మారుజేయబడుచున్న శాస్త్రోక్తమైన ఆయుర్వేద శాస్త్రములు సుసమైవ భరలకు వర్ణించుటకును, మందుల సుగుణ గూర్చి యివ్వబడును. (2880)

(కాగిత లాగు ఉచితము)

పండిత మోతీలాల్ నెహ్రూగారు యూరపు వెళ్ళరు

స్వరాజ్యపక్షనాయకుడుగా యస్. శ్రీనివాస అయ్యంగారు నియమింపబడుదురు
అలహాబాదు, మే 14:— తమ సాంకేతికరణముల చేత పండిత మోతీలాల్ నెహ్రూగారు యూరపు ప్రయాణమును చాలించుకొనిరి. కాని స్థలమును మార్చవలసినదనియు, రెండు నెలల సంతకారమున విక్రాంతి దీనుకొనవలసినదనియు డాక్టరులు చెప్పియుండుటచే నారు కొద్దిరోజులలో కొండలకు వెళ్ళెదరు. వారు విక్రాంతి దీనుకొనవలసిన స్వరాజ్యపక్ష నాయకుడుగా పనిచేయుటకై యస్. శ్రీనివాస అయ్యంగారిని అయ్యింపచెదరని నమ్మకముగా నున్నది. (అ. ప్రె.)

దేవాలయముల నపవిత్ర మొనర్చుట

ధక్కా హిందువుల తీర్మానములు
ధక్కా, మే 14:— ధక్కా హిందువులు బారు అ స్సోసియేషన్ వారి వారిలోనే ఉన్న సభ్యులలో, దేవాలయాల నందనేక జిల్లాలలో హిందూ దేవాలయములపై అపవిత్రమును చేయుననియు, అట్లపవిత్రమొనర్చు నుడదనియు దానివిషయమై అత్యంతగౌరవ హిందువులు వెంటనే తగినచర్య దీనికొనవలసినదనియు సభలో తీర్మానములు గావించబడెను. మరియు నొక పెండ్లియూరేగింపు సంధర్భమున బాబాలు వాయించు మనీషుద్ధ తుమాపణ చేడి న రి గురు హిందువులు హిందూసంఘమునకు ప్రతినిధులుకార నియు, కావున తమ అంగరీకరణను అట్లుచేయుటకు మన కధికారములేదనియు సభవారిని. (అ. ప్రె.)

మొయిలువాని దోపిడికేసు

కలకత్తా, మే 14:— కలకత్తా హిందూమహమ్మదీయ అల్లరుల సంబంధమున 15 మహమ్మదీయులపై హత్యదోషిదీనేరములు మోపబడిన మొయిలువాన్ దోపిడికేసులో నెవన్సల్లో సాక్షి విచారణ పూర్తియగుటచే వ్యాయవాది జ్యూరీ కుపన్యసింపెను. ప్రాసిక్యూషనుకేసు ఏకపక్షా మద్దాయిలును మరియు దరు మహమ్మదీయులును సిక్కు డ్రైరునుచంపి మరియుద్దరు పోస్టుమనమ్మలకుట్టి బండిని దోచుకొనిరి చనిపోయినవానిని పరీక్షించిన డాక్టరు 7 గాయము లున్నవనియు శవపరీక్ష చేసిన వారు 17 గాయము లున్నవనియు చెప్పటచే ప్రాసిక్యూషన్ వారు శవమును సరిగా గుర్తింప లేకపోయినది ప్రతివాది న్యాయవాది సూచించెను. ప్రాసిక్యూషనువారి కేసును అనుమానము లేకుండ గుర్తించుటకై జడ్జి కేసును వాయిదావేసెను. (అ. ప్రె.)

రంగూను, మే 14:— ఈ వత్సోత్సవములలో ముఖ్యమును రబ్బరుటీట్ యజమానియు జె. డి. వాపడీమెటియారు గారు వైద్యాలయమును నిన్ను చనిపోయిరి. వారి కిప్పుడు 65 సంవత్సరముల వయస్సు. వారు 27 ఏండ్లక్రితము గ్రీకునుండి వచ్చియున్నారు. వారు 20 లక్షలరూపాయలవిలువగల ఆస్తిని విడిచి వివరములైరి. (అ. ప్రె.)

పురమందిరమును మహాత్ముని

పటముచే నలంకరించుట
బరంపురం మ్యూనిసిపాలిటీ తీర్మానము
(ఒకవిలేఖరితంతి)

బరంపురం మ్యూనిసిపాలిటీవారు నిన్నటి దినమున 25 రూపాయలకు మించని మహాత్ముని పటముచే మ్యూనిసిపాలిటీ వారి ఖర్చుమీద పురమందిరము నలంకరింపవలెనని తీర్మానించిరి.

ఈ పటమునకు 200 రూపాయలను ప్రత్యేకించి యుంచవలసినదని సభిభూమిదళాధిపతిగాను తీర్మానమును ప్రతిపాదించిరి. చందాల జలన పటమును తియ్యవలెనని కె. శిరరాఘవాచారిగారు సూచించిరి. కాన్సిలు వారే ఖర్చును భరింపవలసినదనియు ఆఖర్పు 25 రూపాయలకు మించకూడదనియు సీతారామస్వామిగారికే సవరణను చేచ్చిరి. అసవరణ మీద గ్రీకుముగా సంగీరింపబడెను.

కలకత్తా అల్లరులు

అవసరశాసన మవసరమా?

జాతీయపక్షసభ

కలకత్తా, మే 14:—పార్టీ అధ్యక్షుడగు చక్రవర్తిగారి అధ్యక్షతక్రింద నేటిసాయంత్రమున బెంగాలు జాతీయపక్ష మవారు సభ్యులైరి. క్రొత్తగా అవసరశాసనమును ప్రవేశపెట్టుటకు పూర్వము క్రొత్తయల్లరు లేమైనజరిగినయెడల వానినడం చుటకొప్పుడున్న లానిబంధములు చాలానో చాలవో తెలుసుకొనుటకై మొన్నటి అల్లరులసంగతి విచారింపవలెనని సూచించుచు ఒక తీర్మానము గావించబడెను.

ఊరేగింపులకు లైసెన్సు లిచ్చుటెట్లు

గవర్నరు సంప్రదింపు

ఇకముందు ఊరేగింపులకు లైసెన్సు లిచ్చుసందర్భమున మరతులను నిర్ధారణ చేయుటకై బెంగాలు గవర్నరు హిందూమహమ్మదీయ నాయకులను రావించి మే 17 వ తేదీన ప్రభుత్వ మందిరమున సంప్రదించును. (అ. ప్రె.)

కలకత్తా, మే 14:— కొండవీడులో డిప్యూటీ కమిషనరుగా నుండిన జి. పీ. వెన్ను వి. సి. యస్. గారిని పోడిచి 9 మందిన కొట్టి రంగములి తుపాకి మందు కొట్టువద్ద నున్న ఒక సిపాయినికొట్టి నందులకై ఒక ఘూర్ఖా సిపాయికి ద్వీపాంతర వాస శిక్ష విధింపబడెను. (అ. ప్రె.)

డా॥ కిష్టూరు ప్రత్యేక కాంగ్రెసును కోరుట

డా. కిష్టూరుగారు బెంగాల్ స్వరాజ్యపక్ష నాయకు డను జె. ఎం. నేకగుప్తాగారితోను వారి స్నేహితులతోను కలకత్తా అల్లరును గురించి ఒకగంట కాలమునకు పైగా మాటలాడెను. వారు ముఖ్యముగా హిందూమహమ్మదీయ సమస్యను గురించి మాటలాడిరి.

కాంగ్రెసు ప్రత్యేక సమావేశమునందు ముగ్గురు హిందువులను ముగ్గురు మహమ్మదీయులను ఎన్నుకొని వారికి గాంధీమహాత్ముని అధ్యక్షునిగానియించి ఒక విచారణసంఘము నేర్పరుపవలయుననియు, ఈసంఘమువారు హిందూమహమ్మదీయ సమస్యను సంపూర్ణముగా తీర్మానింపవలయుననియు, వారికితగిన యధికారమునిచ్చి వారి తీర్మానమును కాంగ్రెసు తీర్మానముగా ఒప్పకొనవలయుననియు, అది జరిగినపిమ్మట వెంటనే దానిని ఎన్నికలయందు ప్రవేశపెట్టవలయు ననియు డా. కిష్టూరుగారు చెప్పిరి.

ఈ విషయమును మే 18-తేదీన సోశిలీటీవిగారు వచ్చినపుడు సాయంత్రమున నామెతోగలిసి చర్చింపవలయునని ఆశియుంచిరి.

పురపాలకసంఘము

(ఒక విలేఖరి)

హిందూపురం, మే 18:—జానగల్ రాజాగారికి సన్మానపత్రమునిచ్చువిషయమును మరల చర్చించుటకై నేడుదయమున 8-30 గంటలకు పురపాలకసంఘపు ప్రత్యేకసభ జరుపబడెను. సభకు 6 మంది సభ్యులు మాత్రము వచ్చియుండిరి. సభ్యులయొక్క కేసినందరు సభ్యులరానందున ఛేర్యుకోమొదలగు వారలు వెడలిపోయిరి. ఇట్లు ఛేర్యుకోగారు పలుమరు సభలను పెట్టుకొనుట ఛేర్యుకోగారి పలుకుబడినిగాని పానుగల్ రాజాగారి అభిమానమునుగాని సూచింపవు.

దాసుగారి బెంగాలుపావు

దొడ్డుచేయుటకు రాష్ట్రసభయం దుపపాదించబడుట
కలకత్తా, మే 15:—22-వ తారీకున కృష్ణగరుగారి జరుగనున్న రాష్ట్రసభలో రెండేండ్లక్రిందట దాసుగారిచే నిర్మింపబడి సిరాలోగండి రాష్ట్రమునసభయందు అభిమానింపబడిన దాసుగారి బెంగాలుపావును రద్దీచేయుటకు తీర్మానమును ఉపసాదించుచు, ఇదియంతయు కలకత్తా అల్లరుల ఫలితమే. (అ. ప్రె.)

తిరుత్తని

(స్వకీయవిలేఖరి)

నీటివనతి

మే 15:—ఎండల తీవ్రతచే యూరిలోని ముఖ్యనీరుల యందలి మంచినీటి భావులప్పుడే వట్టిపోవుచున్నవి. చాలకాలముగ నీవిషయమును గమనించి, యాయూరి యూనియన్ బోర్డువారు నీటిగొట్టములు (కొళాయిలు) బ్రవేశపెట్టి జలనతి విరివిగా గల్పించుటకై ప్రభుత్వసాయమునుబొంది మదరాస్ కానిటేమెంట్ యంజనీరింగు డిపార్టుమెంటువారిని బిలిపించి నీయూరికి కొంత దవ్వువనండు తెక్కురూరువద్ద బోరింగుల పద్ధతిపై జలపరిశోధనము గావించుచున్నారు. వీరి ప్రయత్నము త్వరగ పూర్తియై జలనతి నుభముగ లభించులాగు మాయూనియన్ వారి కెక్కడోగ (శ్రద్ధతీసికొనిన మరింత బాగుండును.

శాసనసభా ఎన్నికలు

ఈసంవత్సరము చెన్నపురి శాసనసభా ఎన్నికలలో మంచిత్తూరుజిల్లాపక్షమున బోపిలిన ఇద్దరు సభ్యులకుగాను కాంగ్రెస్ పక్షమునకు (శ్రీయుతులు డి. యెస్. రామకృష్ణారెడ్డి బి. ఏ. బి. ఎల్. గారును జిప్సీ సుపక్షమునకు శ్రీయుతులరావుబహదరు బి. మునుస్వామినాయుడుబి.ఎ.బి.ఎల్. గారును, కామకోటలచ్చలచయితయగు ఆసిబి.నెంట్సుగారి పక్షమున, శ్రీయుత. సి. ఆర్. పార్థసారథిఅయ్యంగారు బి. ఎ. బి. ఎల్. గారును, అభ్యర్థులుగా నిలవబడి తిన్నగ ప్రచారములు సాగించుచున్నారు. కాంగ్రెస్ పక్షమున కింకొక అభ్యర్థిని వరియొక కమ్మనాయుడుగారినిగాని లేక మరియొక అయ్యంగారినిగాని, నిలిపెదరని వచంతులున్నవిగాని విషయవిశేషము నిర్ధారణగాలేదు.

అసెంబ్లీ ఎన్నికలు

ఈసంవత్సరము ఢిల్లీశాసనసభాఎన్నికలలో మంచిత్తూరు దత్తమండలముల గ్రూపునకు కాంగ్రెస్ పక్ష అభ్యర్థిగా శ్రీమాన్. సి. దురైస్వామయ్యంగారు బి. ఎ. బి. ఎల్. (చిత్తూరు) వారిని నియామక మొనర్చినందున వీరును తమ ప్రచారమును గావించుచున్నారు. జిప్సీపక్షమువారును, స్వతంత్రపక్షమువారును పలుకుగడిదల పెద్దవారినే అభ్యర్థులుగానిల్చి ప్రచారము గావించెదరనియు యాధిగా చెలియుచున్నది.

ఛాయాపత్ర సావనము

ఈయూరిలోని దివ్యభవనములలోనున్నోక్తియై ప్రజోపయోగకరముగనుండు రీడింగ్ రూము (పఠనాలయము) ప్రతిస్థాపకులలో నొకరును ముఖ్యులునునగు, కీర్తిశేఖరుల సి.డి. సుబ్రహ్మణ్య శాస్త్రిగారి స్మరణచిహ్నముగ పూర్తిసైజున నూనెరింగు పత్రమును తయారుచేయించి పఠనాలయ భవనమునందుచ బ్రయత్నములు జరుగుచున్నవి.

గంధాలయమునకు దానము

ఈ యూరియందలి పఠనాలయమున కనుబంధముగా నుండు శ్రీ త్యాగరాజు మిమోయల్ ట్రైబరీశ్రీయుత పింజల సుబ్రహ్మణ్య శేషిగారు అద్దలల వీరువా నొకదానిని, దానినిండుగ పుస్తకములను నిచ్చులాగు వాదానమొనర్చిరి.

నర్సారావు వేట

(ఒకవిలేఖరి)

16, 17, 18 తేదీలను శ్రీకంకరజయంత్యుత్సవము మనరసారావు వేటయందు మహాద్ధ భవముతో జరుగనున్నది పురప్రముఖు లందరూ ముఖ్యముగా న్యాయవాదులును ఆరవైవైపులునుపట్టుటల జూపుచున్నారు. ఇది జనపుటకు శ్రీయుత కంకరమంచి లక్ష్మీనారాయణ శాస్త్రిలవారు (కంకరమక నిర్మాతలు, బద్దకంకణులైయున్నారు. ఈ సందర్భమున విశేషమేమన వేదవిద్యత్పరీక్షలు గద్దాల, వనపర్తి, లెజవాడ మొదలగు ప్రదేశములలో జరుపబడుకట్టు వేదవిద్యత్పరీక్షలు శ్రీరామచంద్రానంద సరస్వతీ స్వామిలవారి యధ్యక్షతక్రింద జరుగును. బహుమతులువారే పంచిపెట్టగలరు. ఈ యాడురోజులును కంకరమరమున యన్నదానము జరుగును.

ప్రభుత్వపు ఉద్యోగమూర్తు

కలకత్తా, మే 15:—అధికనలు పోలీసు మాపరింటెం డెంటు అజీజుల్ హక్ చాదరిగారిని కలకత్తా డిప్టి కమిషనరుగా నియమించినటులు తెలియుచున్నది. మహమ్మదీయునకు ఈయంద్యోగ మిచ్చుటకు ఇదియే ప్రథమము:— (అ. ప్రె.)

ఇస్లాము మత తత్వ నిరూపణము

భారత మహమ్మదీయుల నిజస్థితి

“భారత మహమ్మదీయుడు సగము మహమ్మదీయుడే”

మార్గదూకు ఫిక్తులుగారి అభిప్రాయములు

కేరళ మహమ్మదీయ విక్రయంపు చతుర్థ వార్షిక సమావేశము నైజాము గవర్నరు మొట్టమొదట స్కూలు ప్రిన్సిపాలుగారగు మహమ్మదు మార్గదూకు ఫిక్తులుగారి అధ్యక్షతన నేడు తలిచేర్చిలో గూడెను. ఆ సమయమున అధ్యక్షులొసంగిన యువనాస్యనముయొక్క సారాంశము సీక్రింద ప్రచురించుచున్నాము:

సగము మహమ్మదీయులు

భారతదేశమునం దీభాగముననున్న మహమ్మదీయ సోదరులతో మైత్రి గలుగజేసికొనుట కవకాశము గల్గినందులకు మీ కెంతయు కృతజ్ఞుడను. ఈసభ నిర్వహణకాక భారతదేశమున కంతకును ఇస్లాము ప్రచారమున కంతకును ముఖ్యమైనది. ముల బారు మహమ్మదీయులు, సరాసరి ఇస్లాము కేంద్రస్థానముగ అరేబియానుండి వచ్చుటచేతను, వారు యుద్ధములతో సంబంధములేకుండ శాంతముగ వచ్చి స్థావర మేర్పరచుకొనుటచేతను చారిత్రకముగ గౌరవస్థానమును పొందుచున్నారు. ఇస్లాము ప్రచారమునకు యుద్ధము న్యాయమైన మార్గమే గాదు. ఇస్లాము విద్వంసమునాపి, దుర్బలుల రక్షించి, మహావచారముల బోధించుటకు మాత్రము దౌర్జన్యసంబంధము లక్కరకు వచ్చును. అది మహమ్మదీయులు యుద్ధముచేగాక తమ యుద్ధాధ్యక్షానుమతే సగము ప్రపంచమును జయించి తమమతమును వ్యాపింపజేసిరి. భారతదేశములో మాత్రము కొంతవరకు నిజమైన మహమ్మదీయులుగాక మహమ్మదీయులని పిలువబడువారు జయించిరి. సరియైన ఇస్లాముమతము భారతదేశమునకు దెలియదు. అక్కడక్కడను, పూర్వపు ములబారునందును ఆమతవిశేషములు విభూతి గాంచెను. అరబ్బీభాష మాటాడు దేశములును, పర్షియా, టర్కీ, కాక్ససు, మధ్యఆసియా, అస్స నిస్థానము, రష్యాలో కొంతభాగము, చైనాలో కొంతభాగము ఇస్లాముదేశములై యున్నవి. భారతదేశముమాత్ర ముట్లుగాదు. భారతమహమ్మదీయుల లెక్కడ బట్టిన నక్కడ గాన్పించెదరుగాని, మహమ్మదీయ భారతీయుడు యొక్కడను గానరాదు. భారతదేశపు మహమ్మదీయులను భారతదేశమున కావలపెరేలేదు. భారతమహమ్మదీయుడు సగము మహమ్మదీయుడేయని యొకటువచ్చునామెతిగూడ గలదు. భారతదేశమునందున్న మహమ్మదీయు లామతము పేరుతెట్టుకొని వివాహ, వారసత్వ న్యాయములందు హిందూధర్మముల నేయనుసరించుచుందురు. ఇవట ఇస్లాము మతబోధయన నేమియో దెలియని మహమ్మదీయులు గలరు. ఇస్లాము ధర్మమునకు ప్రతిహతులుగ మతగురువులని పేరుపెట్టుకొన్న వారు గలరు. తోటి మహమ్మదీయ సోదరులైనను కాఫరు అను మహమ్మదీయు లిచటగలరు. భారతదేశపు ఇస్లామును నిజమైన ఇస్లాము జేయవలసియున్నది. ఇస్లాము నిపుడావరణలో ఘటవంతము జేయవలసియున్నది. అందులకు ములబారు తనిటుల గాన్పించుచున్నది. కాని మీరు మూఢత్వములో నున్నారు. కాని అరబ్బీ లుచ్చచోట ఇస్లామున కెట్టిభయమును లేదు. ఆధునిక మహమ్మదీయవిద్య నభివృద్ధి జేయుటవలన యిచట మూఢ్య మంతయును తొలగిపోయి నాయకత్వము పహించగలరు. మహమ్మదీయ నాయకులు భారతదేశ మంతటను ఆధునికాభివృద్ధి ఇస్లాము మార్గములపై గాంచునటులజేయ ప్రయత్నించుచున్నారు. ఇస్లాము ప్రభుత్వతాబ్ది నాటి అభివృద్ధి నే పునరుద్ధరించుటవలన సార్వకాలికమగునట్టి యభివృద్ధి గలిగి ప్రపంచమందలి మహమ్మదీయులకందరకును సహాయభూతముగ నుండగలదు.

ఆధునిక విద్య-మతము

ఇదివరలో సీసథలకు అన్యతాతపహించినవారి యువనాస్య సములజూడ ఆధునికవిద్య మతమునకు ప్రతిహతులని ఆక్షేపణ యున్నటుల గాన్పించుచున్నది. ఇంగ్లీషుబోధనామాలముగ నుండరాదనిగూడ ఆక్షేపణగలదు ఇట్టి ఆక్షేపణ యితరదేశములలోగూడ గలదు. టర్కీ ఈజిప్టుదేశములలో ఇంగ్లీషుద్వారాగాని ప్రభువిద్యారాగానివిద్య నేర్చుటగర్హింపబడెను. కాని మహమ్మదీయులకు ఆధునిక విద్యావిషయములన నీ ఆక్షేపణ తొలగిపోయెను. అయితే నేను ఆధునికవిద్యనుగూర్చి మహమ్మదీయ విద్యనుగూర్చి చెప్పగోరెదను. కెంటిని మనముకటిచేయవలెను. ఇస్లాముమతస్వభావమెరుంగకయు, మహమ్మదీయవిద్య నైజము

నెరుంగకయు, ఆధునిక పాశ్చాత్యవిద్యాస్వరూపము నెరుంగకయుండుటవలన మహమ్మదీయదేశము లన్నిటియందును ఆధునిక విద్యయొడ ప్రాతిహత్యముసంభవించెను. పూర్వచార పరాయణులు కొరకు, మహమ్మదు ధర్మమాత్రములు మాత్రము చదివి వానిపై పెరిగినవారు యానుతమునకు క్రొత్తవిషయములు జేర్చి అభివృద్ధిజేయుట విద్వంసకమని తలంచిరి. వారి కెంతసేపటికిని పూర్వస్మృతియేగాని నిజమైన ఇస్లాము అన్నిటికన్న ఆధునికమును విషయము వారికి గ్రాహ్యము గాలేదు. ఆధునికవిద్యవల్ల నే నిజమైన యిస్లాము సంపర్కము లభించినది. దానివల్ల నే ఇస్లాము మతస్థులు ఆధునిక ప్రపంచమునకు జేయగలగర్హము వ్యక్తమైనది.

బోధజేయుటకు ఏభాష యవసరమో అందే జేయబడును. కాలకమేణ విద్యార్థి మాతృభాషయందే విద్యగ్రహణమును. టర్కీ, ఈజిప్టుదేశములలో నటుల జేయబడినది. నేను నేపలేయుచున్న నైజాముదేశములోగూడ ఉరుదులోనే విద్య నేర్పబడుచున్నది. కాని విజ్ఞానమంతయు తమభాష ద్వారానే నేర్చుకొనవలెనన్న మహమ్మదీయ జాతి చాల నవ్వమును బొందును. మతమునుగూర్చిగూడ మతములో నేను ఇంగ్లీషుభాషలోనే ఉపశేశించుచుందును.

మతవిద్య వేరుగాదు

చాలమంది మహమ్మదీయులు మతవిద్యకును యితరవిద్యకును భేద మున్నటుల భావించెదరు. మహమ్మదీయ మతవృత్తితో జూచినయెడల విద్య యంతయును మతసంబంధమైనదే. నిజమైన మహమ్మదీయ పాఠశాలయందు మతబోధ ప్రత్యేకముగ నుండదు. పాఠశాలయే మతసంస్థాపనముగ నుండును. ఇతరవిషయముల బోధనతోబాటు మతముగూడ బోధింపబడును. ఏపాఠశాలయందు మంచితత్వముండి మహమ్మదీయ పద్ధతులపై విద్య నేర్పబడుచు గురువులయెడ భక్తియుండునో అదియే గొప్పమతసంస్థాపనముగను. ఇస్లాముమతమునందే మానవుని జీవితమును విద్యయు నిమిదియున్నది. ఆధునిక విద్యను ఇస్లాముతో తోడుజేసినగానినిత్యకృత్యములందు దానిప్రతిభ గాన్పించదు. ఆధునిక విద్యావిజ్ఞానములకును ఇస్లామునకును దూరమును తెలియని మాట. ఇస్లామువలన స్వతంత్రభావ తత్వచారణ ముత్పన్నమయ్యెను. మహమ్మదుమతగురువుయొక్క బోధ యంతరవరకు వ్యాపించినమతవిషయము నాలోచించునపుడు ఒక్కమహమ్మదీయదేశములను మాత్రమేగాక క్రైస్తవదేశములన్నిటిని విశీలంపవలెను. క్రైస్తవ మహమ్మదీయ మతములకు రెంటికిని మొదటిమందియు పరస్పరసంబంధముండెను. ఎప్పటికైనను అంతయు అల్లామతముగాగలదు.

భావస్వాతంత్ర్యము- మతము

పాశ్చాత్యదేశము భౌతికముగ నభివృద్ధిగాంచుటకు క్రైస్తవమతముగాక స్వతంత్ర భావములే తోడ్పడెను. ఇస్లాము మతము స్వతంత్ర భావోత్పన్నమై యున్నది. ఇస్లాము మతమునందు మనుష్యుల మనుష్యులను శృంఖలాబద్ధము జేయుటకు మతగురువులు లేరు. అందరమును విచక్షణ జ్ఞానముగలి యొపరికివారము యుక్తాయుక్తతలను విచారింపకొనవలయును. భగవంతుడు మనకిచ్చిన మనస్సు నుపయోగించి మతవిశ్వాసములందు విచక్షణ నుపయోగించి, పంశపారంపర్యా వచ్చిన యంతములనే నమ్ముకొండ స్వతంత్రముగ నాలోచించుకొన వలెననియు అల్లానుతప్ప యితరదైవముల నమ్మరాదనియు కొరకునాలోగలదు. మానవిజ్ఞానము ఇస్లాముదం నతిపవిత్రమైనదిగ జేయబడినది. క్రైస్తవమతమునందు సత్యాన్వేషణమైన కావిజ్ఞానము ప్రయత్నించుటవలన మతిమునకు శత్రువుగ భావించబడెను. యూరోపు ఆమెరికా దేశములందు శాస్త్రమునకును మతమునకును విరోధముగలదు. మహమ్మదీయ ప్రపంచమునందట్టి దెప్పుడునులేదు. శాస్త్రీయాధ్యుతముల గనిపెట్టి స్వదేశ స్వార్థప్ర

యోజనముల కుపయోగించుకొనుచు, ఒక దేశమును బానిసగజాచుచుండుటవల్ల నే అట్టివానికి మానవాభివృద్ధి అగర్హములేకుండెను. వారికి మతివిచారణ లేకుండెను. కొరకునాలో జెప్పినటుల వారికి మార్గదర్శకులు లేకుండిరి. ఇట్లుజెప్పుట ఆధునిక శాస్త్రీయవిజ్ఞానము మాడనరాదు. అట్లుజేయుటలో మహమ్మదీయ ధర్మశాస్త్రమునందని అర్థనామకమగును. మేము మహమ్మదీయులము. ప్రకృతి ధర్మములన్నియును భగవన్నిర్యాణములన్నియును ఆధునిక నిర్యాణములన్నియును భగవంతుడు తనజంతుజాలముకొరకు నిర్మించినవేయనియు నలంబించెము. మానవుడు ప్రకృతిధర్మముల కతీతముగ ప్రవర్తించునెడల వివాదముగాంచును. వాని నాతడేమాత్రమును మార్పజాలదు. ఇవటగూడ మంచిచెడుగులుగలవు. కావలసియున్న అగ్నిలో చెయిబెట్టవచ్చును. ఆధ్యాత్మిక, సాంఘిక, ధర్మ, రాజకీయ వర్తములందుగూడ నంతే. కొరకునాలోగర్హముల నతికమించినయెడల చేసినపనులన్నియు నశించును. మానవుడు అల్లా ప్రతినిధియై యున్నాడు. అతనికి సార్వభౌమాధికారములు గలవు. కాని స్వాతంత్ర్యములేదు. ఎప్పటికైన నొకనాడు భగవంతుని యెదుట తానుజేసిన పనులన్నిటికిని జబాబుదారీ నీయవలసియుండును. భగవత్సృష్టియంతయు నతని యధీనముజేసినపుడు అతని ధర్మము కృషిజేసి యభివృద్ధిజేయుటగాని విద్వంసనముగాదు. స్వతంత్రభావవిజ్ఞానము లతనికి భగవంతుడు ప్రసాదించెను. మానవ ప్రభాత్యత్వము గల్గి భగవంతుని నేవకుడై తన ధర్మము నాతడు నిర్వర్తించవలయును. తనకన్న స్వతంత్రులెవరును లేరని భగవన్నిర్ణీతకార్యముల నధఃకరించిపోవువారు తాత్కాలికముగ జయముగాంచి నను అదియపజయమేయై నిష్ఫలముగను. ఇట్టిధర్మమును మూడులునుతాము జీవించియుండు యుగధర్మము లెరుంగనివారును ఆచరింపజాలరు. ఇక్కాలమున మనుష్యుడు తనంతటి స్వతంత్రుడులేదని భగవంతుని ధిక్కరించుచున్నాడు. తననిర్యాణములన్నిటిని స్వప్రయోజనములకై వినియోగించుకొనుచున్నాడు ఇట్టివివత్తునుండి ఇస్లామే రక్షింపగలదు. ఇస్లామునగా ‘నమతు’ తేక ‘ఆర్పణము’ అని అర్థము. మానవుడు తన స్వార్థరహితుడగు భగవంతున కర్పణజేసికొనుటయే నిజమైనమతము. ఇదియే మహమ్మదీయమతమబోధించునది. భగవంతున కర్పణజేసికొనుట నగా ఆయని కా స న ము ల ను వి ధే య త తో పాలిం చుట. ఇ దం త యు మా న వుడు తనయెడలను తోటిసోదరులయెడలను, మిగిలిన జంతుజాలమునెడలను ప్రవర్తించుటపై నాధారపడియుండును. ఈసత్యమున్ని మతములందును గాన్పించునగాని మహమ్మదీయమతమందు యీసత్యము గోచరమగుచున్నది. భగవంతునియెడ మానవుని ధర్మమును, అల్లాకు సర్వము సర్వజేయుటయు మతమును విషయమును మానవులు చాలమంది మరచిపోయిరి. చాలమంది తెలియుదుగూడదు. ఇదంతయు ఇస్లాముమతస్థులకు దెలియును అట్టి సత్యమును ప్రచారముజేయవలెను. అందులకు దౌర్జన్యము బనికిరాదు. మేము అల్లారాజ్యమును స్థాపింప ప్రయత్నించెదముగాని మహమ్మదీయ సామ్రాజ్యమును స్థాపింపగోరము. అన్యమతస్థానమే యిందులకు వంచువార్తమని కొరకునాలోచించుచున్నది. కొరకునాలోమ ఒకమతముగాదు. అది మానవజాతి కంతకును మతమైయున్నది. ఇస్లాములో జాతిమతద్వేషము లేదు. సింహాసనాసీనుడగు రాజును, కర్షకుడును, బీదయు, దరిద్రుడును, తెల్లవాడును నల్లవాడును ఒక్కటియే, కాట్టి ఆధునికవిద్య మస్థివిద్యగావలెను. ఇందువల్ల ఇస్లాము పవిత్రద్వేషము సార్థకముగను. ములబారులో ఆధునికవిద్య అవసరమై యెడల ప్రపంచమంతటను ఇస్లాముమతముయొక్క అవసరముగలదు. పోటీపరీక్షలుగాని పత్తిపరీక్షలుగాని మన కక్కరలేదు. విద్యయజనది మానవుడు సమాధిజేరువరకును నేర్చుకొనవలసి నే. మహమ్మదీయ ఆధునిక విద్యావిధానమునందు అరబ్బీ కుక్కుప్రపాధాన్య మియవలెను. కొరకునాలోగర్హములందు అరబ్బీలేకుండ జెప్పును అరబ్బీభాష నేర్చువ మందురు. ఆధునికవిద్య నేర్చుటలో ఇంగ్లీషువలెనే అరబ్బీనగూడ బాలరకును బాలికలకును నేర్పవలెను. అరబ్బీ వాఙ్మయజ్ఞానముండి అరబ్బీలో మాట్లాడునటుల జేయవలెను. అప్పుడు ఇస్లాముమతము దెలియగలదు. అరబ్బీభాష నేర్చుటకు అరబ్బీలేనే నియమింపవలెను. నేనున్న పాఠశాలలోనే అరబ్బీ నేర్చుటకుగాను భారతీయుడు ఇంగ్లీషువలను అరబ్బీభాషలోనికి పరివర్తనముజేయగానది పెట్టబడినది.

మహమ్మదీయ స్త్రీవిద్య

నేను అరబ్బీభాషను బాలరకును బాలికలకునుగూడ నేర్పవలెనని చెప్పితిని. ఈసందర్భమున స్త్రీవిద్యనుగూర్చి చెప్పవలసియున్నది. పురుషులకు వలెనే స్త్రీలకు

నూడ విద్య అసరమైనది ఇస్లాము మతము స్త్రీపురుషులకు విద్య నేర్పవలసిన విధించుచున్నది. పూర్వము మహమ్మదీయులు స్త్రీలకుగూడ పురుషులతో బాటు ఉన్నతవిద్యను విధించిరి. స్త్రీలు చదువుకొని పెద్దదాక్షిణ్య లాభము కానక్కరలేదు. అందువలన మంచినడవడి ఆరోగ్యము లేజన్మగల్గిన జాతును, యూరోపులో స్త్రీవిద్యాఫలితమునుజూచి ప్రాచ్యదేశములందు సంఘవిరుద్ధముగ భావింపబడుచుండెను. పాశ్చాత్యదేశమున స్త్రీలకు నాయకులగు హక్కులు లేకపోవుటచేత అన్నిరంగము లందును పురుషులతోబాటు సమానస్వత్వములు గావలెనని పోరాడవలసివచ్చెను. ఇస్లాములో స్త్రీలకు న్యాయస్వత్వములు ము, అస్తియు గలవు. ఇస్లామువివాహము సివిలుకాంట్రాక్టుగాని బానిసత్వముగాదు. కష్టమైనయెడల స్వాతింత్యమును బొందవచ్చును. కాబట్టి మహమ్మదీయ స్త్రీలకును ఐరోపీయను స్త్రీలకును వ్యత్యాసముగలదు. కొందరు టర్కీలో స్త్రీవిద్యఫలితముల గాంచి యిటగూడ నది గావలెనని యెట్లు జెప్పెదరందురు. కాని ఆచట ఫ్రెంచి ఉపాధ్యాయులవలన, ఫ్రెంచి నవలలు వల్లను వేరు ఫలితములు గల్గెను గాని తురుష్కవిద్యావిధానమువలన మాత్ర మట్లు జరుగలేదు. తురుష్కస్త్రీలు యిప్పటి భారత మహమ్మదీయస్త్రీలకున్న యెక్కువ స్వాతింత్యము గల్గియున్నారు తమవద్దనుండువారి యెదుటగాని, పల్లెలందు అందరెరిగినవోట గాని బురకా ముఖములపై వేసికొనుట లేదు. పట్టణములందు బురకా వేసికొన్నను స్వేచ్ఛగస్త్రీల సభలకు బోవుచు మిశ్రులయిండ్లకు బోవుచు స్త్రీలపక్షమున ప్రబోధయోగముగపడవల జేయుచుండెడివారు. టర్కీ సందర్భమున స్త్రీలు వీరపరాక్రమముల జూప సైన్యములందు జేరిరి. వారి దేశభక్తి ఆచర్యమైనది. వా రేమాత్రము అవినీతిపాలుగా లేరు వస్త్రీవిద్యయే యైనయెడల స్త్రీవిద్యలన ప్రమాదమేమియు లేదు. ఇస్లాముమతమున్న నేమియోదెలియక, గాలి యెంతలేక బైటిలగ నుంచబడినవారే ఒక్కసారి బైటపడి నప్పుడు జౌచిగ్యమును దాటి పనిజేయవచ్చును. మహమ్మదీయ స్త్రీవిద్యయే ఆసనికవిద్యావిధానమునందు ప్రాముఖ్యము గాంచవలెను స్త్రీలు మతబోధకులుగ నుండవలెను. వారే ప్రార్థనల నేర్పవలెను ఇప్పుడు టర్కీలో స్త్రీలకు వ్యాయామశిక్షణకు దగిన సంస్థలుగూడ గలవు

ప్రస్తుతము భారతదేశమున మహమ్మదీయస్త్రీలు ఇస్లాము ధర్మములకు ప్రతిఘటనీతిలోనున్నారు. స్త్రీలహక్కులు రక్షించు వారు లేకున్నారు. ఆడవాండ్లకు పట్టుపరిక్షలు పూర్తికావేయించి లాభములేదు. ఇచట మలబారులో స్త్రీవిద్య మతబోధతో ప్రారంభము గావలెను. వ్రాత చదువు, లెక్క దేశభాషలలో నేర్పవలెను వీనితోబాటు పంట వ్యాయామము, ఆరోగ్యవర్గముల నేర్పవలెను. ఇవన్నియు నేర్పిన పిదప ఉన్నతవిద్యకై కొందరు ప్రత్యేకింపవచ్చును.

విద్యాభివృద్ధి మార్గములు

మొదట విద్యను నేర్పటకు మంచినహమ్మదీయుల యెరును లేకున్నయెడల కష్టమహమ్మదీయునిగాక మంఃహిందువును దీసికొనుడు హిందువులలో మంచి ఉపాధ్యాయులుగలరని నా అనుభవము. ఎ వ రై న ను స రే మంచి ఉపాధ్యాయులను బెట్టవలెను. ఉపాధ్యాయులు నిజముగా నేధమైన జీతమును పుష్కలముగనుండు బదులుజెప్పవలెను. భారతదేశమునందలి యుపాధ్యాయులపంటివారి నెక్కడను నేను జూడలేదు ఉపాధ్యాయునియెడ గౌరవము గల్గియుండవలెను. భారతదేశమునకు ప్రభుత్వపు గుమస్తాలిగాక వ్యాపారములు, కర్షకులు, దాక్షిణ్య, ఇంజనీర్లు మున్నగువారు గావలెను. దేశమునందు వృత్తులన్నియు నభివృద్ధి గాంచవలెనని నవాబు హైదరు నవాబు అంబుబహదూరుగారు పంజాబు విశ్వవిద్యాలయ పట్టప్రధానోత్సవ సమయమున క్రిందటి డిసెంబరులో డెప్యూటీ పట్టభద్రులను తయారుజేయ నెక్కువ అవసరము లేదు విద్యాభ్యాసము గల్గి నూత్నవిషయములను గ్రహింపగల్గియుండవలెను. అన్నిచోట్లను ప్రతిబాలుడును విద్యను నేర్చుకొని ఒకవ్యాపారమునుగూడ నేర్చుకొనుటకు తగినపాఠశాలలను ఏర్పింపవలెనని కోరెదను. ధనవంతు లీవిషయమున తోడ్పడవలయును మహమ్మదీయజాతి కంతకును విద్యనేర్పవలయును. నైజాం రాష్ట్రమునందు మహమ్మదీయ విద్యాగృహ కేరకవ్రము నే మాత్రమైనను న్యూనతగభావింపుటకు నేను గనుగొంటిని. అది యుక్తముగాదు. ప్రతి మహమ్మదీయుడను యితరులకు నేనజేయుటకు సంసిద్ధుడుగ నుండవలెను. విద్యావంతులైనవారే వ్యవసాయము నభివృద్ధి గాంచెను. ఇచట నందరును అందులకు ప్రత్యేకముగ పాటుబడి పనిజేయవలెను.

పరిశ్రమలు

ఇకను పరిశ్రమలవిషయమై ఆలోచింపవలసియున్నది. పెద్ద ఫ్యాక్టరీలను పనిజేయించ నక్కరలేదు. గ్రామములందలి పాలములలో బండు పంటలనే తయారుజేయవలెను. పెద్దఫ్యాక్టరీలను సహకారపద్ధతులపై నడుపవలెను. ఏజిల్లాలో పంట పంటలనే పండించుడు. ఇతదేశములనుండి ముడిపస్తుల బెప్పించి పరిశ్రమల స్థాపించవలెను. పరిశ్రమ లేవననున్నవసాయముతో గలపని పని జేయవలెను. వడ్డీలకు డబ్బుబెచ్చుటగాని యిచ్చుటగాని ఇస్లాము మతవిరుద్ధమై యున్నది. వ్యాపారము గూడ వ్యవసాయ పరిశ్రమలమీదనే ఆధారపడియున్నది. డబ్బుకు గలవారు నిలవ జేసికొనుట యుక్తమును మతోక్తమునుగాదు. తమకు గావలసినది వెచ్చించుకొని మిగిలినదానిని యితరుల యుపయోగమున నుంచవలెను. సహకారసంఘములు వ్యవసాయమునకు తోడ్పడవలెను. ఇందు వలన ఆత్మకీర్తి శిక్షణముగల్గి మహమ్మదీయుల లభివృద్ధిగాంచగలరు. ఇస్లాము మతధర్మముల నాదరింపని భారతీయులు చాల ముందిగలరు. ఇస్లాములో మతభేదములు లేవు. కాని భారతదేశమున కొన్ని ఆచారభేదములవలన నున్ని, పియాఅనిగలవు. భారతదేశములోని ఇస్లాము జేసినపుడు యివన్నియు పోగలవు. అంతయును అల్లాహ్ అర్పణజేయవలెను. అదియే యిమాతధర్మము. ఇస్లామును వ్యాపింపజేయుటకందరును తోడ్పడవలెను ప్రాచీనపత్తిదేశము లెప్పటికిని గలవనని కింప్లింబ జెప్పెను గాని మహమ్మదీయ ప్రాతిత్వమున మాత్ర మవి గలియగలవు.

ఆవ్యవసాయము ఉపన్యాసము

తెల్లిచేరి, మే 15:—ఆఖిలకేరళ వాస్తీయు విద్యసంఘ ఆవ్యవసాయసభాధ్యక్షు లగు బి. పోకరు, బి. ఏ. బి. ఎల్. వ్రాశోర్వనకీలుగారి ఉపన్యాసము దిగువ ప్రకటింపబడెను:—

చరిత్రయందు ప్రసిద్ధికెక్కిన తెల్లిచేర్చిన నగరమునజరుగు ఆఖిలకేరళ మస్టీయు విద్యసంఘ సమావేశమునకు మిమ్ముల ఆహ్వానించు మహాభాగ్యము దొరకినందులకు మిక్కిలి సంతసించుచున్నాను. కేరళ హిందూరాజని ప్రసిద్ధిపడెనన చెరమాను పెమాట్ల తెల్లిచేర్చి సమీపప్రాంతమునందుండి అరేబియా దేశమునకు ప్రయాణమయ్యెననియు, యిస్లామ్ మతప్రతిభ ఆయన నాకర్పించెననియు, అరేబియాదేశమునండి దిరిగి వచ్చినప్పటినుండియు చెరమాను చెరమాట్లయిస్లామ్ మతభక్తుడయ్యెననియు పారంపర్యముగ చెప్పబడుచుండెను. వివిధమతముల పత్యాసత్వములగుంచి బహుపరిశ్రమజేసి సాహిత్య ప్రపంచముందు ప్రసిద్ధి పడెననవారిలో నొకరును తుదకు మహమ్మదీయమతమును హిందూరాజువలె స్వీకరించి మాలానా పిక్టాలు సాహెబుగారు యీసమావేశాధ్యక్షత వహించుటయందు పారంపర్యముగ వచ్చుకథకు సంబంధము బాగుగకు దిరిగినది. జగత్తు ప్రసిద్ధిపొందిన మాలానా పిక్టాలుగారిగుణముల సాహిత్య సంపదల వర్ణించుట నవసరము. వారు మన సంఘాధ్యక్షులుగ యిచటకు దయజేసినందున మనము గౌరవింపబడితిమని నేను చెల్లుట లాంచనమునకు చెల్లు వర్యాదవాంచముని యొందవలయు. మనము గోరినరీతిని సమావేశాధ్యక్షత దయతో హించుట కంగీకరించినందులకు మనము మాలానా పిక్టాలుగారికి వందన కేతంబు లర్పించుచున్నాము.

అరబ్బీమహమ్మదీయుల ఆదినివాసస్థానము

ఈస్తుయిండియా కంపెనీకి తూర్పుసముద్రతీరమున చంద్రగిరి రాజుచే ప్రసాదించబడిన చెన్నై ఎట్టి ప్రసిద్ధిపొందుచున్నదో చెరమాను వంశీకులు అరబ్బీ మహమ్మదీయుల మొదటితెగ నివసించుటకు ప్రసాదించిన క్రేరగనూరు అంతప్రాశస్త్యమును జరిత్రయందు వహించుచున్నది. సాహసములగు యువకుల ప్రయత్నములచే స్థాపింపబడిన అఖిల కేరళమస్టీయు విద్యసంఘము నకుగూడ క్రేరగనూరు జన్మస్థానముగ నున్నదనిచెల్పి సంఘస్థాపనకొరకు ప్రయాసపడినవారలకు నాహ్వాదయభూర్వక మగు ననుస్మృతు లర్పించుచున్నాను.

సంఘోదయమునకు గౌరణములు

మాపిల్లల తిరుగుబాటునంతరము తత్ప్రతిఫలముగ మాపిల్లలు దర్శకల పాలరుచున్నప్పుడు, వారి ఉద్దేశించుటకు ఒక సంఘ మవసరమైయున్నదని దలంచి, ధైర్యము, పట్టుదల నవలంబించి స్వకహాయప్రేరితులై యువకు లీ విద్యసంఘమును స్థాపించిరి. మీ రిసమావేశమునండి మీ గ్రామములకు దిరిగి పోయిన

బివవ విద్యసంఘము కాఖాసంఘమును లేని గ్రామములందు కాఖాసంఘుల స్థాపించి ఉన్న గ్రామములందు ఆసంఘముల బలపరచవలసినదని మిమ్ముల గోరుచున్నాము. మనము యిప్పుడిచ్చట జూచుచున్న ప్రబోధకరణము యీత్రేవ విద్యసంఘ ప్రయత్న ఫలిత మనియు, విద్యసంఘమును బలపరచినచో నది అఖి వృద్ధిపొంది సంఘసౌత్రేక కార్యముల పలుటకు భావియందుచెప్పు అవకాశములు గలవనియు నాఅభిప్రాయము.

పంచాయతుల స్థాపించుట

సంఘము గావించిన కార్యముల వివరించుటకు కాలము చాలనందున నాకు మిక్కిలి విచారముగనున్నది. అయినప్పటికిని ఒక్క కార్యమును చెల్పెదను. మహమ్మదీయులందు తగాయిదాల పంచాయతులద్వార బరిష్కరించుటయు, తగాయిదాల బరిష్కరించుటకు పంచాయతుల స్థాపించుటయు సంఘము యొక్క కార్యక్రమములో నొకవిషయమై యున్నది. పంచాయతులద్వార తగాయిదాల బరిష్కరింపబడినచో, కత్తవ్యము నశించుటకే గాక కోర్టులకెక్కి వ్యయప్రయాసలచే వాదీయు ప్రతివాదియు తీరని నష్టము ననుభవింపుటయు తప్పదు ఈ కార్యక్రమాంశమును క్రేరగనూరు, తత్పరిసరములందు అమలు నందుబెట్టుటకు ప్రయత్నించెదను. ఈప్రాంతీయులు చేటికిని మాటికిని కోర్టులకెక్కు స్వభావముగలవారు అట్టివారు. పంచాయతులద్వార తగవుల బరిష్కారముల జేసికొనుచున్నారు క్రేరగనూరు మహమ్మదీయు లిప్పుడు కోర్టులకెక్కుటలేదనుటయందతితయోక్తిలేదు. వారియందు దుష్టనము గుతగవు లిప్పుడు పంచాయతులద్వార బరిష్కరింప బడుచున్నవి. కాబట్టి యిట్టి ప్రాశస్త్యముగ విషయము కేరళమున దితరులుగూడ అనుకరింప గోరుచున్నాను.

సంఘముపై నిందారోపణములు

విద్యసంఘముయొక్క మత అభిప్రాయములగురించి కొందరు నిందారోపణముల గావించు చున్నారు. మతమునందు, సాంఘికవిషయములందు పూర్వాచారపరాయణులలో పూర్వాచార పరాయణుడను, నిందారోపణములకు ఆధారములేదని నేను స్పష్టముగ చెలియజేయుచున్నాను. వివక్షికిని దురభిప్రాయములు సమసిపోవుచున్నవనియు, తెల్లిచేర్చి ప్రజలేగాక యావత్తు మళయాళప్రజలును యీకాంగ్రెసు జయప్రదముగ నిర్వర్తించుటకు బూనికొనిరనియు చెల్లుటకు మిక్కిలి సంతసించుచున్నాను.

విద్యసంఘకార్యక్రమము

విద్యసంఘమే ప్రయోజనకరముగ కార్యక్రమమును యదివరకే తయారుజేసికొ నెనుగాన సంఘము యెంతవరకు కార్యక్రమమును జయప్రదముగ కొనసాగించుననదియు నేను చెల్లుబూనజాలను. కాని కార్యక్రమముస్థితియు దొక్కటిమాత్రము వక్కాణించెదను. విద్యను వ్యాపింపజేయుటకు సంఘము ప్రయత్నముల కేంద్రీకరింపవలయును. సరియగు జాతీయవిద్యావ్యాప్తి కొరకు సంఘము మిక్కిలి కృషిసల్పవలయునని నాఅభిప్రాయము. గవర్న మెంటు నాకరీలకొరకు మాపిల్లలకు చదువుచెప్పింపకుడు. వాణిజ్యము, పరిశ్రమలు, వ్యవసాయము మొదలగు శ్వేచ్ఛస్వత్తు, వలంబించుటకు మాపిల్లలకు విద్యయొసగుడు. ఈవృత్తులందు విదేశ పరిస్థితుల నన్వేషించి లాభములనొందుటకు మీబాలురకు తగిన విద్యనేర్పింపుడు. బుద్ధి, తెలివి లేటలు, సాహసము, ధైర్యము లందు మాపిల్ల లెవ్వరికిని దీసిపోరు. చీనా, ఆస్ట్రేలియా, ఆఫ్రికా, అమెరికా, ప్రపంచముందు సర్వసాధారణముగ అన్ని దేశములందును మాపిల్లలగలరు. వారిపిల్లలకు విద్యగరవలయుననియు విదేశములందు వ్యవసాయ, పారిశ్రామిక, సాంకేతిక విద్యలగు త్రవవిద్య బడయుటకు వారలను విదేశములకు బంపవలయుననియు గోరుచున్నాను. మాపిల్లలకాఖలందు విజమొందినయెడ, తిరుగుపాటుదారులని వారలు నిరసించబడుట తప్పిపోవుటయే గాక, వారు ప్రపంచము దభివృద్ధిగాంచువారిలో నొకరుగ నంచబడెదరు. గవర్న మెంటు ఉద్యోగముల బహిష్కరింపవలయునని నేను చెల్లుచున్నట్లు అభిప్రాయ పడవలదు.

బాలురకు విద్యయొసంగుటకు గవర్న మెంటు ఉద్యోగములే ఆవ్యయుగ బెట్టుకొనవలచని నేను గోరుచున్నాను గవర్న మెంటు యంతయును చిన్న చిన్న ఉద్యోగములకు పనికొచ్చుటకు తగినవిద్యమాత్రమే ప్రారంభమందు గవర్న మెంటు పాఠశాలలందును కళాశాలలందును గరవుచుండెడివని యీసందర్భమున చెల్లుచున్నాను. గవర్న మెంటుయంతయునందు గొందరకుమాత్రమే పోటుగలదు. ప్రతిసంవత్సరముందును తయారగు సరకుడిమాంతు మించిపోవుచున్నది. అర్హులగు పౌరులుగజేయు లకుఘ, దేశముయొక్క ఆర్థికసౌకర్యముల లాభమునొందుటకును

తన ఆత్మవిద్య సరియగునాతన ఘట్టాని దేశీయులకు దొరతనము గరవులేనని నేను చెప్పక తప్పదు.

మాపిల విద్యయందు వెనుకబడియున్నారనంగతి లోకవిదితమే. మాపిల విద్యావిహీనత, అజ్ఞానము మాపిలకు రంతములకు గారణమని చెప్పినాడు చెప్పమండి, శ్రీకృష్ణులు లేకుండ దొరకానము యాసంఘమును ఉద్ధరించుటకు సర్వస్వములను సల్పుచున్నదని యెంచుటకు యెట్టి ఆశాపేరితుడైనను వచ్చుసాధ్యముగాదు. ఒకవందసంవత్సరములనుండి బ్రిటిషు ప్రభుత్వము యాదేశమందు సర్వాధికారముల చెలాయించుమండి, వారిపాలనయందు విద్యావిహీనులున్నారని యెరింగింపుడు ఆ ప్రభుత్వము మాపిలసంఘముయొడ సరియగు శ్రద్ధాసీకౌసేనని యెప్పుడును దలంపజాలరు.

అండమానుస్కీము ఖండించుట

ఈసమయముందు అండమానుస్కీమునుగురించి చెల్లకుండ విమవజాలను. ఆపరాధులైనను అండమానుదీవులందు నివసించి యోగ్యముగాదని జేయుటకు మిటివచించారసంవత్సరములగా పున మాపిలదీవులయందు నివసించుటకు యోగ్యముగ పరిశీతులందు వచ్చని నమ్ముట బహుకష్టము. అదీవులు మాపిలకు నివాస యోగ్యముగనున్నదియు లేనిదియు విచారించుటకు అండమాను దీవులను శివులపైను రిపోర్టు దాఖలుచేయించి, అదీవులు మాపిలగవన్న మెంటు యెటుల నిశ్చయించెనో దురూహ్యముగను న్నుది. ఇది అంతయు ప్రపాసనముగ నున్నది. కాబట్టి స్కీమును తీవ్రముగ నిరసింపవలయునని గోచరున్నాను. మాపిలనాయకుల శివులపైను రాజప్రతినిధిని సందర్శించి, అభిప్రాయముల చెప్పి, స్కీమును ద్వేషించవలయును. స్కీమునిర్మాత లిందులకు ప్రతినిధులగు నేమిచెప్పినను, జేలుకమిటితీర్మానము ప్రకారముగ అండమానుదీవులకు ఎవ ప్రజలు బోహదవి నా అభిప్రాయము.

మలబారు టునెస్సీబిల్లు

మాపిల మనముల కలవరపరచుచున్న సమస్య మరి యొకటిగలదు. రాబోవు జూలైమాసముందు సమావేశమగు మదరాసు కాన్ఫరెన్సుయందు మన బారు టునెస్సీబిల్లు అంత్యపరిష్కారమునకు వచ్చుచున్నది. మలబారు రయతుల పక్షితుల నెరుంగనివారు ఆచటముయొక్క అత్యవశ్యకతను గుర్తించజాలరు. ప్రజాసామాన్యముయొక్క అభివృద్ధికొరకు గావింపబడు కాసనము రెల్ల (టెన్డెను యింటరెస్టులు) స్వప్రయోజనా నేషనరులకు కంటకముగ నెటులుండునో అటులనే యీచట్టమును వారల కసంతృప్తి గలిగించుచుండును. మలబారు జెయ్యలకి చట్టము పొడొట్టినది. వారి అమ్ములపాదియందుగల ఎల్లకస్త్రముల నీచట్ట సహారకార్థము వినియోగించిరి. కాన్ఫరెన్సుయొక్క అంత్యజ్ఞములకు యీచట్టముగురించి యోచించుటకు యేర్పాటుచేయుటకు వాచ్చి యెత్తు లవలంబించినదియు నేనిచట చెల్ల ఆనావశ్యకము. నెల్లకమిటియందు చట్టముపొందిన తీవ్రమార్పులు, బలవంతముగ భూముల స్వాధీనము చేసికొనుట అనుపాత్రులచే చటుక్కున దొరతనము చట్టమునకు స్వస్తితెప్పలు సభ్యులెల్లరులకును దెలియని సంగతులుగావు. టెయ్యరుల విధానము, భూముల కాలయిమ్ముట, ఉత్తరమధ్యాయాళుండు వేరుగనుండ, సవరణజేయ ప్రయత్నించు లోపము లచ్చ లేకుండినప్పుడు, మలబారు టెనెస్సీ చట్టము ఆటంక నిశ్చితజేయుట వివేకమని ప్రాజ్ఞులెంచజాలరు. అంతియకాక రైతుకును, జేమ్యులకును నష్టములు గలగవచ్చును. కానవరయితులకు నేడ్యగాండ్రు ఉపశమనమును గలిగింపవలయునని బూనుచున్న యీచట్టము పరాజయము యెడ నేని, ధనాధ్యుల యొక్క బలమును ప్రజాసామాన్యము నెదుర్కొనజాలదని స్పష్టము జేయుట కిదియొక నిదర్శనముగ ఎంచవచ్చును.

మాపిలారి ఆర్థిక దుస్థితి తిరుగుబాటునకు ప్రధానకారణము

మాపిల సమస్యకు మరియొక రూపభేదము గలదు. ఈ సమస్య పరిష్కారముపై మాపిల భావభివృద్ధి ఆధారమై యున్నది. ఆర్థిక సమస్యయే బహువిక్రలను గలుగజేయుచున్నది. మొన్న జరిగిన తిరుగుబాటులో పాతముగ మాపిలారి ఆర్థికదుస్థితి పెక్కు తిరుగుబాటులకును దురంతములకును గారణమని ఎ ఎవ్వరును తిరస్కరింపజాలరు. మదరాసు బొంబాయి హైదరాబాదు, మొదలగు నగరములందు మాపిలాయాచకులు ప్రజల వేధించుట మిక్కిలి విచారణవలసిన అంశము. కష్టపడువారును, సాహస వంతులును నగు మాపిలారి కాతి భారతదేశమందు యాచన జేసికొనుచు పొట్టపోసికొను దురవస్థకు వచ్చుట మిక్కిలి విషాదాశ్చర్యము. మాసాదరుల ప్రకృత పురుషిత్వముండి తప్పించుటకు వెంటనే తగిన యేర్పాటు జేయని యెడ మిక్కిలి చెడుగు సంభవించునని నేను హెచ్చరించుచున్నాను. సోమరి తనముగాదు. యాచించవలయునను అభిప్రాయముగాను. మాపిలారిల నగరములందు లిచ్చ మొత్తమును టకు గారింఁములు. జీవించునల

యవనుఆశ్చర్యకరము నశింపకుండ పోషింపవలసినఆవశ్యకత జీవయాత్ర గడపుటకు సాధన రాహిత్యము మాపిలారియచ కులగ మార్చుచున్నది. ఈ సమస్య మీద పరిష్కరింప వలసియున్నది. వివిధములగు కుటీర పరిశ్రమల నిర్మించి స్త్రీలును బాలురునుగూడ జీవయాత్ర గడపుటకు తగిన సాధనల సేర్పరచి పనిలేక మలముల మాడుచున్న పెక్కు స్త్రీ పురుషులకు పనిసంపూర్తిగ గలిగించుటకు పెద్దపెద్ద పారిశ్రామిక సంస్థలసాహించి యీ ఆర్థిక సమస్య బరిష్కరించి యాచన వృత్తి అంతరింప జేయవలయును.

వర్తకు లనుసరించుట కొక సూచన

వర్తక తరగతు లనుసరించుటకు ఆర్థిక సమస్యగురించినను ఒకసూచన గావింపవలసియున్నది. మిరియములు కొబ్బరి మొదలగు పదార్థములు వర్తకులు అమ్ముచున్నారు. ఈ పరకులకు ముందుగనే జట్టి యిచ్చి వర్తకులు నష్టములపాలగుచున్నారు. రాబోవు పంటను గురించి బజారు పరిశీతుల సర్వము నెరుంగకయే ముందుగ జట్టి నీయుట నే నంగీకరింపను. అందులో వర్తకులందు కైకవా వర్ణయందుగల మనదేశమట్టి విధానము అలంబించరాదు. అప్పుడప్పుడీ పద్ధతిఅవలంబించుటచే లాభము రావచ్చును. కాని యీ విధానము ఆత్మ పణియ మైనది. ప్రపంచమునలి బజారుధరలను దెలిసికొనకుండ కంట్రాక్టులు యిచ్చుటకదు. సరకు సరఫరాగిరా కీలబట్టి వర్తకము సాగవలయును. అదిదెలియకయే ముందుగ కంట్రాక్టులిచ్చుట వర్తకరణికి విరుద్ధముగనుండును. మాపిలవర్తకులు వారియువకులను విదేశములకుబంపి వారిద్వారాతము వ్యాపారముజేయుచున్న పరకులధర వరలదెలిసికొని వర్తకపరిశీతుల గుర్తించుట లాభకరము. యువకులకు విదేశాభివృద్ధి వర్తకపరిశీతుల గ్రహించుటకు తరుణములు లభించును. నూతనదేశములందు మాపిలారు తయారుజేయుపరకుల వ్యాపింపజేయుటకు గూడ అవకాశములు గలుగును.

మాపిలాయువకుల ఏజెంట్లుగా విదేశముల కంపినవో, మాపిలవర్తకు లెన్నియొకవస్తువులు వర్తకముందు తప్పను. వెంటనే ఆచరణయోగ్యముగు యీపద్ధి మవలంబించుటకు జయింప సాధ్యముగాని అంతరాయములు నాకు గన్పించుటలేదు.

మాపిలాలైదీల విడుదల

మదరాసు కాన్ఫరెన్సు గావించిన తీర్మానమును మన్నించి తిరుగుబాటుకొరకు వైదుర్యబడినవారల విడువవలసినదని నేను దొరతనమునకు విన్నవించుచున్నాను. లాప్రకారము వీరు ఆపరాధులుగారని ఎవ్వరు చెల్లజాలరు. నైసికాసనము (మార్షలులా) క్రిందవారు శిక్షింపబడుటచేతను, నాప్రార్థనని రాకరింపదగినది గాదని నేను తలంచుచున్నాను. గవర్న మెంటునకు మరియొకటి విన్నవించుకొనుచున్నాను. కాన్ఫరెన్సులియందు మాపిలారి దురంతములకాసనమని ఒక కాసనముగలదు. కాసననిబంధాలు మహమ్మదీయుల. అభిప్రాయములకు మిక్కిలి ప్రతికూలముగనున్నవి. అట్టికాసనమునిర్మించుటకు కారణములేవియున్నను, ఆ దుష్ట నిబంధనలగుల కాసనమును కాన్ఫరెన్సులియండి తొలగించుటకు సమయ మాసన్నమైనదనియు, మాపిలారి హృదయమును వేధించుచున్న యీకాసనమును రద్దుజేయవలసినదనియు గోరుచున్నాను.

సంఘదురాచారములు

మన సంఘముందు రెండు దురాచారములు గలవు. పెద్ద పెద్ద గృహముల నిర్మించుటకు జేయు దుర్వ్యయము, మహారాజులములలో వివాహమహోత్సవములు సల్పుట అను రెండు దురాచారములు సంస్కరింపవలయును. అందుకొరకు ప్రజల ప్రజోధింపవలయును. లేనిపోనిగౌరవము పొందవలయునని ప్రాకులాడుట యీ దురాచారములకు గారణము. కాబట్టి దురాచారముల దొలగించుటకు విశ్వసంఘము సంపూర్ణముగ ప్రయత్నింపవలయును. మనము కష్టకాలముందున్నపుడు సహాయముజేసిన వారలకును సంఘములకును నమస్కృతు లర్పించు చున్నాను. నైజాము గారు జమీయతుల్ ఉల్ షా సొంఘము మిక్కిలి సహాయము జేసెను. అవసరమైనయెడ వీరిసహాయముముందు బడయగలమని విశ్వసించుచున్నాము.

ఉపసంహారము

ఉత్తరహిందూస్థానముందు భీకరాక్రమిని దాల్చుచున్న హిందూమహమ్మదీయ సమస్యగురించి వచించకుండ యాప్రసంగమును సమాప్తిజేయజాలను. పరిశీతులు బాగుగగుర్తించవలసి ఉభయనాయకులును వివేకమునకు వృద్ధిజెప్పి, అనుమానములకు అవకాశములొసంగ సాంఘికసంస్థల స్థాపింప ప్రయత్నించుట నాకుమిక్కిలి బాధగలిగించుచున్నది. యిస్లామీమతముగౌరవించుటయందు నేనెవ్వరికిని దీసిపోను. కాని ఆసమయోచితమగు వ్రాతలు, ప్రసంగాలు, సాంఘికసంస్థల మూలమున ఉభయ

పక్ష నాయకులను కయ్యమునకు కాలదువ్వుటమిక్కిలి ఖండించుచున్నాను. మళ్ళీ యాళ మందలి మాపిలారి తిరుగుబాటు ఉత్తర హిందూస్థానముందు హిందూమహమ్మదీయ వైరములకు ప్రతిఫలమనెడి వాద్యధవిశ్వాసము. ఈతిరుగుబాటు కథగ నిప్పుడు చెప్పుకొనబడుచున్నది. సామాన్య ఆర్థికభరితములకప్పు తిరుగుబాటు అవకాశ్యియిప్పుడు గాన్పించుటలేదు. పరస్పరము ఆధారపడి హిందువులు మహమ్మదీయులు సోదరులుగ యిప్పుడు మళ్ళీ యాళమందు నివసించుచున్నారు. మాపిలారి దురంతములు మిచ్చట సంపూర్తిగ మరచిపోబడిన పిదప, యితరరాష్ట్రములందు ఉభయ సంఘముల మధ్య వైరభావములు పెక్కువెరుగుచుండుటకు గతము నాకు దురూహ్యముగ నున్నది. అఖిలభారతదేశమందలి హిందుమహమ్మదీయులను వైరములమరచి, రాష్ట్రరహిత్యోగానుండ సామర్యముతో భేదముల బరిష్కరించు కొనవలయునని గోరుచున్నాను. ఉభయసంఘములను భారతమాతపుత్రులే కాబట్టి పరస్పర విరోధముల కెడమియక వికమత్యముతో జాత్యభివృద్ధికొరకు భేదసంఘములును కృషిసల్పుచు భారతచరిత్రయందు నూతనశకమును స్థాపింపవలయునని గోరుచు భగవంతుని ప్రార్థించుచున్నాను.

సమావేశ వారము, బల్లారి, మే 1926

బులెటిక్ నం 2

19-5-1926. ఉదయం 8 గం. డెలిగేట్ల బసయందు. కె. పి. సి. కాన్ఫిలు సమావేశము.

1 గం. పురసాధమున కర్నాటక యూనిఫికేషన్ అధ్యక్షుడు శ్రీయుత పండితప్రయత్న చిట్టో సాయుల్రం 6-30 గం. ఉత్సవము.

9 గం. డెలిగేట్లబసయందు కె. పి. సి. సి. యమ్మ సబ్బుల కమిటీవారును సభ చేయుదురు.

20-5-1926. పురసాధమున ఉదయం 7 గం. జాతీయ పతాకము నెత్తుట.

8 గం. స్వచ్ఛందసేవకుల సభ. (అధ్యక్షుడు శ్రీయుత హోసకొప్ప కృష్ణరావుగారు.)

11 గం.—12 గం. వీరశైవ యువకుల సభ (అధ్యక్షుడు రా|| సా|| పి. జి. హల్కె-టేగారు.

2-30 గం. 4 వ కర్నాటక రాష్ట్ర సమావేశము. అధ్యక్షుడు శ్రీమాన్ ఎస్. శ్రీనివాసయ్యంగారగారు.

25-5-1926 పురసాధమున—ఉదయం 8 గం.—11 గం. 4 వ కర్నాటక రాష్ట్ర సమావేశము.

1 గం.—డిటో. సా 6—యూనిఫికేషన్ సభ.

21-5-26 పురసాధమున 8 గం. గోరక్షణసభ అధ్యక్షుడు శ్రీయుత రాజా సభాభూషణ కర్నూర శ్రీనివాస రావుగారు.

1 గం. ద్వారకకర్నాటకసాహిత్య పరిషత్తు (అధ్యక్షుడు శ్రీయుత రా|| సా|| పి. జి. హల్కె-టేగారు.)

సా. 5-30 గం. భగిని మండలసమావేశము. అధ్యక్షురాలు శ్రీమతి కనక లక్ష్మమ్మగారు ఎం.పి. 28-5-26—ఉ. 8 గం కర్నాటక విశ్వ విద్యాలయసభ పురసాధమున.

ఉ 8 గం. రాజీనీత్రమున నూలు పడుకు పంచెము. 1 గం. పుర సాధమున ద్వారక కర్నాటక సాహిత్య పరిషత్తు, కర్నాటక కీర్తన సమ్మేలనము 19 తేదీనుండి వాణి విలాస నాటకకాలయందు జరుగును. (అధ్యక్షుడు శ్రీయుత రాజకవిభూషణ లింగరాజుగారు.)

- (1) సన్మానసంఘమువారికిని, విజిటర్లకు టిక్కెట్లును న్యానసంఘ కార్యాలయమువద్ద 15 తేదీనుండి ఇయ్యబడును.
- (2) నూలుపడకు పంచెమునకు విన్నపపత్రములను 20 వ తేదీగాని అంతకుముందుగాగాని పంపుకొనవలయును.

వర్షపాతము

సిన్హా మే 14:— పెనిన్సులాలో వర్షము తగ్గినది. ఉత్తరమునకు వ్యాపించినది. అస్సాములో సాధారణముగా నున్నది. బీహారు మధ్యఇండియా, తూర్పు మలబారులలో అక్కడక్కడ నున్నది. ఉత్తరబర్మా బెంగాలులలోకూడ ఎక్కుమున్నది. నూచన:— పెనిన్సులాకు దక్షిణముందును బెంగాలులలోను ఎక్కుముందును. అ. ప్రె.

జార్వాటూ రైల్వే

ప్రభుత్వపు టెర్మాట్లు

కలకత్తా, మే 14:— కొంతకాలమునుండి చాల నష్టములువచ్చుటవలన ప్రభుత్వమువారు జార్వాటూ రైల్వేను ఎవరి కైనను ఇచ్చివేయ నుద్దేశించుచున్నారు. క్రిందటి మార్చిలో అస్సాము బెంగాలు రైల్వేచారి సలహాపై అస్సాము బెంగాలు అందు స్టీమరు కమ్యూనికేషను సలహాసంఘమువారితోచేరి ఈ విషయమైచర్చించిరి. కొన్ని మరతులపైన ప్రభుత్వము వారు అస్సాము బెంగాలు రైల్వేకిచ్చుటకు ప్రభుత్వమునకు సలహా యియ్యబడినది. ప్రభుత్వమువారు ఏర్పాటుచేయుచున్న రాకుండ ఫ్లానిక్ ప్రజల యభిప్రాయమును కనుగొన ప్రయత్నించిరి. మే 10 వ తేదీన జార్వాటూలో అస్సాము ప్రభుత్వపు ఫీపు ఎంజినీరు అధ్యక్షతక్రింద సభ జరిగెను. ఆర్థికసభ్యుడు, తేయాకుతోటల యజమానులు, జార్వాటూ రైల్వే మానేజరు, వర్తక సంఘముల ప్రతినిధులు వచ్చియుండిరి. ఎవరి యాజమాన్యముక్రింద నున్నను మూడు రైలులును యుండవలెననియు ప్రత్యేక కర్మాగార ముండవలెననియు, రేటు ఇతర రైల్వేలకు వలెనే యుండునట్లు తగ్గింపవలెననియు తీర్మానించిరి. అధ్యక్షుడు ప్రభుత్వము ఏమార్పు చేసినను అందరి సౌఖ్యమును గుర్తించుకొనియే చేయునని అభయకా ప్రతిపాదించెను. (ఆ. ప్రె.)

ఇండియా గేజెటు

సిక్ర, మే 14:— ఈక్రింది వివరములు ఇండియాగేజెటులో ప్రచురింపబడినవి
కాసనకాళి:— కేంద్ర కాసనసభాసభ్యత్వమునకు పి. ఆర్ రావుగారు రాజీ నిచ్చిరి. వారి స్థానమున ఎ. ఎ. యల్. పార్సన్నగారిని నామినేటు చేయబడినది.
నానాజాతిసమితి అస్సామ్ ప్రత్యేక సమావేశపు జర్నలీని సంఘములోనికి రానిచ్చుటను గూర్చి భారత ప్రతినిధి నివేదిక ప్రచురింపబడినది.

హోమకాళి:— 16 వ రూలు ప్రకారము నువ్వీరురు సివిలు సర్వేంటు జీతములు పెన్షనులు మార్పులు 1924 ఏప్రిలు 1 వ తేదీనుండి అమలులోనికి రాగలవు.
ఆర్థికకాళి:— రైల్వేల డిప్యూటీ అక్కౌంటెంటు జనరలుగ దివానుబహదరు ఆర్. సుందరాచారిగారిని నియమించబడినది.
విద్యాకాళి:— మద్రాసు సర్దును జనరలుగా కల్లులు హాచిన్సంగారిని నియమించినట్లు గేజెటులో ప్రచురింపబడినది. (ఆ. ప్రె.)

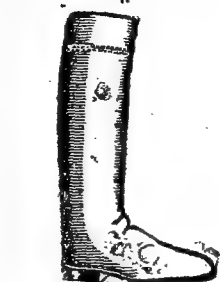
విద్యార్థులు కవలెను 832

మోటారుకారులను నడపుటకు, అందుకు సంబంధించిన మెకానిజము పూర్తిగా నేర్చుకొనుటకు విద్యార్థుల కొవలెను.
ప్రాప్యేక్షముకు ఈదిగువ విలాసమునకు వ్రాయుడు.
Principal
SRI RAM MOTOR SCHOOL
(Recognised by the Govt.)
The Best Equipped Motor School
Walajah Road
Tel. 3444 Madras.

అసలు సవరంబంగారు, సీమవెండి, మణులు మొదలగువాటికి పూచీ నిచ్చెదము.
కేశవజీ దేవ్ చందు
మ్యానుఫాక్చరీంగు జ్యాయలర్లు గోల్డ్ అండు సెల్టర్ స్క్రిత్తులు, మణుల వ్యాపారస్థులు,
175 చైనాబజారురోడ్డు, మద్రాసు.

పలకరకముల అందమైన గాజులు, మణులతో కట్టబడిన గాజులు, గడియారము గొలుసులు, వెండిపాత్రలు, నగలు మొదలగు వీధముగానున్నవి.
గాజుల జుర్రీకి చేదారముతో సహా మజారి ర్వు 0-0-0, మణులతో కట్టబడినది సవరం 1 మజారి ర్వు 2-0-0, మెడగొలుసులకు సవరం 1 కి మజారి ర్వు 2-0-0, ఉత్తరములు ఆంగ్ల లాంగ్ యందే వ్రాయవలెను.

KESH VJEE DEVCHAND
Manfg Jeweller Gold & Silversmiths,
& Precious Stones Merchants,
175, China Bazar Road, Madras.

వీటి కన్న టికిని మేలయిన రంగులు గలవు

మృదువైన చర్మమైనను, రంగుపూసిన చర్మమైనను, తెల్లటి తోలు అయినను, బోప్సీలైనను, వెల్లింగ్ టూట్ బూట్సులయినను, తోలుతో చేసిన యితర సామానైనను వీటికన్న టికిని “కోబ్రా” రంగు చాలా ప్రసిద్ధమయినది.

“కోబ్రా” పేరు జ్ఞాపకముం గాని మీసాపు యజమాని మేలయిన రంగులు యివ్వమని అడుగుము. అతడు “కోబ్రా” రంగు లనే యిచ్చును.

తయారు చేయువారు

బెత్ అండ్ ప్లాట్, లిమిటెడ్.
వాట్ పోర్డు,
ఇంగ్లాండు.
ఎల్లచోటులందు దొరకగలదు. (2)

వైద్య మహాసభ

నర్ మహమ్మదు షాఫీగారధ్యక్షత వహించుట
లాహోరు, మే 14:— అఖిలభారత వైద్యుల సభవారి అవ్వమ పంజాబు వైద్యమహాసభ లాహోరులో 29, 30 వ తేదీలలో జరుగును. భారత్వ జబ్బుగా మండుటవలన నర్ మహమ్మదు షాఫీగారు ఇంగ్లాండువెళ్లుట మాని తిరిగి బొంబాయి నుంచి లాహోరు చేరిరి. వారే ఈ మహాసభకు అధ్యక్షత వహించెదరు.
లాహోరు కింగు ఎడ్వర్డు వైద్యకళాశాలలో ఉపన్యాసకుడు లెఫ్టి నెంటు కల్లులు ఛేంబర్సగారి ఆధిపత్యమున 30 వ తేదీన సైన్సు మహాసభ జరుగును. (ఆ. ప్రె.)

స్టేగువలన ఊరు పాడువడుట
లాహోరు, మే 14:— స్టేగు చాలకాలమునుండి ఎక్కువగానుండుటవలన హిస్సార్ గ్రామము పాడువడినట్లున్నది. (ఆ. ప్రె.)

డాక్టోరింగు, మే 14:— బెంగాలు గవర్నరుగారు నేడు డాక్టరింగు చేరిరి. (ఆ. ప్రె.)

‘ఫిల్ము బహిష్కరణము’
లాహోరు, మే 14:— సినిమెటోగ్రాఫు చట్టమందలి 7-వ భాగములోని 7-వ అంశప్రకారము గవర్నరుగారు ‘అమర్ సింగు బాక్సు, అనుఫిల్మను పంజాబులో నెక్రడెను ప్రవర్తింప రాదని యుత్తరపు చేసిరి. (ఆ. ప్రె.)

కౌను థియేటరు 2253

15-5-26 శనివారమునుండి 18-5-26 మంగళవారమువరకు త్రితీసము 2 ప్రదర్శనములు. సా|| 6-15 గం, రా|| 9-30 ని|| ప్రతి శని, ఆదివారములందు ప్రత్యేక మాటనిగలదు
మధ్యాహ్నము 3 గం-15 ని
మ ద న్ థి యే ట ర్సు లి మి టె డ్ వారు మొదటివారము 1, 2, అండు 3, ఉపకథలు లేక 7 భాగములు తతీన్ అద్భుత ఇంటి వెలుపటి సీరియల్ లోని
“మాను రాణి” ని
రాణియాల్ రోలండు ప్రధాన కథా నాయకరాలు ఇవి వతీన్ కీరియలునందు చాలగొప్పది అనేక ఇతర ఫిల్ములు కూడ చూపబడును

మెయిలు సీమర్లు

బొంబాయి, మే 14:— ‘రజ్జాకు’ ఓడ టపాతో లంఘనముండి 29 వ తేదీన బయలుదేరి ఉదయమున ఇక్కడకు చేరినది.
‘రాస్సురా’ ఓడ లండను 18 వ తేదీన చేరెను.
నర్మండా ఓడ టపాతో బొంబాయినుండి 1 వ తేదీ బయలుదేరి మార్చేల్సు 14 వ తేదీ ఉదయము 6/30 గంటలకు చేరెను. ప్రయాణీకులు లండను శనివారము మధ్యాహ్నము చేరుదురు. టపా ఆదివారము ఉదయమున బట్వాడా చేయబడును
క్రకోవియా ఓడ ఏడెను 12 వ తేదీన విడిచెను. ఇక్కడకు 18 వ తేదీన రాగలను. (ఆ. ప్రె.)

ఇ ను ప వె ట్టె లు

రేతుమార్కురి కి ప్లెట్టె నెం 486 గల ఇనుప పెట్టెలు గొప్పబహుమానములు, లెక్కలేని యోగ్యతాపత్రములు, చాతుర్యమైన పనితనము, న్యాయమైన ధరలు, నూతనమోడర్లు లు మొదలగు నవి గలది.

Apply to:—
KAHN BAHADUR WALJEE LALJEE & Co.,
Phone No. 2022
Telegrams:—“Faith.” } Govt. Suppliers
133, Broadway MADRAS

వైన్ యింకు వర్క్సు లిమిటెడ్,

బె బి వా డ
ఈ కంపెనీలో భాగస్వాములుగా చేరువారికి మంచి లాభము వచ్చుటకు దగినన్నియవకాశములు గలవు. ఇందు చేయబడు ఫౌంటెన్ సిరాలు, వ్రాతసిరాలు, అచ్చుసిరాలు మొదలైన సిరాలు మిక్సిలి తక్కువఖరీదుకు గిట్టింపుయగును. కంపెనీకి మెషినరీగాని ప్రత్యేక భవననిర్మాణముకాని నిబంధనలేము. విదేశపు సిరాల కంటే మిక్సిలి తగ్గింపు ధరలతో న్యూజాం ముచేసినను విరివిగా లాభము రాగలదు.
తక్షణమే ప్రాప్యేక్షములు దరఖాస్తు ఫారములు తెచ్చించుకొనుడు. భాగములు గైకొనుడు.

రవీంద్ర కవి ఇటలీ ప్రయాణము

బొంబాయి చేరుట

డెయిలీ మెయిలు ప్రతినిధిలో సంభాషించుట

బొంబాయి, మే 14:—డాక్టరు రవీంద్రనాథ టాగూరు గారు తమ కోడలితో కుమారునితో బొంబాయి చేరిరి. వీరి తో కూడ బొంబాయి చేరవలసిన సి. యాన్. ఆండ్రూసు గారికి బహుశః దక్షిణ ఆఫ్రికానుండి మట్టాడుటకు కాబోలు సిమ్లాకు రావలసినదని వైస్రాయవద్దనుండి తంతి వచ్చెను. డెయిలీ మెయిలు ప్రతినిధి కలుసుకొని మాట్లాడినప్పుడు ఇటలీ ప్రభుత్వమునా రాహునించినందులకు గాక తా విడివరకే కొంతమంది స్నేహితులతో చేసిన వాగ్దానములవలనను వైద్యచికిత్సకొరకును విశ్రాంతి కొరకును ఇటలీకి బోవుచున్నామని డాక్టరు రవీంద్రనాథ కవిగారు చెప్పిరి.

హిందూమహమ్మదీయ వైషమ్యము

హిందూమహమ్మదీయ అల్లరులనుగూర్చి యూరపుఖండమందుకూడ మధ్యయుగములందు మతకలహములు మెండుగా మండినవియును, విద్యావ్యాప్తివలననే అట్టి వాతావరణము తొలగిపోయినదియు ఆయన చెప్పెను. అభిప్రాయభేదములను హిందూదేశములో సహింస లేకుండుట అనాగరకత లేకము లింకను మెగిలి యుండుటయే యని చెప్పెను. దీనిని వెంటనే పరిష్కరించుటకు తమ మార్గమెద్దియు గానవచ్చుటలేదు గాని అంతయు సద్విద్యమీదనే ఆధారపడియున్నదనెను.

తమయొక్క ప్రత్యేక పనియగు గ్రామపునర్నిర్మాణమును గూర్చి ప్రజలలో విముఖతయు మూఢ విశ్వాసములును తొలగి పోయినగాని వారి నేడియు రక్షింపజాలదనియు నాయకులు ప్రజలతో కలిసి పనిచేయవలె ననియు డాక్టరు టాగూరుగారు చెప్పిరి. (ఆ. ప్రె.)

ఇర్వినుదంపతులకు విందు

సిమ్లా, మే 14:—సిమ్లి ఉత్సవము మహోత్సాహంతో ఇరిగినది. ఇర్విను దంపతులును సర్వసేవాధ్యక్షుడును బద్వర్తడును సతీయు కొటీరీవాగారిచే నీయబడిన విందునందు పాల్గొనిరి. (ఆ. ప్రె.)

ప్రధానమంత్రి సంచారము

బెజవాడలో స్వాగతము

బెజవాడ, మే 14:—ప్రధాన మంత్రి బెజవాడ తేనా నుండి మెయిలులో శాసనసభ్యుడు రామస్వామి మొదలి యారుగారితో శాసన సభ్యుడు ఎ. తి. రా. జు. లు వాయు డుగారితో వచ్చిరి. మిర్జాపూరు జమీందారుగారు వారిని ఆదరించిరి. ప్లాటుఫారము మీద టి. ఆర్. చంద్రను బి. సి. యన్. దిప్రూట్టిక లెక్కర హబీబుల్లా సాహేబు, కళ్యాణస్వామి నాయుడు, లక్ష్మణరావు నాయుడు, కాలేశ్వరరావుపంతులు, శిలం జగన్నాథరావు నాయుడు భారట్లాగా గుండెరి. మంత్రి మిర్జాపూరు జమీందారుగారి ఆతిథిగా నున్నారు. సాయం కాలము 5 గంటలకు వై. యం. ఎ. సంఘమువారు విందుచేయుచున్నారు.

రామకౌటాన లైబ్రరీలో సాయంకాలము 5-30 గంటలకు స్నేహితుల ప్రార్థనమువలన రామస్వామి మొదలియారు గారు ప్రస్తుత రాజకీయముల గూర్చి యుపన్యసింప నంగీకరించిరి. (తంతి.)

క్షీరబలాత్మలము

2126

ఇది మలబారుదేశమున ప్రఖ్యాతిని పొందినది శ్రీ ముక్త్యాల రాజావారు బహుధనము వ్యయించి చేయించినారు. వాతకోగములకు వైద్యాయుధము. నరములకు బలమును గలిగించి, శరీరదార్ధ్యమును పెంపొందించును. చచ్చుబడిన శరీరము గలవారలకు, సకలకీర్తిని గోల్పోయినవారలకు చాలామంచిది. వాతకోగ లనకమండి దీనినుంచి విముక్తులై వారు. సంస్కారాధిక్యమున కూడు విధములుగా తయారయినది. ఏది కావలసినవారు దానిని తెప్పించుకోవచ్చును. వాడు విధము మందుతో నుండును.

7 సార్లు ఆవరితము 4 ఆవున్నులు	2-0-0
21 " " "	4-0-0
101 " " 1 ఆవున్ను రు 3/- 4 ఆవున్నులు రు 12-0-0	

ఆర్డరపాయనకాల, ముక్కాల్. (కృష్ణాజిల్లా)

సర్ మాల్కాము హాయిలీ

సిమ్లా, మే 14:—రి వ లేదిన ఛక్రాటా విడిచి సిమ్లా ఈ మధ్యాహ్నమునకు సర్ మాల్కాము హాయిలీగారు చేరిరి. తోవలో టారు జబ్బాలు, బాల్సును, ఫియోగు మొదలగుకొండ ప్రదేశములను చూచెను. (ఆ. ప్రె.)

సిమ్లా, మే 14:—1946 ఇండియను నామరలేజీమను శాసనము 1926 జూలై 1 వ తేదీనుండి అమలులోనికి వచ్చును.

భారత ప్రభుత్వమునకు ఒత్తిడి కలుగజేయవలెను

లక్నో, మే 14:—రాష్ట్రీయ పోస్టులు ఆర్ యమ్. యన్. మహాసభ కధ్యక్షత వహించిన ముగియ హుషేను కిద్వే గారు వారికష్టములను ప్రభుత్వమువారు తీర్చవలెనన్న ప్రభుత్వమువారికి ఒత్తిడిగలుగవలెను. ఒత్తిడి నేరములవలనగాదని చెప్పిరి. కిద్వేగారు కేంద్ర శాసన సభాసభ్యులు. (ఆ. ప్రె.)

వస్తుగుణ దీపిక

అయిదవ కూర్పు నూతనాంశములం జేర్చి ముద్రించితిమి ఇందు పనుప్త వస్తువులు మూలికలు, కాయగూరలుల పలములు ఆహార పదార్థములు మొదలగు వానియొక్క గుణగుణ దుగ్ధణములు జక్కగ వివరింపబడినవి. దీని సహాయమువలన ఆరోగ్యమును బడయగలగ. ప్రతి గృహమందును నీగంధ ముంచదగినది నిల రు 5-0-0 పోస్టు ఖర్చులు ప్రత్యేకము.

యర్రా జగ్గరావుబ్రదర్సు, రాజమండ్రి

విజయనగరనివాసులగు బ్రహ్మశ్రీ మదజ్జా దాది భట్ట నారాయణదాసుగారు రచించిన

శ్రీ యథాధిక రామాయణము

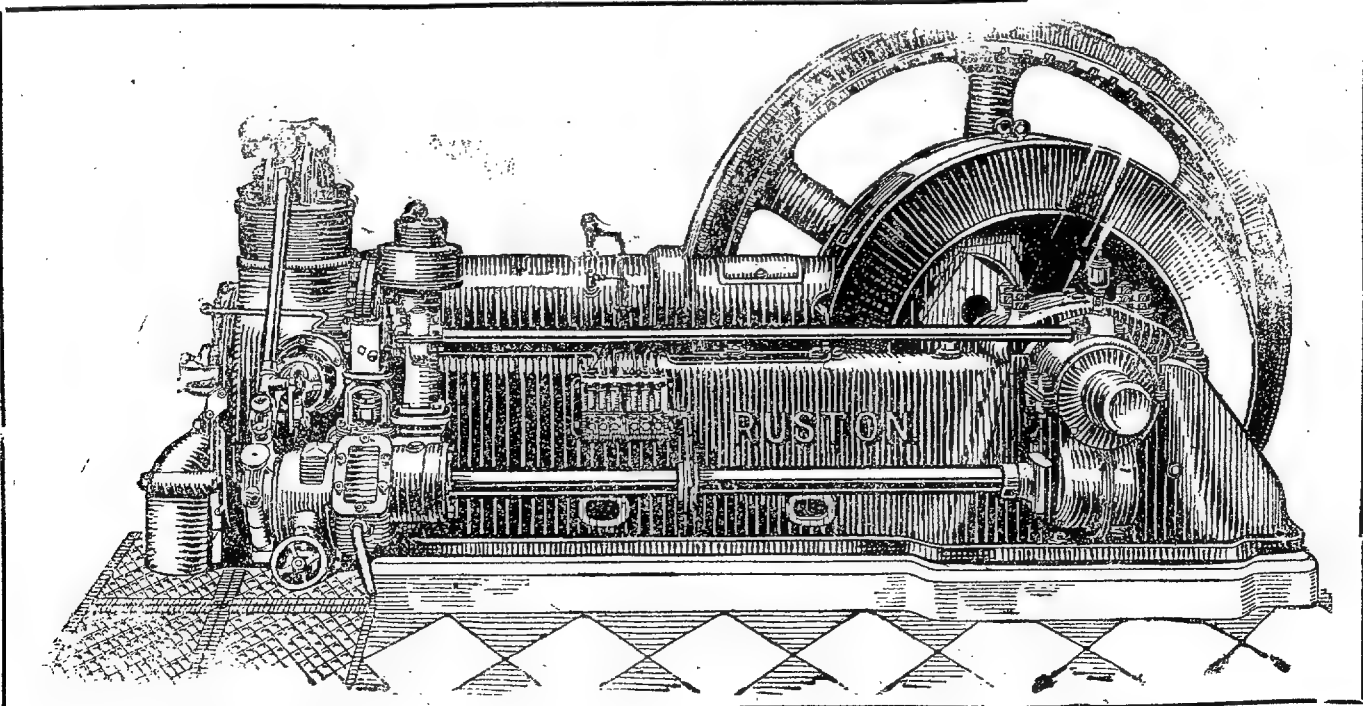
పారికథారూపక పద్యగద్యగీతప్రబంధము. ఇందు శ్రీ రామ జననము, శిశుకళ్యాణము, పాదుకాపట్టాభిషేకము సుగ్రీవసఖ్యము, హనుమత్సందేశము, సామ్రాజ్యనిధియును నాతాస్వములు. పారికథాకాలక్షేపములకుం బనికవచ్చును దీనివెల పోస్తేదీగాక రు 2-0-0. గ్రంథకర్తగారికి వలసినవారు వ్రాసి తెప్పించుకొనవలెను. 113

ది రస్ట్ క్రాడ్ ఆయిల్ ఎంజిను

ప్రస్తుతము బజారులోనున్న ఆయిల్ ఎంజిను లన్ని టికంటెను మిక్కిలి పోడిమిగలది. తక్షణమే కదులును. హాట్ బల్బు, స్ప్రే, మాగ్నెటా, మున్నగునవి లేవు.

పొయ్యికి మిక్కిలి సరసమైన నూనె చాలును. కొద్దినూనెతో పనిచేయును. చతురత ఏమియు ఉండ నవసరము లేదు.

నెం ఎ 4512 రు, చిత్రముగల మా క్యాటలాగుకు వ్రాయుడు.

(388)

మద్రాసులో సోల్ ఏజంట్లు: మాస్సి అండు కో, లిమిటెడ్, ఎంజనీర్లు, తపాల్ వెట్టె నెం 60, మద్రాసు.

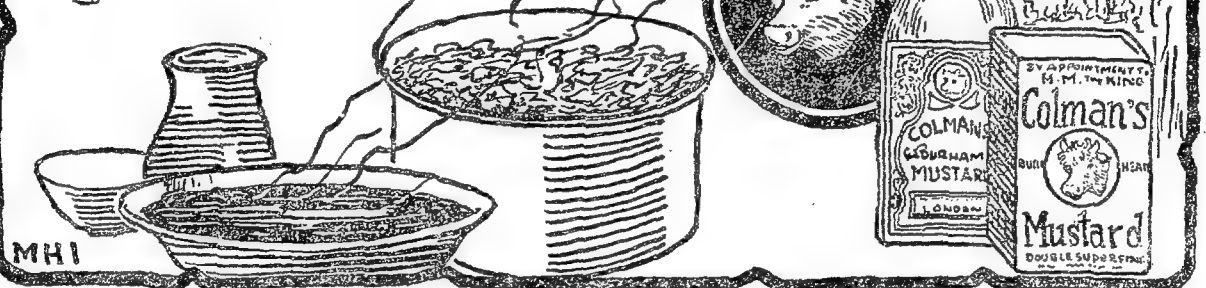
జీర్ణమునకు ప్రకృతి సహాయము.

ప్రకృతి ఆపాలను జీర్ణశక్తికి సహాయముగా ఏర్పాటు చేసియున్నది. మరియు అది మిక్కిలి శ్రేష్ఠమైన సాంబారము. మంచి రుచిని కలిగించును.

దుకాణమునందు కోల్ మాస్సు ఆవపిండి డబ్బానుకొని, మీరు భుజించు ఆహారముతో వండిగాని లేక చేర్చిగాని ఉపయోగింపుడు. అది మంచి రుచిని కలిగించుటయేగాక, మీ ఆరోగ్యమును వృద్ధిచేయును. అన్నిదుకాణములందును డబ్బా లలోను, బుడ్లయందును వేసి సిద్ధముగా విక్రయించబడుచున్న కోల్ మాస్సు ఆవపిండి మిక్కిలి పరిశుద్ధమైనది. చేతితో తాకబడుటలేదు. ధర చాల స్వల్పము.

ఎప్పుడును కోల్ మాస్సు ఆవపిండినే వాడుడు.

డబ్బాలపైనను, బుడ్లపైనను ఉండు వర్తక గుఱుతును గమనింపుడు.

బంగోలు (స్వకీయ విలేఖరి)

కాంగ్రెసుసంఘ నిర్మాణము

కాంగ్రెసు కాంగ్రెసు తీర్మానానుసారముగా మాపురముందు మాతనకాంగ్రెసుసంఘము నిర్మింపబడినది. చాలామంది పురప్రముఖులును న్యాయవాదులును చందా చెల్లించి సభ్యులుగా చేరిరి. కాంగ్రెసుసంఘ కార్యనిర్వాహక నిర్మాణము ఎన్నుకొనుటకు యీ నెలలో సమావేశము జరుగును. ఈ పర్యాయము కాంగ్రెసు కార్యనిర్వాహకవర్గమునందు అధికారపదవులను స్వీకరించి కాంగ్రెసు కార్యక్రమమును జయప్రదముగ నిర్వహించుటకు మామూలలో న్యాయవాదులు పూనుకొనెదరని నమ్ముచున్నాను.

తాలూకాబోర్డు సభ్యులపై నేరారోపణ

గతసంవత్సరము సెప్టెంబరు నెలలో తాలూకాబోర్డు ఎన్నికలయందు అద్దంకి ఫిర్యా ప్రతినిధులగు నెన్నుకొనబడిన శ్రీయుత నర్రా శ్రీరాములు, కాకిని కొటయ్యగార్లపై అక్రమ పద్ధతులచే వోట్లు సంపాదించిరను నేరమునకై ప్రభుత్వము వారు వారిని ప్రాసిక్యూటర్ జనరలు వద్దకు అనుమతి తొలగిరని తెలియపర్చినది. కడచిన అక్టోబరు నెలలో జరిగిన తాలూకాబోర్డు అధ్యక్షుని ఎన్నికలో శ్రీయుత నర్రా శ్రీరాములుగారు ప్రస్తుత అధ్యక్షులకు పోటీగానిలిచి పడిపోయిరి.

తెన్నిసు పంచాయితీలు

మాపురమందలి "హైదర్" క్లబ్బువారిచే జరుపబడిన తెన్నిసు పంచాయితీ యీ నెల ౮ వ తారీఖుతో అంతమొందినవి. జిల్లా కలెక్టరుగారిచే గెలుపొందినవారికి బహుమతు లాపంబడినవి. డిబుల్సుపైనల్సులో శ్రీయుత దేశరాజు పార్వతామరావు, పార్థసారథిగార్లు; శ్రీయుత మాధవపెద్ది నారాయణరావు, పా. వి. కే. సుబ్బారావుగార్లను ఓడించిరి. సింగిల్సుపైనల్సునందు శ్రీయుత సారథామరావుగారు గుంటూరు పురవాసులగు అంకమనాయుడిగారిపై గెలిచిరి. తెన్నిసు పంచాయితీలు చూడుటకై పురప్రముఖులును, ఇతర ప్రేక్షకులును ఎందరికొలది వచ్చిరి. మా సభకలెక్టరుగారు శ్రీయుత ఎస్. ఎ. వెంకటరావుజి. సి. యస్. గారు యీ తెన్నిసు పంచాయితీలను జయప్రదముగ కొనసాగించినందులకు అభినందనలు.

మునిసిపల్ హైస్కూలులు

బంగోలుమునిసిపల్ హైస్కూలుయొక్కయు విద్యార్థి సంఘముయొక్కయు వార్షికోత్సవము గత మాసాంతమునందు

గుంటూరు జిల్లాబోర్డు అధ్యక్షులగు శ్రీయుత పి.సి.యస్.యతి రాజులునాయుడు యం.యల్.సి.గారి అధ్యక్షతక్రిందజరిగినది.

ప్రధానోపాధ్యాయులగు శ్రీయుత వెంకటేశ్వర శ్రీరామరావుగారు వారి సాంవత్సరిక వివేదికమును సమర్పించిరి. వారి నివేదికము అన్ని విషయములలోను హైస్కూలుయొక్క ఆర్థికవృద్ధికి నూచించుచుండెనుగాని హైస్కూలుయొక్క ఆర్థికస్థితి మాత్రము మిక్కిలి విపాదకరముగా నున్నదని స్పష్టమగుచున్నది. ఆ మునిసిపాలిటీవారు యెంత ప్రయత్నించినను యెన్నిపర్యాయములు యెన్ని విధములుగా ప్రార్థించినను ప్రభుత్వమువారు గ్రాంటు నిచ్చుటకు నిరాకరించుట తాడ సాంకేతికసంఘముల విద్యాభివృద్ధి ప్రయత్నములయెడ వారికి గల విముఖత విశదమగుచున్నది.

అధ్యక్షులు తమ అంత్యోపన్యాసమునందు తమ జిల్లా బోర్డుచే సంవత్సరమునకు రూ. 1000 గ్రాంటును యిప్పించెదమని వాగ్దత్తము చేసిరి. జిల్లాబోర్డు అధ్యక్షులు, మా హైస్కూలు యొక్క ప్రస్తుత విషయపరిస్థితులను గమనించి తమ వాగ్దత్తమును త్వరలో నెఱవేర్చెదరని నమ్ముచున్నాను.

శాసనసభల ఎన్నికలు

ఆంధ్రరాష్ట్ర కాంగ్రెసు సంఘమువారు గుంటూరు జిల్లాతరపున రాబోవు రాష్ట్రీయ శాసనసభల ఎన్నికలలో అభ్యర్థగా నియమించిన ముగ్గురిలో మాతాలూకా చీమకుర్తి నివాసులగు శ్రీయుత కోట జయరామరెడ్డిగారికరని తెలిసికొనుటకు మిక్కిలి సంతోషముగా నున్నది. శ్రీయుత జయరామ రెడ్డిగారి నియామకము అన్ని విధములను కొనియాడదగినది. వీరు ధనవంతులు, విద్యావంతులు శాంతస్వభావులు. కాచి వడబోస కాంగ్రెసువారు. మీరుమిక్కిలి ఖద్దరుపై గాఢాభిమానము గలవారు. విసెంటుగారు హామరూలు ఉద్యమము నుండియు ప్రజాహిత తీవ్రమునందుండి పనిచేయుచున్న ఉత్సాహవంతులు. వ్యవసాయదార్లవుటచే రయితుల కష్టములను బాగుగా గుర్తెరిగినవారు. 1920 సంవత్సరమునకు పూర్వము ఆంధ్రదేశ మంతటను జాతీయభావములను రాజకీయ పరిజ్ఞానమును జనసామాన్యమునందు పెంపొందించుటకు తోడ్పడిన గ్రంథాలయోద్యమమునందు పాల్గొని మాతాలూకాలో గ్రంథాలయములను నెలకొల్పుటకై కృషి చేసిన కార్యదీక్షాదక్షులు. కలకత్తా ప్రత్యేక దేశీయమహాజనసభలో సహాయనిరాకరణము ఆమోదించబడినప్పటి నుండియు ఉద్యమాభివృద్ధికై ప్రచారము గావించియు, తిలప స్వరాజ్యనిధికిని, ఇతర కాంగ్రెసు సంస్థల పోషణమునకును కృషిచేసి ద్రవ్య మొసగియు వారిదేశ సేవాపర్యవేషమున బౌద్ధార్యమును వెల్లడించిరి. గుంటూరు జిల్లా ఓటర్లందరు తప్పక వీరిని ఎన్నుకొని కాంగ్రెసుయెడ వారికిగల భక్తివిశ్వాసములను చూపి వారివిధి నెఱవేర్చుకొందురని ప్రార్థన.

అష్టావధానము

ఈనెల 10 తేదీన పెద్దాపురములో విజ్ఞోరియా పురమందిరమున, పార్వతీపురములో వకీలుగానున్న బ్రహ్మశ్రీ ఉపాధ్యక్ష నారాయణమూర్తిగారి రితిజయప్రదముగ అష్టావధానము నొనర్చినారనియు నందులకాపురమందిరసభ్యులాలేనియనన్యసామాన్యమేధావి కేవలమునకు మెచ్చి యాతనికొక స్వర్ణపతకము నిచ్చెదమని వాగ్దానమొనరించి యుచితరీతిని తత్కాలంబున వారి నెంతయు బహూకరించినయియు, వీరి ప్రాంతములందష్టావధానమున బ్రసిద్ధినించినవారనియు నిలులనే యనేకవోట్ల స్వర్ణపతకంబులను తిదితరబహుమతులనొందినారనియు వాగ్దానమునెంత విజ్ఞానమును సంపాదించినారో యంకమనాయుడు పంపిణీతాంధ్రములందు సంపాదించినవారిని తెలుపుట తలచియు సంతసించుచున్నాను.

అ. ర. విశ్వగప్యమి.

మూత్రసంబంధమైన వ్యాధిచే గలిగిన అతినరముల బలహీనతకు మిక్కిలి గుణకరమైన ట్టి, అద్భుత నివారిణి

మూత్రసంబంధమైన వ్యాధిచే కలిగిన అతినరముల బలహీనతచే బాధపడుచుంటిని. నేను అనేక వైద్యులవద్ద చికిత్స చేసికొనియు కొంచముమాడ గుణముకాలేదు. కడపట శ్రీ వెంకటగిరి కుమారరాజుగారి సిఫార్సుపైన కృష్ణాపురనివాసియును ప్రస్తుతము, చెన్నపురి, మైలాపూరు, కన్యకోటు, లిక్ పెరారియా వీధిలోనున్న "అల్పర్తా లాజ్ఞియండు" కాపురమున్న పండిత స్వామి ఎస్. శ్రీనివాసఅయ్యగారివద్ద చికిత్స ప్రారంభించితిని. స్వల్పకాలములోనే అనగా ౩9 దినములలోనే నాకు గలిగిన అభివృద్ధికి, శ్రమనివారణమునకు నేను మిక్కిలి ఆశ్చర్యపడుచున్నాను.

10

చెలికాని సూర్యారావు మూరమండ జమిందార్ శ్రీ వెంకటగిరిరాజుగారి బామరది. 12-5-1926.

గాంధీ దైవజ్ఞుడు

బాతకనసలు లేక ప్రశ్న వ్రాయు కాలము తెలుపవలెను. భవిష్యత్తును గురించిన 5 ప్రశ్నలకు రూ. 1.0.0 పై ప్రతి ప్రశ్నకు 0-4-0. ఒక సంవత్సరము పూర్వము వ్రాయ. రూ. 2-0-0 వి. పి. చార్జి ప్రత్యేకము. ఆంజనేయస్వామి జ్యోతిషులు. పూర్తి తెలుగులో, (పెద్దాపురంబిల్లా)

శాంపిలు యినాము.

మొదటిరకం.

ధరనలిను.

కృష్ణమూర్తి అండు కంపెని

నూతనమైన కలరు నూలు రంగుపని శాల 157 నెంబరు, దక్షిణమాశివీధి, మధుర.

ఆంధ్రదేశములో ఖ్యాతిపొందిన, తల్లిబిడ్డ. సింహంలేబిలుగల కలరు నూలునుతీయుదు.

మా రంగుపని శాలలో చాయ అద్దకముచేయుట కలరు రంగు నూలు దినుసులు, మేలైన దేశం బట్టలునున్న ఛారిబట్టలు దినుసులనున్న నమ్మకముగా వుపయోగముచేతే మేలైనరకం రంగునూలు అన్ని నెంబరులోను డ్రైమెన్ రకములున్న మావద్దగలవు. శాంపిలుకున్న, ధరకున్న వ్రాయవలయును.

తెనుగు కైలోచూరు మిక్కిలి సులభముగా ఆంగ్లభాష నేర్చుకొనవచ్చును.

ఇది 10,000 వ్రజలచే చదువబడి సుప్రసిద్ధి చెందినది.

ఆంగ్లభాషలో గ్రంథముల మావర్తికగుణుతును గమనించి మాచి పుస్తకమునుకొనుడు. ఈ పుస్తకము నందు 'జేబు తెలుగు' ప్రకారములేనిచో వైకము వాపనీయబడును.

ఆంగ్ల ఆశాన్ లేక ఆంగ్ల బోధిని.

60 దినములలోగా ఎవరైనను ఆంగ్లభాష నేర్చుకొనవచ్చును.

ఆంగ్లభాషను మాట్లాడుటకును, చదువుటకును, వ్రాయుటకును బాగుగా సేయును. 600 పుటలు గల పెద్దగ్రంథము ధర కాపి 1-శి రు 2-0-0 తపాలఖర్చు రు 0-8-0.

టి. రాజగోపాలు మొదలియారు. 302, టంకశాలవీధి, మదరాసు.

125

ఆంధ్ర పత్రిక

పింటినాళముతోట తుపాకి సుప్రసిద్ధముగ కంపెనివారిచే చేయబడ్డది.

ధ ర లు

కాటలాగు

నానావిధముల వాల్వర్లు 3068 ఆంధ్ర లేక ఐదుతోటాలు యెక్కునవి.

[స్టాపితము ౧౮౬౩౩ సం.]

న ము 3౨, 3౪, 3౬ అంగుళములలో దొరుకును. చిన్నవి జేబులో పెట్టుకో గలిగినవికూడ దొరుకును. (2౧౯8) యం. వి. రామానుజంశెట్టి అండు కంపెని, నెం. ౧౨, బ్రాడ్వే, మద్రాసు.

స్ట్రీటుగర్లరులు, గాల్వనైజుడు ముడుతలు గలిగినట్టియు, సాచారకములవీట్లు

జీవితము. కృపానిర్యామనకుకావలసిన అన్ని రకములవస్తువులు మావద్ద యివన్నీయు అమితము ఖర లందరి మేము తయారు చేయువారివద్దనుండి మిక్కిలిచాకగా తెప్పించుకొనుటకు వీలుగలదు. గాన ఇతరదిగుమతిదార్చుగట కంటేను మేము తక్కువధరలకు యివ్వగలము. దయచేసి వివరములకువ్రాసిన తెలుపబడును.

శ్రీ కృష్ణ ఎంజనీరింగు కంపెని, 325, తంబుశెట్టివీధి, మద్రాసు.

C O C O G E M

వైద్యాధికారులు మీ ఆహారమునందు ఈ దిగువ తెలివిన

గుణము లుండవలెనని ఘంటాపదముగ చెప్పుచున్నారు:-

- (1) ఆకలిని గలిగించుటకు సున్నితమైన సువాసనను గలిగియుండవలెను.
- (2) చక్కగా జీర్ణమగుటకు మంచి జీర్ణకర్తని గలిగియుండవలెను.
- (3) మంచిపుష్టిని కలిగించుటకు తగిన వస్తువులను గలిగియుండవలెను.

కోకోజెం నూటికి నూరింతలు కాయలు సంబంధము గలిగియుండుటచే ఈ సుగుణములన్నియు ఇందులో మిక్కిలి విశేషముగా గలవు.

ఇందును నెయ్యిని త్రోసివేసి రుచికరమైనట్టియు, జీర్ణకారియైన, పుష్టికరమైన ఆహారము పుట్టమైన కోకోజెమ్ తో తయారుచేసు కొనుడు.

నడే మీ వలనరకుల దుకాణాదారుని కోకోజెమ్

కావలెనని అడుగుడు.

శ్రీసిద్ధపల్లి మహాలక్ష్మి వెంకటసుబ్బమ్మ ధర్మనిధి

ఈనిధి శాలివాహనశకం ౧౮౩౬ ఆనందసంవత్సర చైత్ర శుక్ల ప్రతిపద్దినంబున (27-2-1914) గంటూరు మండలంబునగల సిద్ధపల్లినివాసియుగు దంటు దేవయ్యార్యపౌత్రుండు ను నుబ్బారాయ మహాలక్ష్మి దాంపత్యోరసుడును ధర్మపత్ని ఆదిలక్ష్మి కామేశ్వరీ సహితండునగు లక్ష్మీకాంత నామధేయుండు రాజమండ్రి పురంబున శ్రీపరమేశ్వర ప్రీతిగ ప్రారంభసమర్పణం బొనరించినది రు 400-0-0 లు.

2. వర్తమానాక్షయ శామ సంవత్సరాదిపాటి కీనిధినిలం వ రు 4000-0-0 శాలుగు వేల రూపాయల మొత్తమునకు మిగిలి సంవత్సరమున కిన్నూరురూపాయలకు తరుగని నికరాదాయము నాకర్షించుచున్నది.

3. తల్లిగారి గౌరవార్థ మామెనామమును ఉదారసహకారియుగు పెద్దకొమార్తె పేరును చేర్చి యానిధిని నామకరణ మొనర్పబడినది.

4. సిద్ధపల్లి గ్రామ జనసామాన్యముయొక్క జ్ఞానాభివృద్ధి సాధకార్థ మినిధి స్థాపింపబడినందున సంవత్సరమున కరువది రూప్యములకు మించని వ్యయముతో గడచిన సిద్ధాది సంవత్సర మార్గశిర బ ౪ ల (10-12-19)ప్రభృతి రాత్రివాకశాల యొకటి స్థాపించి సాగించబడుచున్నది.

5. జీవితాంతమువరకును నిధికార్యముల ఓనరే స్వయముగ సాగించుచుండును.

6. ఈనిధిగల రొక్కమును నెలకు రూపాయకొక దమ్మి డికి దరుగని వడ్డీకిచ్చియు తేలియును చుట్టుపట్లనున్న భూముల యనురకపు తేటుకు లెగ్గని రీతిన కవులు కీచ్చియు నిధి ద్రవ్యము నభివృద్ధి చేయుచుండవలెను.

7. నిధి యా స్థిలో సామాన్యముగ పగమునకు దక్కవకాని మొత్తమును రుణాదికముల మూలమునను మిగిలినది భూములు నిండ్లు కొట్లు మొదలగు స్థిరాస్తిరూపమున నుండుచు యభివృద్ధి నందవలెనని యాశయును.

8. ఓనర్ అనంతర మినిధి మువ్వరు మొదలైదుగురు వరకుగల విచారణకర్తల సంఘముచే బరిపాలింపబడువలెను అందిరువురుగాని తుదకొకరుగాని ఓనర్ వంశీకులై యుండవలెను వారి కిది వారసత్వముగ సంతకమింపను. విచారణకర్తల నియామక శరిపాలనాధికములందు సర్పాధునట్టముల ననుసరింపవలెను. కాని ఓనర్ వంశీకులు జీవితాంతసభ్యులుగ నుండవగును.

9. ప్రతిచంద్రమానాబ్రాంతమునను నిధి లెక్కలు పరిశీలనాధికారులవారిచే పరిశీలించబడి తదాయవ్యయపట్టిక పత్రికా ముఖంబున బ్రకటింపబడుచుండవలెను.

10. నిధి మూలధన మెన్నటికిని వ్యయింపరాదు. సాంవత్సరికపు టాదాయమం దర్జమునకుమించి వ్యయపెట్టక మిగిల్చినదానిని మూలాభివృద్ధికి జేర్చుచు సంవత్సరమునకు పండ్లెండు వేలకు తక్కువకాని నికరాదాయము రాగలంతగ ద్రవ్యాభివృద్ధి కలిగినపుడు అందుండి ఇష్టభాగమును మాత్రము మూలద్రవ్యమునకు కల్పుచు శేషమెల్ల వ్యయపెట్టుచుండ నగునని ఆమె నిశ్చయము.

11. విశేషకారణము లున్నపుడు తప్ప నిధికార్యస్థానమును నిలవధనము ఆమె వంశీకుడగు సభ్యుని స్వాధీనమం దుంచుటచితము.

12. దైవహేయమున నిధిద్రవ్య మభివృద్ధియై యవకాశముకలిగి నపుడు ఇప్పటినుండి మారేండ్లుజరిగిన యనంతర మైనను సత తత్కాలోచితముగ శీర్షదక్షిణగ్రామవాసులకును, తత్సర ప్రాంతవాసులకును అవకాశమున్న నితరులకును పరిశ్రమ విద్యలు నుచితముగ నేర్చు నేర్పాటు లొనరించి వారివారి కుల వితములగు కట్టుబాటుతో గ్రామసంఘునిది నేర్పరుల నొనరి పుచ్చుచుండవలెనని ఆమెయభిలాష.

13. అవకాశము కలిగినపుడు బ్రాహ్మణవిద్యార్థులకు మతవిద్యయు సంస్కృతమును పైనియమముల ననుసరించి వృత్తి నీతివిద్యలతోపాటు నేర్పించనగును.

14. సిద్ధపల్లి గ్రామమునకు ప్రాప్తికంఠ యెర్ర నల్లభూములకలయక స్థలప్రాంతమున జలసమృద్ధిగల స్థలెర్ర య మొనరించి యచట నూరుయెకరముల భూమినార్పించి యందు వాపిమాప తటాకంబులను వలసిన గృహనిర్మాణము నొనరించి గురు శిష్యులచట నేనివసించుచు దేశోపకారకులగు యాపసులకునుండి నెలువడుచు దేశశ్రేయ మొనరింపవలెనని ఆమె మనోరథము భవిష్యత్కాలపు నిధి విచారణకర్తలు దీని నిట్టిసితికి తేగలరని ఆమెయాశిన్ను-తత్సత్.

మ రా:-దేశశ్రేయోభిలాషులగు ధీమంతు లిదిచదివి యుపంగడు సదభిప్రాయంబుల స్వీకరించి తగుమార్పులతో నొకపత్రము వ్రాసి రిజిస్టరుచేయించవలెనని ఆమెనిశ్చయము దంటు లక్ష్మీకాంతం సిద్ధపల్లి చేత్రోలుపొస్టుగుంటూరుజిల్లా.

తృతీయ గుంటూరు మండల ఆయుర్వేద వైద్యసభ

పెదచెఱుకూరు—బాపట్ల తాలూకా.

మే నెల ౨౬-వ తేదీ యుద్ధయము ౮ గంటలనుండి తృతీయ గుంటూరు మండల ఆయుర్వేద వైద్య సహసభ, బాపట్లకు ౮ మైళ్ల దూరమున నున్న పెదచెఱుకూరు గ్రామమున మద్రాసు ప్రభుత్వ వైద్యకళాశాలాధ్యాపకులును సుప్రసిద్ధ ఆయుర్వేద వైద్యులును నగు బ్రహ్మశ్రీ డాక్టరు పాలకోడేటి వేంకట కృష్ణారావుపంతులు ఎం. బి. అండ్ బి. ఎస్. గారి యధ్యక్షతన కేంద్ర జరుగును. సుప్రసిద్ధ ఆయుర్వేద వైద్యులు పాఠ్యసముల నిత్తురు.

కోన వేంకటరాయశర్మ, సమావేశకర్త.

ప్రథమ గుంటూరుమండల ప్రాథమికోపాధ్యాయుల సభ

పెదచెఱుకూరు, బాపట్ల తాలూకా.

ప్రథమ గుంటూరుమండల ప్రాథమికోపాధ్యాయుల సహసభ బాపట్లకు ౮ మైళ్లదూరముననున్న పెదచెఱుకూరు గ్రామమున బ్రహ్మశ్రీ రాయసం వేంకటేశుడు పంతులుగారి యధ్యక్షతన కేంద్ర (వీరు నెల్లూరు వేంకటగిరి రాజాకాలేజి ప్రధానాచార్యులు) మే నెల ౨౮ వ తేదీ యుద్ధయము ౮ గంటలకు జరుగును.

కోన వేంకటరాయశర్మ, సమావేశకర్త.

ఆంధ్ర నటప్రకాశికకు సహాయము

ఈనెల 9-వ తేదీ ఆదివారం రాత్రి, బందరు మినర్వా హాల్ లో బ్రహ్మశ్రీ పసుమర్తి యజ్ఞవారాయణ శాస్త్రిగారిచే రచింపబడిన ఆంధ్రనట ప్రకాశిక ముద్రణమునకుగాను తెనాలి వాస్తవ్యులగు పెద్దిబొట్ల వెంకటచలపతిరావు, మాధవపెద్ది వెంకట రామయ్య, అబ్బూరు లక్ష్మీనారాయణ, పులిపాక వెంకటేశ్వర్లు నార్లు ప్రతాపుడు, శేరిగాడు, వలీఖాను, విద్యానాథుడు, చెకు మకేశాస్త్రి పాత్రములధరించి ప్రతాపరుద్రయమును ప్రదర్శించిరి. ఈసందర్భమున నెల్లూరు నాగరాజరావుగారు మహామంత్రి యుగంధరదేవులుగ నభినయించిరి. కడపపాత్రులధరింతు మనీ వాగ్దానముచేసిన వారందరు, ప్రతికత్తుల ప్రోత్సహము వల్ల సమయమునకు సాహాయపడెడి ప్రదర్శనముయొక్క రక్షికి బేంగము వాటిల్లినది. ఆనాటి యాదాయము రు. 80-0-0. ఇందు వ్యయముబోను మిగతపైకము ఆంధ్రనట ప్రకాశిక ముద్రణము వకు సమర్పింపబడెను. రచయితల కృతజ్ఞతను చూపువాక్యముతో నాటకము ముగిసెను.

ప్రధానపాత్రల ధరించినపై ప్రసిద్ధనటులందరు రామ విలాససభ ఆంధ్రదేశముందుచున్నదేశానున్న సమయమున మంచి ఖ్యాతినిగడించి, ప్రతాపరుద్రయమందు వారి యభిమాన పాత్రములగు వైభూమికలను నిర్వహించుటయందు ప్రత్యేక ప్రాముఖ్యమును కెందిన విషయమును ఆంధ్రలోక మెరుగనిది గాదు. వాక్యలగుర్చి తిరిగివ్రాయుట యనవసరము. నాగరాజరావుగారి క్షయగంధరమంత్రి పాత్రమును, చలపతిరావుగారి పేరిగానిపాత్రము మట్టుకు ఆనాటి ప్రేక్షకుల కెక్కువ అనుం. దానందమును గూర్చినవనుటలో వివాద ముండబోదు. శ్రీయంత చలపతి రావుగారు విద్యావంతులును, ప్రసిద్ధవ్యాయచారులును, పత్తుల ప్రసూతులునై యుండియు, యేమాత్రమును గర్వదు రభిమానముల పొంత బోక పలువురి పరిహాసమునకు సులభముగ అత్యుము కాదగినపేరిగానివంటి నీడపాత్రములనుగూడ కేవలము రసపరతంత్రులై కళాపోషణ వాంఛతో నిర్వహించి నన్నె కెక్కుట వారి యాదార్యాది సద్గుణముల వెల్లడించుచున్నది.

(వి. కె.)

మలయచందనము

నెగరోగమునకు కుతారము

పద్మము లేదు. పిచికారితో పనిలేదు. చూడుచూడ అంత తవ్వక గుణము కనబడును. ఒకడబ్బాతో వ్యాధినిరూపకముగను, రాచితులుంబముల నిమిత్తము కనిపెట్టబడినది. నెం డబ్బా 2-4-0. దీనికనుపానము సందనలైయు బొప్ప 8-0-0 ఇందును ప్యాకింగునగైరా ముచ్చలతో 6-0-0.

గంధర్వ ఫార్మసీ రాయవరం, గోదావరిజిల్లా.

ఆయుర్వేదాశ్రమము

151, గోవిందప్ప నాయునివీధి, మద్రాసు.

వైద్యరత్న పండిత డి. గోపాలాచార్య. ఏ. వి. యస్. అంతు ఏ. యం. బి. గారిచే స్థాపింపబడినది. శాస్త్రోక్తముగా తయారుచేయబడు నమ్మకమైన ఔషధకాల.

భృగు వ టి (శ్రేగరోగములకు సంజీవి)

తెలుపు, ఎరుపు, పచ్చ శ్రగ మొదలైన శ్రగరోగములను మొదలంబ నివర్తింపజేయును. మూత్రద్వారపు మంటలు, నరములు దిగడియుం, మూత్రము బొట్టుగపడుట, ఇట్టి లక్షణములు గల శ్రగరోగములను పోగొట్టుట వెల సీసా 1 కి రూ. 6-12-0

వృష్యయోగ

వృష్యయోగ. సీరై పోయిన వీర్యమును గట్టిపరుచుటకు 80 సంవత్సరములుగ ప్రసిద్ధి చెందినది. మూత్రముతో గాని, పృష్ఠమునందుగాని, వీర్యము పోవుచున్న తక్షణమే నిలిపివేయును. నపుంసకమును బోగొట్టి యావనవంతులుగ చేయును. ఎంత బలహీనునికైనను సరములకు మంచిబలమును, సంసారముఖము అనుభవించునట్లు చేయును. వెల సీసా రూ. 5-0-0 అన్నిచోట్ల ఏజంట్లు కావలెను. క్యాటలాగు వుచితము.

ఆయుర్వేదాశ్రమము, పోస్టుబాక్సు 287, మద్రాసు.

తలతలమని ప్రకాశించునది

యంతయు బంగారు ఎట్లు కాదో

అట్లే పైన పట్టుగుడ్డచే చుట్టబడిన దంతయు లైను నబ్బులు కావు. విూకు నిజమైన లైనునబ్బు కావ లసి యుండిన పైన "లైనునబ్బు" తయారు చేసినవారి పేరు జారిడ్రేలు అని వుండుటను చూచి తీయుడు.

2 బిళ్లలు గల పెట్టె 1.కి ధర రు 1-8-0
లైను ఫేసుపొడరుడబ్బి 1-కి ధర రు 0-8-0

అన్నిచోట్లలో దొరకును. లేక ఈదిగువ విలాసమునకు వ్రాసిన సంబంధమును.

ఏ. వి. ఆర్. ఏ. అడికప్ప చెట్టి

52, బందరువీధి, మద్రాసు.

ఆంధ్రఆయుర్వేదిక్ పార్త్ సీ లిమిటెడ్

19, హారిన్ రోడ్, మాంట్యురోడ్, మద్రాసు.

భిషగత్న డాక్టరు ఆ. లక్ష్మీపతి, బి. ఏ. ఎం. బి. సి. ఎం, గారిచే స్థాపింపబడినది. శాస్త్రోక్తముగా తయారుచేయబడు నమ్మకమైన మందులుదొరుకు స్థలము.

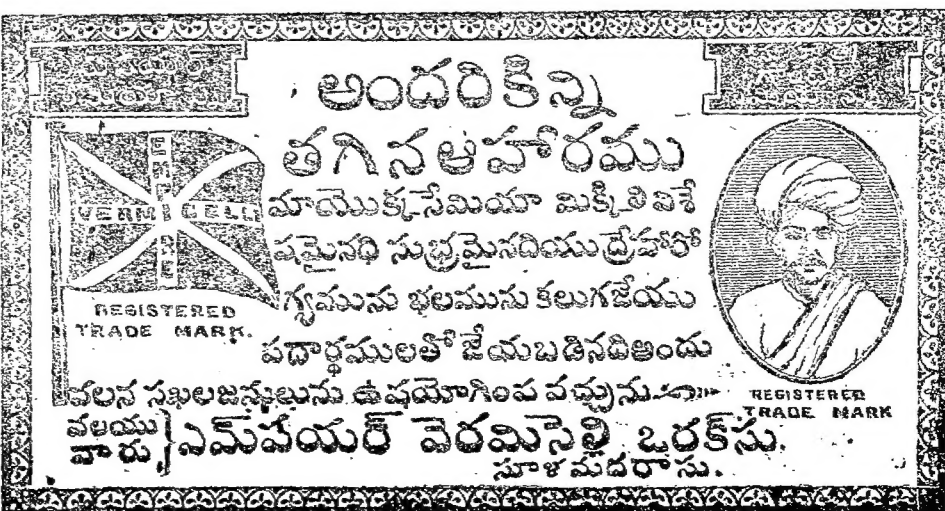
‘చ్యవనప్రాశన’

అన్నివిధముల బలహీనములకు, రొమ్ముపడికేమునకు, ఉబ్బసమునకు, త్రియమునకు ఉపయోగపడు టూనికు 4 బొప్పల డబ్బా 1 కి రూ. 1-0-0. 1 పాను డబ్బా 1 కి ధర రు 8-0-0.

కావలసినవారికి క్యాటలాగు ఉచితముగా పంపబడును.

ఏజంట్లు కావలెను:—

వి. కృష్ణస్వామి బి. ఏ. మేనేజరు, ఎన్. ఎన్.

మే నెల ౧౦-వ తేదీ అప్పగింపులు
మే నెల ౧౦-వ తేదీ అప్పగింపులు
మే నెల ౧౦-వ తేదీ అప్పగింపులు
మే నెల ౧౦-వ తేదీ అప్పగింపులు

కొంతకాలమువరకు మాత్రమే ప్రత్యేక తగ్గుదల

ఈ సమయమును పోగొట్టుకొనకుడు

800 కొవ్వొత్తులు కాంతిగల దీపమునకు కిరణన్ నూనెనే వాడవచ్చును. దీనిని మీరు సుద్రసిద్ధమైన పెట్రోమాక్సు లాండరన్ శివాజి కంపెనీనుండితీసి, అనుభవించవచ్చును.

అది నిజముగా మీ ఆనందమును వృద్ధిజేయును. మీకు మిక్కిలి గౌరవమును గలిగించును. మీకుగల విచారమును కాంతియైన దీపము తొలగింపు, మీ గృహమును మిక్కిలి ప్రకాశముగా నుంచును, మీ యోచనలకు వంచి చుట్టుకుదనమును గలిగించును. ఇది ఎక్కడ ఉంచబడనో అచ్చట చీకటిగాని లేక కష్టముగాని యుండదు.

విచారము, కష్టము వీటికి బదులు ఆనందము సౌఖ్యముగలుగును. అందరు దీనిని ప్రేమించుచున్నారు.

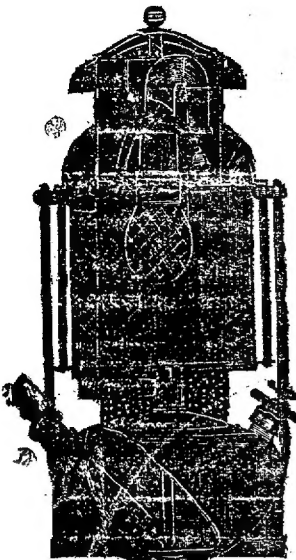
నెం. 828 రు ఆటోమాటిక్ క్లిన్డర్తో సహా 1 కి ధర రూ. 20.

ఉత్తము వ్రాసినవారికి పూర్తి వివరముల బాటితా పంపబడును. రూ. 5 ఆద్యస్వతో సహా ఆర్డరుకు పంపబడెను.

K. S. SHIVJI & Co.,

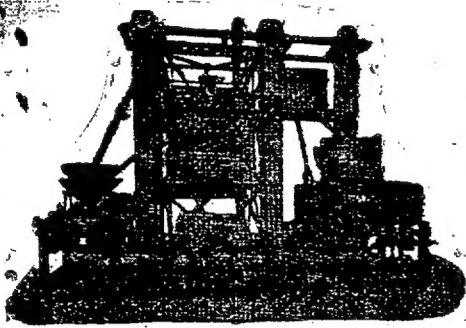
Sole Agents for Madras Presidency, Madras.

P. O. 5

ఎఫ్. హెచ్. శ్యామ్, జి. ఎం. బి. హెచ్.

బియ్యపుమిల్లు ఎంజీనీరులు, హంబర్గు

సెలెక్టెడ్ టైప్ టెక్నిక్ బియ్యము, సప్లయ్మెంట్లందు సైన్స్ లిస్టులు గంటకు 1 1/2 సగదిమొదలు 1500 సగదుల బియ్యమునిచ్చు మిల్లులను సప్లయ్ చేయుదుము. బియ్యపుమిల్లులు పూర్తి ఇన్స్టలేషన్లతో సహా గలదు. గట్టిగా తయారుచేయబడినది. సులభముగా స్థాపించవచ్చును. డ్రైవింగ్ పవర్ కొంచము, ఎక్కువ లాభకరము. ఫలితము అమోఘము. ఆర్బుతముగా పనిచేయును. మెల్లదులు, కోనీలు, ప్యాడీ సెపరేటరులు, ఎంజీను బాయిలరు ఉముచే నుండ బడు కొలిమితో సహా గలదు. ప్రదర్శించబడిన జాగాలన్నిటిలోను గొప్పబహుమానము లివ్వబడినవి.

సోల్ ఏజెంట్లు:—

వి. వెంకటాచలం బ్రదర్స్,

17, లింగి శెట్టివీధి, మద్రాసు. లేక 9, పాతసావర్ లైన్, బెంగళూరు.

హిందూ దేశముయొక్క ఏకాభిప్రాయము అత్తరులు అన్నిటికిని రాజుగా నుండునట్టి

ఓటో మో హె ని నే
ఉపయోగించవలెను. మరియు

రొబీనియా హేర్ ఆయిల్ (రిజిస్టర్డ్)
శిరోజములకు శ్రేష్టమైనది

మాకల్టాక్స్ పద్ధతికి మీరు ప్రయత్నించి యున్నారా? లేనిచో ఆలశ్యము కాకమునుపే త్వరపడుదు. కొంత కల్టాక్స్ రులు మాత్రమే తీసుకొనబడుదురు. సహా ఏజెంట్లు కావలెను.

ధరలబాటితా:— బుడ్డి 1 కి రూ 2-0-0, 1-4-0, 0-12-0, 0-10-0, 0-8-0, 0-2-0.

వాసనకార్డు ఒకటికి 0-1-0 డజన్ 0-10-0

రొబీనియా ఆయిల్ బుడ్డి 1 కి రూ 1-0-0 8 కి రూ 2-4-0

వివరములకు క్రింది వివాసమునకు వ్రాయుదు.

షా. కనిరాంజగురాజ్ అందు కంపెనీ, తపాలపెట్టె నెం.1266, మద్రాస్.

వనోపధి శబ్దార్థనిఘంటువు.

మూలకలయొక్క సంస్కృతనామములకు వాడుకలో నున్న తెలుగు పేరులు వ్రాయబడినవి. 85000 శబ్దములకు ఆర్థములు కలవు ఇది ఉన్నచో వైద్యశాస్త్ర సింధు, సర్వశబ్దసంబోధిని మున్నగు గ్రంథములు అక్కరలేదు. క్యాలికోరైండు వెల 3-4-0 లు.

“భస్మప్రదీపిక”

2454

రెడ్డి సోదరులు, రాయవరము. గోదావరి.

ఎవరు దేశభక్తులు?

స్వదేశవృత్తులను పరదేశీయుల పోటీనుండి రక్షించువారే.

మద్రాసు వెన్నిల్ ప్యాక్టరీ

తపాలాపెట్టె ౮౬, మదర్రాసు.

గుంటూరు మండల జూతీయ విద్యా పరిషత్తు

౧౧-౫-౨౬ తేదీనీ తెనాలి సమావేశము

తీర్మానములు

౧. ఈ పరిషత్తు తరఫున అనసరమున సర్వవ్యవహారములను నిర్వహించుటకు ౫ గురు సభ్యులుగల కార్యనిర్వాహకసభ మును ఏర్పాటు చేయ తీర్మానించడమైనది

ఈ ౫ గురులో పరిషత్తు అధ్యక్షుడు ఇరువురు కార్యదర్శులుకాక ఇద్దరు సభ్యులను ఎన్నుకొనవలెను

౨. ఈ సంవత్సరమునకు శ్రీయుత జనస్వామి విశ్వనాథ ముగూరు- ధూళిపూడి, ఓగేటి వెంకట సుబ్బయ్యశాస్త్రిగారి- బ్రాహ్మణకోడూరు, వీరిని కార్యనిర్వాహకసభ్యులుగా నెన్నుకొనడమైనది.

౩. ఈ కార్యనిర్వాహకసభ మే అనసరమైన ఇతర విద్యాధికుల సాయముతో ప్రాథమిక విద్యాలయ పారానుక్రమ ణికలను వ్రాసి అచ్చుత్తించి ప్రచురించి పరిష్కారముకొరకు పరిషత్తుకు నివేదించకోరడమైనది.

౪. కార్యనిర్వాహకసభసభ్యులకు కార్యనిర్వాహక సభలకు వచ్చినపుడు ప్రయాణపుఖర్చులన్నియును తీర్మానించడమైనది

౫. శ్రీయుత మల్లాది దేవేంద్రుడుగారిని కేంద్రగ్రంథాలయ పరిపాలకునిగా నియమించడమైనది

ప్రాథమిక విద్యాపాఠానుక్రమణికలను వ్రాయుటకు ఈ పరిషత్తు తరఫున తెనాలి శ్రీ తిలక్ జాతీయవిద్యాలయములో ౨౩-౫-౨౬ మొదలు కనీసము ఒక వారము విద్యాధికుల సమావేశము ఏర్పాటు చేయడమైనది. విద్యాధికులకు ప్రత్యేకముగా ఆహ్వానములు పంపబడినవి.

తెనాలి శ్రీ మంమూరివారి సత్రములో భోజనవసతులు ఏర్పాటు చేసినందుకు సదరు సత్రపు పాలకులకు పరిషత్తు తరఫున నా వందనములు.

ఆహ్వానింపబడిన విద్యాధికు లందరును తప్పక దయచేసి కార్యమును నెఱవేర్చు ప్రార్థనలు.

గు. రామకృష్ణయ్య.
అధ్యక్షుడు.

నెల్లూరులో బ్రహ్మోత్సవము

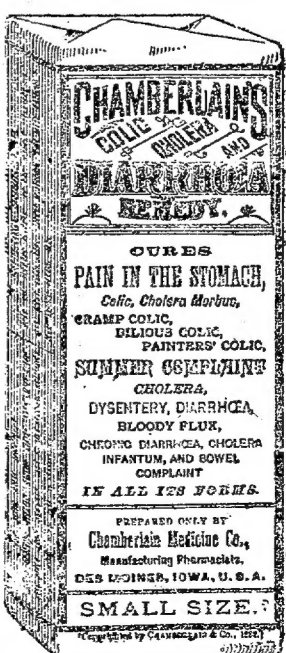
1926 సం॥ మే 20 తేది నుంచి నవాహ్నికముగా శ్రీ సింహపురి లక్ష్మీనరసింహస్వామివారి కళ్యాణ ఉత్సవము జరుపబడును. 25 తేది గరుడసేన. 26 కళ్యాణము, 27 తేది రథం బ్రహ్మీ అధికారముక్రింద మిక్కిలి వైభవముగా జరుగుతుంది. మామూలుప్రకారం సంతర్పణలు జరుపబడును

జన్నవాడ బ్రహ్మోత్సవము

1926 జూన్ 1 తేది లగాయతు 11 తేది వరకు శ్రీ బ్రహ్మీ అధికారముక్రింద కొద్దు స్కీము ప్రకారము ఉభయ కర్తలవల్ల పుత్సవం జరుపబడును. సంతర్పణలు జరుగును.

ఆయుర్వేదావధ రత్నాకరమ్

అపూర్వ అత్యద్భుత గ్రంథము రు 3-0-0
ఆంధ్రభైషజ్యరత్నావళి రు.2. భస్మప్రకాశిక రు.1.
శ్రీపాద కృష్ణమూర్తిశాస్త్రి 2046
ప్రిన్సిపాల్ అండు సీనియర్ డాక్టరు, బెజవాడ.

చేంబరేను

శూలనోష్టి, అతిసార నివారిణి 133

ఇది చాల ముఖ్యము ఆహారము దీర్ఘము కాకపో

వుటలనను, దురు నీరును త్రాగుటచేతను లేక గాలి, శీతోష్ణ వ్యతిరేకాలు మన మారుటలనను వైద్యాధులువచ్చును ప్రతియింటను, ప్రతిప్రయాణికుని సంచించుదును, సెలవులకు బయటి పూరికిపోవువారి ప్రతిపెట్టె యందును తప్పక చేంబరేను శూలనోష్టి, అతిసార నివారిణి యుండవలెను. గృహమునందు ప్రయాణములందు అకస్మాత్తుగా గలుగు వ్యాధులకు వాడతగి

దివ్యావధము. ప్రతిచోటను విక్రయమునకుదొరకును

చెన్నపురి బజారుధరలు

1926-వ సం. మేసెల 15-వ తేది శనివారము

1. ధాన్యములు

దనియాలు కా 1-కి ర 49 0 0 మొదలు 56 0 0 వరకు		
విత్తముబస్తాలు		
కుసుమ తెనాలిని ,, క 43 గలది ర 12 8 0	18 0 0	
నెల్లూరిని ,, డిటా ,, 14 0 0	15 0 0	
దిల్లి ,, డిటా ,, 15 0 0	16 0 0	
రాగులు కా. 164 అస్తా 1-కి ,, 8 12 0	9 0 0	
శుభ్రము ,, ,, 20 0 0	24 0 0	

2. ధాన్యము వస్తువులు

కందులు అస్తా 1-కి ర 205 ,, 11 8 0	12 8 0	
నెనగలు ,, డిటా ,, 12 8 0	13 8 0	
నెనలు ,, డిటా ,, 14 0 0	15 0 0	
మినుములు ,, డిటా ,, 16 18 0	0 0 0	
ఉలములు ,, ర 164 ,, 8 8 0	9 0 0	

3. నూనెవస్తువులు

శుభ్రమున కా 1-కి ,, 150 0 0	152 0 0	
నెయ్యి ను 1-కి ,, 14 0 0	25 0 0	
కొండాపురంబేరు నెనగవత్తుకా 1-కి ,, 58 0 9	59 0 0	
ఇతరవత్తుకా ,, ,, 54 0 0	56 0 0	
బేరు నెనగనూనెగానుకా 1-కి ర 180 నెనగనూనె 126 0 0		
అమడము కా 1-కి ,, 92-8-0	93-0-0	

4. చిలరవస్తువులు.

చాయవశువు కా 1-కి ,, 75 0 0	80 0 0	
వారవశువు ,, ,, 35 0 0	40 0 0	
మిరవకాయలు(గుంటూరుప)కా 1-కి ,, 115 0 0	120 0 0	
గుంటూరుపాయకట్టు నీలినుండు ముంజుగు 1-కి ర 40,45		
కాశికా క్షిపాయకట్టు ,, ,, 50,55		
బెల్లము కా 1-కి ర 40 0 0	60 0 0	
పింతవండు కా 1-కి ,, 24 0 0	50 0 0	

ఇనుము.

బట్టారకా కా 1-కి ,, 81 0 0	88 0 0	
చదరం ,, 82 0 0	87 0 0	
రత్తండు ,, 80 0 0	82 0 0	

5. లోహములు

వండి 100 కులంబికా ,, 68 0 0	70 0 0	
బంగారము, తలము 1-కి ,, 21 4 0	21 8 0	
వవరము 1-కి ,, ,, 18 8 9		
ఇత్తడి కా 1-కి ,, 263 0 0	268 0 0	
రాసి డిటా ,, 264 0 0	268 0 0	
అస్కాచత్తెర 225 బొక గలది ,, 88 12 0	84 12 0	

7. దూది

శాంతాబజ్జుకాదున 1-కి ర 3 0 0		
కల్పాదు దూది ,, ,, 0 0		
నూలు		
ప్రహర బేనుగ నెం కిక్కి శెట్టె 1-కి ,, 6 0 0		
కాశయేనుగ నెం 20 ,, 7 8 0		
నెం 20 బెన్ని సింహం యాతె ,, 8 0 0		
నెం 22 ,, ,, 8 2 0		
నెం 12 1/2 బెన్ని వర్కను ,, 6 8 0		
నెం 14 1/2 ,, ,, 7 0 0		
నెం 12 1/2 అల్లెన్ను ,, 6 0 0		
నెం 12 1/2 పాండిచేరి ,, 6 4 0		
నెం 14 1/2 ,, ,, 6 6 0		
నెం 12 1/2 క్విలక కృష్ణ ,, 5 15 0		
నెం 14 1/2 ,, ,, 6 2 0		
నెం 10 1/2 కోయంబుత్తూరు ,, 5 8 0		
నెం 12 1/2 ,, ,, 6 4 0		
నెం 14 1/2 ,, ,, 6 11 0		
నెం 12 1/2 గోక ,, 5 2 0		
నెం 20 గోక ,, 7 10 0		

శ్రీ లక్ష్మీ వర్క్సు

మీ కోరిక ప్రకారము సగలుతయారుచేసి యివ్వబడును.

అన్నివిధములైన బంగారు, వెండి నగలు, వేడుకసాములు గా జాబు, గొలుసులు, గడియారం గొలుసులు, నాగవత్తులు మొదలగునవి సాఅందముగా తయారుచేసి యివ్వబడును. మావద్ద తయారుచేయవచ్చు సామానులకు యంత్రసహాయముచే, జక్కగాను, అందముగాను, ధ్రువించ చేయు మైనింగల యల్ట్రాస్టేటు గలవిగా యుండును. యింకా అన్ని విధములయిన సీమకములను కట్టడపునములు చేయబడును. యొకతూరి మా వద్ద ఆర్డరు యిచ్చినచో మీకు సంపూర్ణతృప్తి చేందెనను నమ్మకము గలదు. వర్తమాను మాకంపెనీనిల్ల మంచుభాషము పొందవచ్చును.

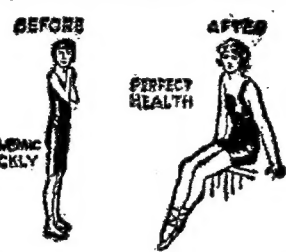
తండ్రివిలాసం

“సత్యవర్క్సు”

పొద్రయిటరు, మే. సత్యనారాయణాచారి, నెం 2/19 కోపు వెంకటాచలయ్యగారి వీధి, మద్రాసు.

ఈ నేపాణము ఇర్వింగ్స్ ఈస్టు - వైట్ బిళ్ళలు

టైటానియం విక్, ఎ-అప్: ఇందు హానికరముగ ఓషధులు చేరుటలేదు. పరిశుభ మైన ఔషధసంబంధమైన యాస్టు, విటమిన్లు, ఇతర విలువగల సమృద్ధులు మొదలగు నవి గొప్ప వైద్యప్రవీణులచే తెలుపబడిన ప్రకారము చేర్చి తయారుచేయబడినది యాస్టునందు పొంగు పులుపు ఉదరమునందున్న జీరాన్ని సంబంధమైన రసములతో చేరి మంచి చురుకుతనమును, పుష్టిని గలిగించును.

కొంచెము అస్వస్థతగా నున్నప్పుడు లేక బలహీనముగా నున్నప్పుడు 1 లేక 2, ఈస్టు టైటానియం నేపిందిన కొన్ని నిమిషములలోనే మిగుల ఆరోగ్యము, ఉత్సాహము గలుగును ఇర్వింగ్స్ ఈస్టు - వైట్ బిళ్ళలు ఈ దిగువ తెలుపబడిన ప్రకారము వ్యాధులను తలనొప్పి, నాడినొప్పి మొదలగునవి 5 నిమిషములలో కుదురును. [నివర్తించును. అశీర్వము, కడుపుబ్బరము 5-10 నిమిషములలో కుదురును. పిత్తము, మైకము, బలహీనత 10-15 నిమిషములలో కుదురును. ఉదరమునకు, కారీజమునకు సంబంధించిన వ్యాధులు 10-15 నిమిషములలో కుదురును ఇన్ ఫ్లుయెంజా, జలుబులు, జ్వరము మొదలగునవి 24

బహుమూత్రము, పొండురోగము, నరముల బలహీనత, చర్మమునకు సంబంధించి న మచ్చలు, మలబద్ధము, జలుబు, నిద్రలేమి, తిమిరువాయువు, నొప్పులు మొదలగు వాటికి ఇనాముగా చికిత్సపొందగోరువారు ఒక కార్డును వ్రాయుదు.

మీకెమిస్తున్నదనుండి రూ. 1-4-0 ధరగల బుడ్డి నోకటిని కొనుదు. ఈదిగువ తెలుపబడిన యోగ్యతాపత్రాల సారాంశము నిజమైనది కాదని రూ. పిండువారికి 100 పానులు యినాముగా యివ్వబడును.

వీటిని ఉపయోగించి తృప్తిచెందినవారివద్దనుండి కుమారు 80,000 యోగ్యతా పత్రాలు వచ్చియున్నవి. వాటిని యెవరైనను పరీక్షించవచ్చును.

నెం 24872- “ఈస్టు-వైట్ బిళ్ళలు దేవునిచే పంపబడినవి. ఒక వారమునుండి దుర్బరమైన బాధ ననుభవించుచుంటిని. అయితే ఒకమోతాదు నాబాధను నిలిపినది నే నిప్పుడు మరల ఆరోగ్యముగా నున్నాను.”

నెం 24118. డాక్టరు టి. వి. ఎస్. “ఈస్టు-వైట్ బిళ్ళలే ఆమోఘమైన గుణముకలిగినవి నేను తెలిపినప్పుడు అందులో నేమాత్రమును అతిశయము లేదు. కఠినమైన అస్థి

నియమా, దుర్బలత్వము మొదలగువాటికి అస్పృతముగా కనిపేసినది. ఇందులో తెలుపబడినవారు అస్పృతమును పంపుదు నెం 18224- ఈబిళ్ళలు ఆమోఘమైన టూనికని దృఢముగా తెలుపుచున్నాను. యింకను పంపిన నాన్నే హితు లకు మాతాదెవను.” కానిటరి మెషిన్లచే తయారుచేయుచు, ప్యాకుచేయబడు మన్నననియు, చేతితో తాకబడుట లేద” నియు ప్రాచియివ్వగలము.

Sole Wholesale Agents, Martin & Harris Ltd,

No, 20, Sunkurama Chetty Street, MADRAS

IRVINGS YEAST-VITE LABORATORIES CECIL HOUSE, Holborn Viaduct, London E. C

మొనూరు పోశ్యపు వెంకటాచల పండితుల ఆయుర్వేదీయ సిద్ధాంతములలోవాకటియగు

లోకామయహర కస్తూరిమాత్రల యోగ్యతాపత్రములు

1. మ- సి. మంచరరావు బెంగాల్ ప్రీమియర్, సర్దర్ బజార్ అంబాలా కంటోన్మెంట్ నుండి వ్రాసినది. లోకామయహర కస్తూరిమాత్రలు మాకందరికి చాలానుభవిచ్చియున్నది దయచేసి ఇంకనూ 12 సీసాలను బంపించ ప్రార్థన.

2. మ. రజనీకాంతశర్మబరహ, ఆయుర్వేదవైద్య- మలోరోడ్డు కోర్నూల్ పి. జి. అస్సామ్ నుండి వ్రాసి నది. తరువద్దనుండి రప్పించిన కస్తూరిమాత్రలు చాలాబాగా పనిచేసినవి గావున ఇంకను 6 సీసాలను పంపుదు.

3. మ. పి. వి. కున్నహమేద్ కొచ్చి వీరు వ్రాసియుండునది- తమరి లోకామయహర కస్తూరిమాత్రలను బహుకాలముగా వాడియు, అనేకులకు ఇచ్చియున్నాను. అందరికిని వుత్తముమైనదాము నిచ్చియున్నదిపున 9 సీసాలను బంపకోరుతున్నాను.

4. ఎ. శేషయ్య గుమాస్తా సబరీజస్త్రిరాఫీసు, అల్లూరు P. O. నెల్లూరు డిస్ట్రిక్టు వీరు వ్రాసియున్నారు తమ కస్తూరిమాత్రలు పెద్దలకూ, పిల్లలకూ మంచినుణిమిచ్చుచున్నవి ఇంకనూ 25 సీసాలను బంపును.

250 నుండి 800 మాత్రులుగల సీసా నెల 4 అణాలు, పోస్టేజీవేరే పోస్టేజీతో 6 సీసాలను 1-3-0, 12 సీసాలు 2-18-0, 25 సీసాలు 5-3-0, సీసా 1 కి 4 అణాలు చొప్పున అన్ని దుకాణములందునూ వొరకును.

0.594

1

మొనూరు పోశ్యపు వెంకటాచల, మొనూరు

Red TradeMark

అమృత తాంజనము

చక్కనిడబ్బితో నహా సీసా 1-కి ర్పు 0-10-0; డజన్ 1-కి ర్పు 6-4-0. ప్రతియింట నుండదగినది
అమృతాంజనం డిపో, 6, 7 తంబుశెట్టి వీధి, మద్రాసు లేక, బొంబాయి

శ్రీ కృష్ణా వ తార తత్వము

సకలపురాణాల్లో ముఖ్యమిదియై, మహాభారత హరివంశముల యీయూ శ్రీకృష్ణకథలను సంగ్రహించి వరుసగా
ములభమును విచనరూపమున నిందువ్రాయబడును. సకల సంశయములు తొలగునట్లు అందందు శాస్త్రీయసమాధాన
ములు వ్రాయబడును. విశేషములు గలతావుల సంస్కృతశ్లోకము లుదాహరింపబడును. పాశ్చాత్యమున కను
కూలించు స్తోత్రములను గ్రంథవలక పొందుపఱుపబడును. శ్రీ కృష్ణచరిత్రమును సమగ్రముగా వ్రాయుటకే యీ
ప్రయత్నము. భక్తికర్మయోగజ్ఞానమార్గముల డెలుపుట. కిది కల్పవృక్షము. మతభేదము లేచరిత్రమును జదివిన సమా
లము నశించునని గట్టిగా జెప్పగలను. ఇతర దేవతామామణము లిందుండవు. ఇట్టి యీ తత్వగ్రంథము చక్కగా
ముద్రించి 820 పుటలకు దక్కువగాకయిండ శైలించేయించి మూడుశెలలకొకసారి 1-8-0 లకు వి. పి. గా
పంపబడును. 12-0-0 లు దయచేయించువారి పేరులు పోషకుని ప్రకటింపబడును, 3 సంపుటములకు దక్కువగాదు.
1-0-0 ఆద్యాస్యతో జంబాచారులు తమ సమ్మతిని డెలుపవలెను. ఈసత్కార్యము నాంధ్రదేశీయులగు సజ్జనులు
నాచేతజేయించి కృతకృత్యులు గావలయునని ప్రార్థించుచున్నాను.
ఆంధ్రశ్రీమద్రామాయణము ముద్రితమై సిద్ధముగనున్నది. 3 సంపుటములు ధర ర్పు 12-0-0.
2208 వి. పి. ప్యాకింగు ఖర్చులు ప్రత్యేకము. (1223)
జనమంచి శేషాద్రిశర్మ, ఆంధ్రప్రధానపండితుడు, మునిసికల్ హైస్కూలు, కడప.

Grand Clearance Sale.
Artistically finished, Richly engraved
Reduced Price Rs. 6-0-0 only
SOLID ROLLED-GOLD WRISTLET WATCH

Very small size, fashionable
to wear by both gents and ladies
Accurate time-keepers. Swiss
High grade mechanism. Guar-
anteed for three years. Complete
Rs. 6 (Six) only.

THE LONDON SWISS WATCH Co.,
Mount Road, Madras.

మీకు తెలియునా? 211

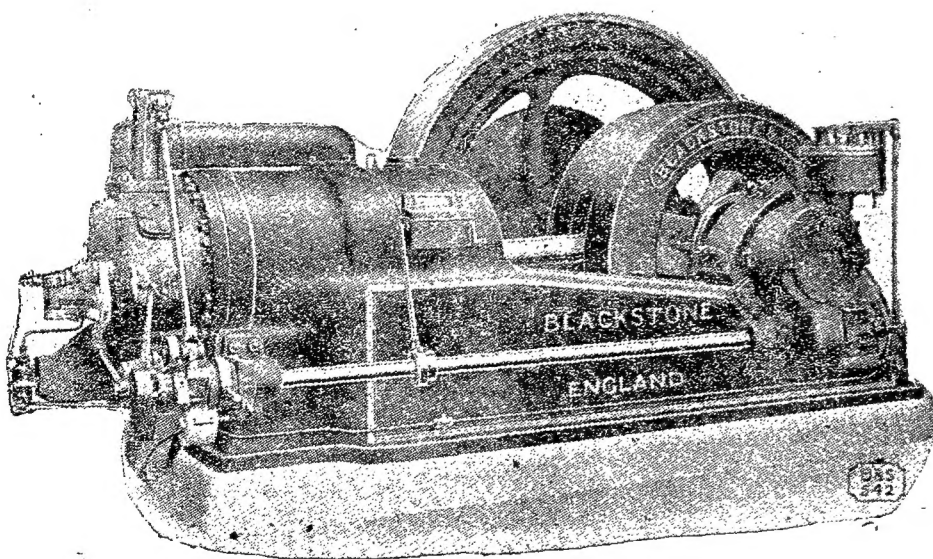
హిందూదేశమునను, తదితరదేశములందును గూడ యీ
పుస్తకము ప్రతిగృహమును అలంకరించుచున్నది.
ఇదియే కామశాస్త్రము:— ఇది ఆయురారోగ్య విశ్లే
శ్యములను సంపాదించుకొనుటకు చదువదగిన అపురూపమైన
గ్రంథము.
మీరు ఇదివరలో ఈ గ్రంథమునందలి యంశములను
రిచుగా చూడనియెడల వెంటనే తెప్పించి చూడును. మీరు
ఒక కార్డు వ్రాసినంత మాత్రముననే గ్రంథమును బడయగలరు.
ఆతంకన్నిగ్రహ ఘర్మసి, 26 బ్రాడ్వే, మద్రాసు.

బ్లాక్ స్టోన్

కోల్డుస్టర్లింగు క్రూడు ఆయిల్ ఇంజనులు

9 నుండి- 600 బి. హెచ్. పి. వరకు గలవు.

ఇదివరలో లేనంత కొద్ది ఖర్చుతో పనిచేయవీలుగలదు.

ప్రతి బి. హెచ్. పి 1-కి

గం 1-కి కావలసిన నూనెయును,

లూబ్రికేటింగు ఆయిలు

కగు ఖర్చు

3 దమిడిలకంటెను తక్కువగానే

యుండును.

మార్వల్ సన్ను అండు కంవెనీ

(ఇండియా) లిమిటెడ్.,

ఇంజనీరులు

నెం 9, సెకండులైన్ బీచ్, మద్రాసు

బ్రాంచి ఆఫీసులు:— బెజవాడ, తంజావూరు, కోయంబూరు.